Финский журнал
„КОММУНИСТИ"

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 6 Kesäkuun 23 p:nä № 6

SISÄLTO:

1 9 3 5
LENINGRAD
VALTION KUSTANNUSLIIKE KIRJA

KIIREHTIKÄÄ TILAAMAAN

KOMMUNISTI

NKP(b):n Leningradin ja Karjalan aluekomiteain poliittis-taloudellinen kuukausilehti

vuodeksi 1935

Kommunistin tarkoituksena on valaista Neuvostoliitossa, Suomessa ja Amerikassa asuville suomenkielisille työläisille ja talonpojille sosialistisen rakennustyömme suuria kysymyksiä, kapitalismin luhistumisen ilmiöitä, puolueen historiaa ja politiikkaa, teollisuuden ja maatalouden kehitystä, kulttuurivallankumouksen kysymyksiä, taistelua ideologisella rintamalla j.n.e. Erikoisesti lehti kiinnittää huomiota Karjalan ja Leningradin alueen suomenkielisten seutujen elämään, näillä alueilla tapahtuvan sosialistisen rakennustyön ja puolueemme tehtävien konkretisoimiseen niiden erikoisuuksien valossa sekä näiden tehtävien täyttämisen kontrollointiin. Asiantuntijain avustuksella lehti seuraa kapitalismin pulan ja proletariaatin vallankumousliikkeen kehitystä Suomessa, Amerikassa, Länsi-Europassa, Kiinassa, Intiassa j.n.e.

Kommunisti ilmestyy v. 1935 entisessä koossa, kerran kuukaudessa. Lehden avustajina toimii laaja joukko tunnettuja talousmiehiä ja puoluetyöntekijöitä eri puolilla Neuvostoliittoa, Suomessa ja Amerikassa. Lisäksi julkaistaan lehdessä runsaasti arvokkaita käännöksiä Neuvostoliiton ja ulkomaiden huomattavien puoluetovereiden kirjoituksista.

Lehden tilaushinnat ovat:

12 kk	9:—	3 kk	2:25
6 „	4:50	Yksityisnumerot.	—:75

Kun lehtemme kutakin numeroa otetaan vain rajoitettu painos ja irtonumeroiden saanti sen vuoksi on, varsinkin pitemmän ajan kuluttua k.o. numeron ilmestymisestä, epävarmaa, kehoitamme niitä, jotka haluavat saada lehtemme säännöllisesti, tilaamaan sen mieluummin koko vuodeksi kerrallaan tai ainakin puoleksi vuodeksi. Siten lukija hankkii itselleen takeen lehtensä jokaisen numeron saamisesta.

Kaikki puolue-, ammattiliitto-, nuorisoliitto-, neuvosto- ja valistustyöntekijät Leningradin alueella ja Karjalassa tilaamaan Kommunistia. Tilaukset jätettävä postilaitokseen ennen kunkin kuun 23 päivää.

Järjestöt, asettakaa asiamiehiä levittämään lehteämme.

Lehden tilauksia ja levitystä koskevissa asioissa on käännyttävä vk. Kirjan lehtikonttorin puoleen, osoite:

Ленинград, Пр. Нахимсона 18.

Kommunistin toimitus.

KOMMUNISTI

NKP(b):n LENINGRADIN ja KARJALAN ALUEKOMITEAIN POLIITTIS-TALOUDELLINEN AIKAKAUSJULKAISU

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD 24, Harkovskaja 7. V/K KIRJA

№ 6 (143) KESÄKUUN 23 p. 1935

Kunniakas 15-vuotistaival

K. ROVIO

KESÄKUUN 7 päivänä tuli kuluneeksi 15 vuotta siitä päivästä, jolloin Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea julkaisi dekreetin autonomian myöntämisestä Karjalan väestölle — jolloin ent. Aunuksen ja Arkangelin läänien karjalaisten asumista kihlakunnista muodostettiin autonoominen alue, Karjalan Työkansan Kommuuni.

Viisitoista vuotta! Kunniakas juhlapäivä, suurten taistelujen vuosipäivä. Viisitoista vuotta käyty sitkeätä ja raskasta, sisukasta ja uupumatonta taistelua, kuljettu eteenpäin, saavutettu voittoja ja menestystä, ja tuloksena on tämän ennen niin pimeän ja takapajuisen, sorretun ja poljetun, riistetyn ja nyljetyn karjalaisen väestön herääminen itsetoimintaan, taisteluun, oman Sammon taontaan.

Verrattakoonpa vallankumouksen edellistä Karjalaa nykyiseen Neuvosto-Karjalaan — mikä valtava ero. Verrattakoonpa mahdollisuuksia ja perspektiivejä — ero kuin yöllä ja päivällä. Eihän ennen, tsaarin sortovallan aikana, edes tunnettu — tunnustamisesta puhettakaan — Karjalan nimeä. Tsarismi tunsi vain Aunuksen läänin ja sen «muukalaisperäiset» asukkaat. Sivumennen sanoen Suomen lahtarit ja niiden lehdistö eivät myöskään tunnusta Neuvosto-Karjalaa ja sen autonoomista neuvostotasavaltaa olevankaan — he puhuvat vain Aunuksen Karjalasta, Vienan Karjalasta, Kauko-Karjalasta, Itä-Karjalasta, rajantakaisesta Karjalasta, j.n.e. — ikäänkuin heidän tunnustamattomuudestaan Neuvosto-Karjala lakkaisi olemasta tai kärsisi vähääkään. Paljastavatpahan vain sen tosiseikan, kuinka heitä kiukuttaa ja raivostuttaa Neuvosto-Karjalan olemassaolo ja oma voimattomuutensa kukistaa se. Se, miksi he Neuvosto-Karjalaa nimittävät, ei meitä vähääkään sureta ja huoleta, toteamme vain, että Suomen lahtarit ovat yhtä pahansuopia Karjalalle kuin musta tsaarivalta.

Lienee hyvin yleisesti tunnettua, että ennen vallankumousta Karjala oli siirtomaan asemassa tsaarin valtakunnassa. Sitä sorrettiin ja riistettiin kaikin tavoin. Se oli kapitalistisen riiston ja kansallisen sorron objekti. Vuosikausia tsarismi sorti karjalaista väestöä, piti sitä tietämättömyydessä, takapajuisuudessa, taannutti ja esti sen kehitystä, jopa yritti sitä kaikin tavoin venäläistyttää kirkon ja koulun, virkamiesten ja opettajien avulla.

Jos yleensä tsarismin aikana kansanvalistus oli alhaisella tasolla, niin erikoisen kurjalla kannalla se oli vähemmistökansallisuuksien keskuudessa.

Seurauksena oli sitten verraten yleinen lukutaidottomuus. Tsaarivallan aikana Karjalan kylissä oli lukutaitoisia 19,2 % eli yksi viidesosa, naisista oli lukutaitoisia vain 9,4 % eli vähemmän kuin yksi kymmenesosa! Ja tämäkin karjalaisten vähäinen lukutaitoisten joukko osasi lukea vain venäjää, valtava enemmistö oli lukutaidotonta. Alhainen sivistystaso vai-

kutti sen, että karjalaisten puhekieli ei sanottavasti kehittynyt ja rikastunut sanavarastoltaan eikä muodostunut yhtenäiseksi puhekieleksi, vaan esiintyy useina enemmän tai vähemmän läheisinä murteina. Kirjallisuuden ja sanomalehtien käyttö puuttui miltei kokonaan — elettiin erillään muusta maailmasta, tietämättöminä mistään, melkein luonnontilassa.

Maan talous oli erittäin heikosti kehittynyt, puuttui teitä ja liikeneuvoja, maataloutta harjoitettiin «aataminaikuisesti», kaskiviljelys oli hyvin yleistä. Laajalti olivat levinneet ennakkoluulot ja taikausko, pimeys ja tietämättömyys oli hyvin yleistä. Ilmankos tsarismi saattoi huoletta käyttää Karjalaa vallankumouksellisten karkoitusalueena, suurena vankilana. Karjalaan nähden pitää täysin paikkansa Leninin karakteristiikka yleensä Venäjästä, että siellä «vallitsee patriarkaalisuus, puoliraakalaisuus ja aivan todellinen raakalaisuus».

V. 1917 paukkuvat voittoisan Lokakuun kumouksen tykit, Venäjän proletariaatin rynnistäessä romahtaa Venäjällä vuosisatojen kapitalistisen riiston ja kansallisen sorron järjestelmä — raudalla ja ruudin voimalla aukaistaan ura uudelle kaudelle ihmiskunnan historiassa, sosialistisen vallankumouksen kaudelle. Karjalankin työtätekevät heittävät harteiltaan, toisten tsarismin sortamain kansojen kanssa, vuosisataiset sortajat ja niiden ikeen, tuntevat itsensä tasa-arvoiseksi kansallisuudeksi muiden kansallisuuksien rinnalla sekä ryhtyvät luomaan ja lujittamaan neuvostojensa valtaa, proletariaatin diktatuurin elimiä.

Karjalan työtätekeväin tehtäväksi tuli ryhtyä käyttämään hyväkseen maan suuria luonnonrikkauksia, kehittää kulttuuriaan ja kohottaa joukkojen hyvinvointia käsi kädessä ja veljellisessä yhteistyössä Neuvostotasavallan toisten kansojen kanssa.

Mutta tämä sorron kahleista vapautuminen ja rauhalliseen sosialistiseen rakennustyöhön siirtyminen täytyi Neuvosto-Karjalan työtätekevien taistella itselleen «miekalla tuliterällä, säilällä säkenevällä», sitkeissä ja verisissä taisteluissa, sodan verileikeissä, jotka kestivät lyhyin väliajoin v:sta 1918 v:een 1922.

Murrettuaan helposti omien kulakki- ja porvariainesten vastarinnan, Karjalan työtätekevät kohtasivat alueellaan kutsumattoman «vieraan» — päävihollisensa — vertajanoavan suomalaisen lahtarin, joka oli jo pitkän aikaa unelmoinut Karjalan valtauksesta ja «suuren», «mahtavan» Suomen luomisesta, jonka saavuttamiseksi päälahtari oli oikein vannonut valankin ei panevansa miekkaansa tuppeen ennen kuin Karjala on anastettu.

Ensimäisen rosvoretkueensa Karjalaan Suomen porvaristo järjesti keväällä v. 1918 everstil. Malmin johdolla valtaamaan pohjois-Karjalaa aina Kemiin saakka.

Melkein samaan aikaan Karjalaan tunkeutuvat Ententen interventiojoukot Muurmannilta venäläisten valkokaartilaisten kanssa. Huhtikuussa v. 1919 Suomen porvaristo järjestää toisen rosvoretkueen Karjalaa valloittamaan — tällä kertaa etelä-Karjalaan, tarkoituksella vallata alue Petroskoita myöten sekä katkaista Kirovin (ent. Muurmannin) rautatie räjäyttämällä Syvärin yli kulkeva silta — päästäkseen vapaasti isännöimään Karjalassa.

Suurin osa Karjalaa muuttuu v. 1919 sotanäyttämöksi. Karjalan työläiset ja talonpojat tukien Puna-armeijaa, käyvät veristä taistelua kolminkertaista vihollista: suomalaisia lahtareita, liittolaisjoukkoja ja venäläisiä valkokaartilaisia vastaan.

S a n o i s s a Suomen lahtarit ovat suuria karjalaisten «heimoveljiä», tahtovat muka vapauttaa karjalaiset — t e o i s s a he v. 1918 ja 1919 t s a a r i n k e n r a a l i e n j a p o l i i s i e n, s a n t a r m i e n j a p a p p i e n l i i t t o l a i s i n a t a p p e l i v a t k a r j a l a i s i a v a s t a a n, avustivat kaikella voimallaan ja aseillaan tsaristisen sortojärjestelmän palauttamista Karjalaan.

Kansalaissodan taistelurintamilla Karjalassa oli «heimoveljeys» kaukana, luokkajako oli selvä: neuvostovaltaa vastaan kävivät taistelua «veljinä» kapitalismin apurit: suomalaiset lahtarit, venäläiset valkokaartilaiset, ranskalaiset, amerikkalaiset, serbialaiset y.m. sotajoukot; neuvostovaltaa puolustivat tapellen yksimielisesti käsi kädessä köyhät ja riistetyt: — karjalaiset, suomalaiset, venäläiset y.m. työläiset ja talonpojat. Se oli parasta sorttia kansainvälistä solidaarisuutta — kiväärein puolustettiin kaikkien proletaarien isänmaata, neuvostovaltaa.

Tämä aseellinen taistelu monilukuisia kaikilta puolin hyökkääviä vihollisia vastaan jatkui kevääseen 1920 saakka, jolloin kaikki hyökkäykset saatiin torjutuiksi ja vihollinen karkotettiin Karjalan alueelta, lukuunottamatta Repolan ja Porajärven kuntia, jotka olivat suomalaisten joukkojen miehittämiä.

Tämän levähdyshetken koitettua keskitettiin kaikki voimat kansalaissodan vaurioiden ja rappiotilan poistamiseen. Heinäkuun ensi päiväksi kutsuttiin koolle karjalaisten kuntien neuvostojen edustajakokous, josta tuli Karjalan neuvostojen ensimmäinen edustajakokous. Ennen tätä kokousta oli jo julkaistu YVTKK:n dekreetti Karjalan autonomiasta.

Tämä karjalaisten neuvostojen edustajakokous käsitteli autonomiakysymystä ja päätti yksimielisesti suuren innostuksen ja riemun valtaamana muodostaa Karjalasta autonoomisen alueen — Karjalan Työkansan Kommuunin, josta se sitten vaurastuttuaan ja voimistuttuaan kohotettiin vielä korkeammalle — siitä tehtiin v. 1923 Autonoominen Sosialistinen Neuvostotasavalta.

Sodan melskeistä vapautuminen, rauhalliseen rakennustyöhön siirtyminen, oman autonoomisen alueen muodostaminen nostatti karjalaisen väestön keskuudessa suurenmoisen innostuksen, toivorikkauden ja luomisinnon, pyrkimyksen nopeasti parantaa saadut haavat ja rakentaa uutta elämää veljellisessä yhteistyössä Neuvosto-Venäjän toisten kansojen kanssa. Alkoi kiihkeä rakennustyö kaikilla aloilla, tuntui siltä kuin olisi puhallettu uusi luova henki ihmisiin. Ryhdyttiin järjestämään neuvostojen työtä, panemaan kuntoon koko neuvostojärjestöä. Toiseen Neuvostojen edustajakokoukseen mennessä v. 1922 olikin jo saatu muodostetuksi kaikkialle Karjalaan toimivat neuvostot.

Mutta lyhyeen loppui tämä rauhan aika. Kun v. 1920 allekirjoitettiin Neuvosto-Venäjän ja Suomen välinen rauhansopimus, sitoutui Suomi siinä puhdistamaan Repolan ja Porajärven kunnat joukoistaan ja luovuttamaan ne Karjalalle. Ennen poistumistaan näistä kunnista Suomen lahtarit jättivät sinne aseita ja ampumatarpeita, piilottaen ne metsiin ja minkä minnekin, — pään varalle Karjalan, surmaksi sovettivallan.

Kesällä 1921 sitten tulivat Ilmarinen ynnä muut lahtariagentit salaa Suomesta Karjalaan ja rupesivat tekemään maanalaista kiihoitustyötä nuorta neuvostovaltaa vastaan sekä valmistelemaan kaikin puolin väestöä kulakkimaiseen kapinaan ja Suomesta tulevien rosvoretkueiden tukemiseen ja auttamiseen.

Neuvosto-Karjala samoin kuin koko Neuvosto-Venäjä elivät vaikeita aikoja. Olihan juuri saatu kukistetuksi Kronstadtin kapina, Volgalla alkoi laaja nälänhätä, rappiotila kansalaissodan seurauksena painoi hirveänä taakkana, elintarvevaikeudet olivat suuret. Näitä vaikeuksia käyttäen Suomesta tulleet värväsivät itselleen kannattajia, varsinkin kulakkiaineksista. Samaan aikaan tehtiin myöskin Suomessa työtä, koottiin pakolaisia, «kansannousijoita», entisiä ja uusia rosvoretkuelaisia, asestettiin ja varustettiin matkalle Karjalaan.

Näin alkaa marraskuussa 1921 Suomesta käsin järjestetty «kansannousu», «vapaustaistelu» Karjalassa, kuten sitä mahtipontisesti Suomen sanomalehdistö nimittää. Huolimatta N-Venäjän ja Suomen välisestä rauhansopimuksesta — Suomessa värvä-

tään avoimesti väkeä sotaretkueelle Karjalaan, kootaan neuvostovastaista taistelua varten varoja, vaatteita, elintarpeita, lähetetään aseita. Suomen valtion patruunatehtaan tuotteita tuoreine leimoineen tavataan Kiimasjärven kansakoululla Antikaisen joukon valloittaessa sen.

Suomen sanomalehdistö huutaa ääni käheänä karjalaisten «sortamisesta», «vapaustaistelun» tukemisesta j.n.e. Sosialistista työväenpuoluetta ja sen toimihenkilöitä vastaan nostetaan oikeusjuttu ja heidät tuomitaan vuosiksi linnaan sen vuoksi, että he korottavat vastalauseensa Suomen porvariston sotaseikkailuja vastaan, vaativat rauhan säilyttämistä. Juuri tällä Suomen porvaristo paljasti uudemman kerran kiihkeän halunsa vallata Karjala keinoista välittämättä.

Karjalassa oli taaskin jätettävä sivuun rauhallinen rakennustyö ja keskitettävä voimat tämän bandiitti- eli rosvokapinan kukistamiseen. Karjalan väestö ei yleensä lähtenyt rosvojen kelkkaan, lukuunottamatta kulakkiaineksia, huligaaneja ja rikollisia, päinvastoin se avusti Punaista armeijaa kukistamaan kapina.

Maaliskuuhun v. 1922 mennessä Karjala saatiinkin täydelleen puhdistetuksi bandiiteista ja suomalaisista lahtareista. Erikoisen ratkaisevaa osaa tässä esitti tov. Antikaisen johtama mainio hiihtopataljoona — josta tietysti lahtarit ovat Antikaiselle käärmeissään ja yrittävät katalasti kostaa.

Tämä Suomen lahtarien Karjalalle valmistama «lahja» vaati meiltä kalliin hinnan ja lukuisat uhrit. Kymmenittäin neuvostojen työntekijöitä, opettajia, kommunisteja ja puolueettomia, jouduttuaan bandiittien kynsiin, kidutettiin ja raa'asti tapettiin. Väkivallalla ja petoksella ajettiin Suomeen lähes 12.000 työkykyistä ihmistä. Tuhottiin ja kuljetettiin Suomeen suuret määrät hevosia, lehmiä, muuta karjaa, omaisuutta. Yksistään Kalevalan (ent. Uhtuan) piirissä väheni väkiluku kapinan jälkeen 17.600 hengestä 7.359 henkeen. Rosvot tuhosivat piirissä 430 taloa kokonaan ja noin 1000 osittain.

Karjalan koko talous, varsinkin maatalous kärsi tavattomia vaurioita. Kaikkialla missä rosvot olivat liikkuneet, varsinkin peräytyessään, kohtasi silmä hävityksen kauhistuksen, oli kuin mellastelijain jälkeen olisi kulkenut rajumyrsky pogromeineen. Suomen lahtari jätti puumerkkinsä eli «käyntikorttinsa» Karjalassa vierailtuaan.

Mihin pyrki, mitä tavoitteli Suomen porvaristo lähettäessään palkkarenkejään Karjalaan asestettuina mellastamaan, tuhoamaan Karjalan taloutta ja häiritsemään sen rauhallista rakennustyötä? Tarkoituksena oli vallata Karjala Suomelle, sen on m.m. selvästi ja julkean avomielisesti lausunut v. 1919 retkueen 10-vuotispäivälle omistetussa kirjassa Aunuksen Retken Muistojulkaisu ent. tsaarin armeijan ratsumestari, eräs Suomen työväen pyöveleistä H. Ignatius. Näin kirjoittaa tämä tsaarin nöyrä palvelija v. 1930:

«...tarjosi Karjalan liittyminen Suomeen meille suuria sekä strategisia että taloudellisia etuja. Itäinen rajamme on kovin pitkä ja se voi kehityksen kasvaessa tulla vaikeaksi ja kalliiksi puolustaa. Yhdistämällä Karjala Suomeen olisimme saaneet luonnollisen rajan: Syvärinjoen, jonka etelärantaa ympäröivät yleensä läpipääsemättömät suot ja jonka koko pituudelta, Laatokasta — Äänisjärveen, ei johda kuin kaksi maantietä ja yksi rautatie tämän mahtavan joen poikki. Kuinka paljon helpommaksi muuttuisikaan puolustuksemme täten!

Taloudellisesti olisi Karjala Suomelle mitä arvokkain: laajat, osaksi koskemattomat metsät, vaahtoavat, vielä käyttämättä olevat kosket tuottaisivat maallemme... suuria rikkauksia.»

Selvästi sanottu. Sietäisi hakkauttaa tämä lausunto kiveen ja asettaa Neuvosto-Karjalan joka kylään ja kou-

luun muistuttamaan, mitä meidän on Suomen porvaristolta odotettava.

Sama kirjanen päättyy voimakkaaseen kehotukseen valmistautumiseen uusiin retkueisiin Karjalaan, varustautumaan «suotuisaa hetkeä» odotellessa. Ja mahtipontisesti julistetaan:

«Suomen tuleva raja on kulkeva niin, että koko Inkerin kansa pääsee emämaan (s.o. Suomen. K. R.) yhteyteen. Pietarin kaupunki ei saa olla siihen esteenä.»

Suomen lahtareille ei riitä Karjalan valloitus. Inkeri ja Leningrad on liitettävä Suomeen. Jopa eräät porvariston piirit Suomessa menevät pitemmälle, ne kerskuvat «miekalla piirrettävän Suomen rajan aina Uralille saakka». Vähempi ei mitenkään riitä.

Eikä Suomen porvaristoa lainkaan huoleta se, että Neuvosto-Karjalan väestö ei ole halunnut eikä halua Karjalan liittämistä Valko-Suomeen, vaan se on aina ilmaissut järkähtämättömän ja yksimielisen halunsa pysyä kiinteässä ja irroittamattomassa yhteydessä Neuvosto-Venäjään, olla sen yhtenä federatiivisena osana.

Tämä Karjalan väestön pyrkimys ja halu pysyä suuren Neuvostoliittomme eri kansojen yhteisessä perheessä on luonnollista ja ymmärrettävää ja johtuu siitä suuresta aineellisesta, kulttuurisesta ja organisatoorisesta avusta ja tuesta, jota Neuvosto-Karjala on saanut käyttää hyväkseen Neuvostoliitolta, «Moskovalta». Juuri tämän voimakkaan avun turvin Karjala vapautui lahtarien ja interventtien aseellisilta hyökkäyksiltä, säilytti vapautensa, pelastui suomalaisten kapitalistien riistolta ja sai itselleen autonomian, jonka avulla se on voinut rakentaa uutta parempaa elämää ja kehittää kulttuuriaan, kansallista muodoltaan, sosialistista sisällöltään. Kuuluessaan suuren Neuvostoliiton perheeseen täysivaltaisena jäsenenä, Karjala tuntee ja tietää, ettei Neuvostoliitto tule sallimaan rajanylityksiä eikä anna kenenkään valloittaa Karjalaa — uhkailkoot Suomen porvarit mitä tahansa, ulvokoot kuinka ilkeästi tahansa. Valloittamatta heiltä Karjala jää!

Erikoisen kipeästi Karjala tarvitsi apua autonomiansa ensivuosina, jolloin neuvostovallan haltuun joutui Karjalassa tsarismin raskas perintö: takapajuinen, kaikissa suhteissa kehittymätön maa, jossa rappiotilaa ja puutetta vielä kärjisti lähes neljä vuotta kestänyt kansalaissota, jonka alottivat Karjalassa vastavallankumoukselliset ja suomalaiset lahtarit. Saatuaan Neuvosto-Venäjältä avuksi rahaa, elintarpeita, materiaaleja, helpotuksia, Karjala sai nopeasti korjatuksi vauriot ja parannetuksi haavansa, jälleenrakennustyö pääsi vauhtiin ja Karjalan historiassa alkoi ennennäkemätön kiihkeän ja laajan uudelleen rakennustyön kausi kaikilla aloilla.

Tästä valtavasta noususta ja nopeitten temppojen kasvusta voisi kirjoittaa kokonaisen kirjan, mutta kirjoituksemme tila ei salli tarkemmin kuvailla kaikkia puolia rakennustyössämme. Eikä se ole niin välttämätöntä, sillä tarkkaava lukija on ollut tilaisuudessa lukemaan rakennustyöstämme monilukuiset selostukset, joita on esitetty edustajakokouksissamme, konferensseissamme ja muissa julkisissa tilaisuuksissa.

Kuvataksemme Karjalan talouden kasvua viittaamme puutavarateollisuuden kehitykseen. Tästä teollisuudesta on tullut Karjalan johtava teollisuus. Sen tuotanto on moninkertaistunut, sahalaitokset on järjestään joko uudelleen rakennetut tai uusitut. Tukkien, propsien, ratapölkkyjen y.m. lisäksi Karjalassa sahataan nykyisin noin 1 miljoona kuutiometriä puutavaraa, valmistetaan yli 100.000 paria suksia ja meillä on lisäksi tavattoman suuret mahdollisuudet laajentaa tuotantoa.

Vuoriteollisuudessa on päästy jo erittäin hyvään alkuun. Siitä kasvaa sangen huomattava teollisuus Karjalaan. Tunnettua on, että ensimmäinen paperitehtaamme Kontupohjassa on työskennellyt erittäin hyvin, lähiai-

koina sitä tullaan laajentamaan. Tänä vuonna tullaan panemaan käyntiin Kontupohjassa rakenteilla oleva Karjalan ensimmäinen selluloosatehdas. Näin alkaa Karjalassa selluloosateollisuuden kehitys, sillä se on varmaa, että lähiaikoina tullaan Karjalassa rakentamaan lisää selluloosa- ja paperitehtaita, jotka vievät eteenpäin Karjalan teollista kehitystä.

Viime vuosina on Karjalassa toimitettu huomattavia geoloogisia tutkimuksia ja löydetty metalleja ja mineraaleja. Erittäin lupaavalta näyttää Puutosvuoren malmilöytö. Vaikkakin Karjalan maaperä on puutteellisesti tutkittu, näyttää sangen todennäköiseltä, että Karjalassa tulee kehittymään uusia teollisuusaloja.

Rakentamalla Kontupohjan, Nivan vesivoima-asemat, Sunujoella suoritettavat työt, Solomannin sähköaseman rakentaminen sekä vuorossa olevien uusien sähköasemien rakentaminen laajentavat huomattavasti Karjalan sähköistämistä. Uusi yhteiskunta luo itselleen uudenaikaisimman käyttövoiman — sähkön.

Kantalahden kombinaatin rakennustyöt, Kontupohjan kehitys, muut uutisrakennukset osoittavat Karjalan teollistamisprosessin jatkuvaa kasvua. Sitä osottaa myöskin teollisuustyöläisten kasvu: v. 1920 oli 1.300 työläistä, v. 1935 — 20.000.

Karjalan budjettitulot v. 1922 olivat 4 milj. rpl., v. 1934 saatiin tuloja yli 95 milj. rpl. — siinä kuvastuu Karjalan talouden voimakas kasvu.

Mainitsimme jo, että Karjala oli ennen tietöntä seutua. Nyt meillä on maailmankuulu Vienan-Itämeren kanava, maanteitä on rakennettu huomattava määrä, rakennetaan uusia, kunnostetaan, maanteillämme jo kulkee satamäärin autoja. Tämä on tietenkin vähän, mutta pääasiahan on, että on päästy hyvään alkuun. Vähitellen kehittyy lentokoneliikenne.

V. 1920 Kirovin rautatie oli hätähätää kyhätty rata, vailla matkustaja- ja tavaraliikennettä, hirveän tappiollinen — nyt se on kuormitettu äärimmilleen. Sen tavaraliikenne kohoaa jo 10 milj. tonniin eli on suurempi kuin Suomen valtion rautateiden, vaikka Suomen rautatieverkko on kolme kertaa pitempi. Viime vuosien kuluessa on Kirovin radalla suoritettu suuria ja perinpohjaisia kunnostamistöitä. Tämän vuoden lopussa osa pohjoista jaksoa siirtyy sähköllä käytettäväksi.

Karjalan talouden nopea kasvu, sen nopea teollistuminen ovat edistäneet menestyksellisesti Karjalan maatalouden kollektivisoimista. Nykyisin nousee kollektivisoitujen talouksien määrä jo 83—85 %. Karjalan talonpoikaiston liittyminen vapaaehtoisesti yhteistalouksiin osaltaan osottaa myöskin talonpoikaiston poliittisen tietoisuuden kohoamista, sosialistisen talouden edullisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden esiintymistä niin ilmeisenä, että talonpoikaistonkin laajat joukot ovat siitä varmistuneet. Kollektivisoiminen on edistänyt maatalouden mekanisoimista. Karjalassa toimii jo 7 kone-traktoriasemaa ja tulee niiden luku jo tänä vuonna lisääntymään vielä kahdella sekä seuraavina vuosina yhä uusilla. Kaikesta tästä huolimatta on todettava, että maatalous on Karjalassa siksi takapajuisella kannalla, että tarvitaan vielä paljon ponnistuksia ja ankaraa työtä nostaaksemme sen korkealle tasolle ja sen mukana karjatalouden, luodaksemme kolhosnikoille varakkaan elämän.

Erikoisen huomattavia voittoja olemme saavuttaneet kulttuuririntamalla. Täysikasvuisen väestön lukutaidottomuus on likvidoitu melkein kokonaan, lukutaidottomien määrä koko tasavallassa lasketaan enään sadoissa. On piirejä, joissa lukutaidottomia on vain muutamia yksilöitä.

Jo useampia vuosia on toteutettu yleistä oppivelvollisuutta. Kaikki lapset 8—12 ikävuoteen on sijoitettu kouluun. Parhaillaan tapahtuu nelivuotisesta oppivelvollisuudesta seitsenvuotiseen siirtyminen. Todennäköisesti 2—3 vuoden kuluttua Karjalassa saadaan toteutumaan yleinen seitsenvuotinen kouluopetus. Meillä

toimii 5 rabfakia (työtätekeviä korkeakouluihin valmistava oppikoulu), 13 teknikumia ja 4 korkeakoulua. On huomattava, että karjalaisissa piireissä koulu toimii kansankielisenä — suomenkielellä, joka on Karjalan kirjakieli.

Näin on tästä aikaisemmin lukutaidottomasta, kulttuurittomasta, pimeästä maasta neuvostovallan avulla tullut lukutaitoinen, kulttuurillisesti kasvava maa, jossa pääsy korkeakouluun, kulttuurin huipuille, on avoimena jokaiselle työläiselle ja talonpojalle sekä heidän lapsilleen, jossa keskisivistys tehdään pakolliseksi jokaiselle.

Näistä esitetyistä muutamista tosiasioista ilmenee kyllin vakuuttavasti Neuvosto-Karjalassa tapahtunut suuri nousu ja kasvu. Neuvosto-Karjala on muuttunut, se on nyt uusi maa, joka suuresti eroaa entisestä Karjalasta. Mutta se on vasta kehityksensä alussa, se on vasta pystynyt käyttämään hyväkseen murto-osan luonnonrikkauksistaan, joita se ei vielä lähestulkoon tiedäkään. On selvää, että sen kasvun tempot tulevat vielä kiihtymään. Voimme olla varmoja, että Karjalan edessä olevat rikkaat perspektiivit tullaan realisoimaan. Karjala tulee kasvamaan, sen talous ja kulttuuri tulevat astelemaan eteenpäin seitsemänpenikulman askelin, Karjalasta tulee kukoistava ja hyvinvoipa tasavalta.

Karjalan saama autonomia on ollut omiaan voimakkaasti viemään kehitystä eteenpäin. Karjala autonomiansa avulla tulee saavuttamaan vielä suurempia ja monilukuisampia voittoja, sillä autonomian avulla on neuvostovalta Karjalassa nostattanut sankan joukon aktiivisia ja uhrautuvia työntekijöitä ja uusi polvi kasvaa sadoissa kolhooseissa, sadoissa neuvostoissa, tehtaissa, eri työmailla, monissa järjestöissä. Itse kansan keskuudesta nousee mahtavia, luovia voimia, jotka vievät voitokkaasti sosialismin asiaa eteenpäin.

Karjalan autonomian 15-vuotisjakso on ollut sankarillisten taistelujen vuosia, sitkeitä vaikeuksien voittamisen vuosia. Ne ovat olleet taistelunvuosia kommunistisen puolueemme päälinjan, leniniläisen kansallisuuspolitiikan puolesta. Ja nämä taistelut ovat tuottaneet voittoja.

Nämä voitot ovat olleet mahdollisia vain siksi, että Karjalan puoluejärjestö on kyennyt jatkuvasti nostamaan laajojen työläisten ja talonpoikaiston joukkojen vallankumouksellista aktiivisuutta, kyennyt sosialistisen kilpailun ja iskutyön avulla mobilisoimaan työtätekevien laajat joukot toteuttamaan esillä olleet tehtävät. Toteuttamalla oikein puolueen päälinjaa Karjalan puoluejärjestö on kerännyt puolueen lipun ympärille laajat joukot, toteuttamalla oikein leniniläistä kansallisuuspolitiikkaa se on liittänyt eri kansallisuuksien työtätekevät veljelliseen yhteistyöhön ja menestyksellisesti levittänyt hyökkäystään kapitalistisia aineksia vastaan, murtanut ne ja saavuttanut menestystä Karjalan sosialistisessa uudestirakentamisessa.

Erikoisesti meidän on huomautettava, että Neuvosto-Karjalan muodostamista ja lujittamistyötä seurasi mielenkiinnolla Lenin ja osotti ystävällistä apuaan ja tukeaan Karjalan autonomian ensi vuosina. Samoin Karjala on nauttinut tov. Stalinin ja NKP(b):n KK:n apua ja tukea. Suuren huomion kiinnitti Karjalaan ja auttoi sitä tov. Kirov. Leningradin aluekomitean johdolla on Karjalan aluekomitea käynyt taistelua, voittanut vaikeuksia ja kulkenut voitonvarmana eteenpäin.

Paljon on tehty, mutta paljon on vielä edessä työtä! Meidän työssämme esiintyy vielä paljon puutteita, heikkouksia, virheitä, jotka on voitettava saavuttaaksemme vielä suurempia voittoja. Moni kohta kaipaa vielä korjausta. Kaikkiin puutteisiin emme ole vielä pystyneet täysin kourin käymään kiinni.

Meidän on opittava työskentelemään paremmin, järjestettävä työmme XVII puoluekokouksen päätösten

mukaisesti, silloin Karjala muuttuu puolueen johdolla todella esikuvalliseksi, kulttuurilliseksi, sosialistiseksi tasavallaksi, joka veljellisesti työskennellen toisten Neuvostoliiton kansojen kanssa rakentaa sosialismia, luo uutta maailmaa, josta nyt «tie menevi, ura uusi urkenevi».

Kansalaissodan tulessa ja liekeissä, miekka ja muurikauha vuoroon käsissä, taisteluissa ja kamppailuissa vaikeuksia ja esteitä vastaan, taistelussa luokkavieraita aineksia vastaan, puoluelinjalta liukumia vastaan on Karjalan puoluejärjestö kasvanut, voimistunut ja karaistunut. Sillä on suuret tehtävät edessään. Sen on johdettava rakennustyötä kapitalistisen maailman rajamailla — siksi on pidettävä silmät avoinna, terästettävä vallankumouksellista valppautta, kohotettava toimintakykyisyyttä, marxilais-leniniläistä tietoisuutta, kohotettava ei ainoastaan puoluejärjestön, vaan myös sen jokaisen jäsenen johtavaa osuutta sosialistisessa rakennustyössä. Siksi on seistävä «miehet kaikki miekka vyöllä, urohot sota-aseissa».

Päätämme kunniakkaan ja sankarillisen 15-vuotisjakson Neuvosto-Karjalan autonomian historiassa ja alotamme vielä suurempien voittojen kauden.

NKP(b):n KK:n täysi-istunto

P. N.

KEVÄTKYLVÖISSÄ saavutti sosialistinen maataloutemme tänä vuonna jälleen huomattavan voiton. Kevätkylvöt tehtiin koko Neuvostoliiton mitassa, yleensä vallinneista epäsuotuisista säistä huolimatta, lyhyemmässä ajassa kuin viime vuonna, vaikka sekin oli ennätysvuosi edellisiin vuosiin verrattuna. Toukok. 1 p:ään mennessä oli kylvetty 55 % koko suunnitelmasta, vastaavan luvun ollessa viime vuonna 39 %, ja toukok. 15 p:nä olivat prosenttimäärät 85 tänä ja 72 viime vuonna. Kylvösuunnitelma koko Neuvostoliiton mitassa tuli täytetyksi kesäk. 5 p:ään mennessä. Samalla on kylvöt yleensä suoritettu huomattavasti paremmin kuin aikaisempina vuosina.

Kevätkylvöissä saavutettu voitto on todisteena sosialistisen maataloutemme jatkuvasta nopeasta lujittumisesta. Kylvöjen nopea ja hyvälaatuinen suoritus ovat luoneet suotuisat edellytykset hyvälle sadolle. Saapuneet tiedot kertovat, että vuodentulotoiveet ovatkin yleensä kaikkialla hyvät. Maa voi odottaa runsasta, rikasta satoa.

Tämän seikan, joka ilahduttaa jokaista neuvostokansalaista, yhteydessä on kumminkin ilmennyt eräs vakava vaara. Hyvät satotoiveet edellyttävät, että tehdään tarmokasta työtä viljelysten vaalimiseksi, että ajoissa ja huolella valmistaudutaan sadonkorjuuseen ja että sato korjataan nopeasti ja hyvin, ilman menetyksiä. Vain siten tulee voitto turvatuksi. Kumminkin on saapunut tietoja, jotka kertovat aivan päinvastaisesta. Useilla seuduilla on työntekijöittemme "pää mennyt pyörälle" kevätkylvöissä saavutetuista voitoista ja hyvistä vuodentulotoiveista. He ovat antautuneet sen harhakäsityksen valtaan, että asiat luistavat nyt itsestään, että mitään ponnistuksia viljelysten suojelemiseksi ja sadonkorjuuseen nähden ei tarvita. Ei tarvitse pitkään todistella tällaisten käsitysten turmiollisuutta. Ne voivat johtaa koko sadon tuhoutumiseen. Rikkaruohot ja tuhohyönteiset, jos niitä vastaan ei käydä jatkuvaa valpasta taistelua, voivat tukahduttaa ja hävittää viljelykset. Ja jos sadonkorjuuseen ei käydä valmistautuneina ja jos se tehdään vitkutellen ja huolimattomasti, niin voidaan kadottaa suurin osa sadosta. Seurauksena on, että ne ponnistukset

ja voitot, mitä kevätkylvöissä on tehty ja saavutettu, menevät suureksi osaksi tai kokonaankin hukkaan.

Nämä seikat huomioiden käsitteli kesäk. 5—7 p:nä koolla ollut NKP (b):n KK:n täysi-istunto kysymyksen maataloustuotteiden korjuusta ja hankinnoista. Se merkitsi, varoittaen kaikenlaisista omahyväisyys- ja rauhottuneisuusmielialoista, että "kevätkylvöissä saavutettujen menestysten lujittaminen vaatii puolue- ja neuvostojärjestöiltä, neuvostotiloilta ja kollektiivitalouksilta herkeämätöntä taistelua korkean sadon kokoamiseksi, aikanaan kitkemällä viljelykset rikkaruohoista, hävittämällä maatalouden tuhohyönteiset ja järjestämällä sadonkorjuun ilman sadon häviöitä ja suorittamalla sen mitä lyhimmissä määräajoissa".

Taistelu hyvän laadun ja kulttuurisen maanviljelyksen puolesta on punaisena lankana täysi-istunnon päätöksessä. Luodaan kaikki ehdot kollektivistien oma-alotteisuuden ja itsetoiminnallisuuden kehittämiseksi, taistelussa viljelysten ja sadon suojelemiseksi häviöitä vastaan. Ihmisten järjestäminen, huomio kaadereihin asetetaan ensi tilalle. Koko puolue, kaikki kollektivistit ja työtätekevät tuntevat, millaisella valtavalla vauhdilla maa menee eteenpäin ja miten nopeasti lähenee varakas elämä, jos sadonkorjuu ja hankinnat suoritetaan yhtä hyvin ja järjestyneesti kuin kevätkylvöt.

Ennenkaikkea on suojeltava viljelykset rikkaruohoilta ja tuhohyönteisiltä. Tähän kysymykseen pannaan täysi-istunnon päätöksessä vakava huomio. "Kaikki puoluejärjestöt, niin alue- kuin piirijärjestötkin, velvoitetaan päättävästi torjumaan työntekijäin erään osan keskuudessa ilmenevät vahingolliset mielialat, jotka ilmenevät siinä, että hyvin suoritettujen kylvöjenedellisten töiden jälkeen eivät rikkaruohot muka enää olekaan vaarallisia, sekä mitä lyhimmässä ajassa suorittamaan loppuun kaikkien jyväviljojen kitkemisen aina siihen saakka, kunnes kaikki rikkaruohot tulevat poistetuiksi."

Työvoiman vapauttamiseksi sadonkorjuuseen ja karjan varustamiseksi hyvällä rehulla on heinänkorjuu tänä vuonna päätettävä siihen mennessä, kun viljaa aletaan joukkomitassa korjata, ja viimeistään kuukauden kuluttua heinätöiden alkamisesta. Heinänkorjuun yhteydessä, ennen viljankorjuun alkua, on valmistettava rikkaruohoista, villiheinistä ja varhaisista painorehukasveista painorehua vähintään 50 % vuosisuunnitelmasta.

Keskeisen sijan täysi-istunnon päätöksessä saa taistelu sadonhäviöitä vastaan. Asian menestymiseksi on ennen kaikkea oikein ja täydellisesti käytettävä hyväksi koneita, tehtävä taatuksi niiden keskeytymätön varustaminen varaosilla ja huolehdittava teknillisistä kaadereista. Niiden taistelukeinojen lisäksi häviöitä vastaan, mitä jo aikaisemmin on ollut käytännössä, suoritetaan tänä vuonna joukko perusteellisia toimenpiteitä. Kaikkien viljasäiliöiden puhdistaminen tuhoeläimistä, kaiken korjuukaluston täydellinen desinfisoiminen, vanhojen puimatantereiden polttamalla puhdistaminen, ennenkuin niillä käydään puimaan viljaa, viljan lajitteleminen välittömästi puintipaikalla — kaikki nämä toimenpiteet kuuluvat tänä vuonna taisteluun sadonhäviöitä vastaan ja ne on ehdottomasti suoritettava. Ei ole vain tiukasti valvottava, että korjuutyöt suoritetaan määräaikana ja että tähkät tulevat haravoiduiksi ja kootuiksi, vaan on huolehdittava myös viljan laadusta, sen säilyttämisestä, huolehdittava kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen tuotannon jatkuvasta kulttuurisesta noususta. Tätä silmälläpitäen m.m. päätöksessä myönnetään kollektiivitalouksille lupa jättää siemenvarastojen muodostamiseen puinnin alusta alkaen parasta viljaa 20 % puidusta viljasta sillä ehdolla, että täsmällisesti määräaikoina luovutetaan valtiolle tuleva vilja. Ei tarvinne paljon puhua siitä, mikä merkitys on siemenvarastojen muodostamisella samanaikaisesti han-

kintojen kanssa. Riittää kun mainitsemme, että esim. syyskylvöt voidaan näin todella varustaa paraslaatuisella siemenviljalla.

Kaikenlainen huolimattomuus ja leväperäisyys sadon säilytyksessä tuottaa valtavia vahinkoja. Senvuoksi täysi-istunnon päätöksessä määrätään, että kaikki leikattu vilja on sidottava lyhteiksi ja kasattava kuhilaille, puinti on alettava kolmantena-viidentenä päivänä leikkuun alkamisen jälkeen ja kaikki leikattu vilja on kasattava pieleksiin. Sadonkorjuu pellolta katsotaan suoritetuksi vasta sen jälkeen, kun kollektiivitalouden puheenjohtaja tai neuvostotiloilla osaston johtaja on antanut prikatiirille hyväksymisensä sen suorituksesta.

Yhtä aikaa sadonkorjuun kanssa on kehitettävä maataloustuotteiden valtiolle luovuttamista. Täysi-istunnon päätöksessä kehoitetaan kaikkia puolue- ja neuvostojärjestöjä, KTA:ain ja neuvostotilojen johtajia ja kollektiivitalouksien puheenjohtajia järjestämään viljan ja aurigonkukan siementen valtiolle luovutus välittömästi puinnin yhteydessä. On tehtävä kaikki mahdollinen valtiolle tulevan viljan keskeytyksittä luovuttamiseksi.

Maataloustuotteiden valtiolle luovutus tulee tänä vuonna tapahtumaan samojen periaatteiden mukaan kuin viime vuonnakin. Kuitenkaan emme ole turvatut valtiovastaisten virtausten ja kulakkimaisten mielialojen ilmenemiseltä. Sen tähden onkin oikeaan aikaan annettu KK:n täysi-istunnon muistutus, että luovutussuunnitelmat tulevat "kokonaisuudessaan ja määrä-ajalla täytetyiksi vain siinä tapauksessa, j o s tehdään taatuksi korjatun viljan asiaankuuluva suojeleminen varastelulta ja hukkaamiselta, j o s mobilisoidaan kollektiivitalouksien joukot ja neuvostotilojen työläiset taisteluun kulakkimaisia hajoitusmielialoja vastaan, mitkä mielialat ovat suunnatut luovutussuunnitelman särkemiseen, j o s käytännöllisestä työstä luovutuksen alalla karkoitetaan n.s. itsevirtaus, j o s luovutus tullaan järjestämään todellisesti, bolshevistisesti".

Viljelysten suojelemisen, sadonkorjuun ja valtiolle tulevain luovutusten mallikelpoisesti suorittaminen on kaikkien bolshevikkien, puolueeseen kuuluvain ja puolueettomien, kunnia-asia.

*

Toisena asiana KK:n täysi-istunnossa oli kysymys SNTL:n keskustoimeenpanevan komitean sihteeristöstä ja tov. A. Jenukidzesta. Täysi-istunto hyväksyi kontrollielinten toimenpiteet SNTL:n KTpK:n sihteeristön toimitsijakoneiston tarkastamiseksi ja parantamiseksi ja päätti eroittaa KTpK:n entisen sihteerin A. Jenukidzen NKP(b):n KK:sta ja NKP(b):n jäsenyydestä hänen poliittisen ja elintapojensa turmeltuneisuuden vuoksi.

Tämän päätöksen johdosta kirjoittaessaan puolueemme päälehti P r a v d a merkitsee mm., että luokkavihollisen jätteet ovat vielä elinvoimaisia, ne eivät antaudu, vaan tekevät epätoivoista vastarintaa, usein ulkopuolisten mustien voimien kannustamina. Avoimesta vastahyökkäyksestä ne ovat siirtyneet salakähmäiseen myyräntyöhön, toimien meitä vastaan nurkan takaa revolverit käsissä, tähdäten suoraan puolueen sydämeen. Kaikille meille ovat tunnetut johtajamme varoitukset hänen selostuksessaan I viisivuotissuunnitelman tuloksista. Tov. Stalin sanoi:

"On otettava huomioon, että neuvostovallan mahdin kasvu tulee voimistuttamaan kuolevien luokkien viimeisten jätteiden vastarintaa. Nimenomaan sentakia, että ne tekevät kuolemaa ja elävät viimeisiä päiviään, ne tulevat siirtymään toisista hyökkäyksen muodoista toisiin, räikeämpiin hyökkäysmuotoihin... Ei ole sellaista ruokottomuutta ja parjausta, mitä nämä ihmiset eivät sinkoisi neuvostovaltaa vastaan... Se ei tietysti ole pelottavaa. Mutta kaikki se on otettava huomioon, jos tahdomme

tehdä lopun näistä aineksista nopeasti ja ilman erikoisia uhreja.

Juuri sentakia vallankumouksellinen valppaus on se ominaisuus, joka nyt on bolshevikeille erikoisen välttämätön."

Mutta valitettavasti eräät bolshevikit ovat alkaneet unohtaa tämän velvollisuutensa, ovat taipuvaiset elelemään levossa ja rauhassa. Enemmänkin: eräät bolshevikit itse joutuvat luokkavihollisen kelkkaan ja suorittamaan sen asioita. Tyypillisenä esimerkkinä tämänlaisista rappeutuneista, rämettyneistä, menshevisoituvista "kommunisteista" on A. S. Jenukidze.

Se varsin vastuunalainen tehtävä, missä Jenukidze oli — SNTL:n KTp K:n sihteerin toimi, — vaatii henkilöltä, joka sitä hoitaa, kristallipuhdasta rehellisyyttä, tunnollisuutta ja erikoisen herkkää luokkavalppautta. Mutta viime aikoina, kuten nyt on käynyt selville, Jenukidze rappeutui elintavoiltaan ja poliittisesti joutui puolueen ja neuvostovallan vihollisten johdettavaksi. Sokeasta luottamisesta jokaiseen vastaantulijaan ja henkilöiden ottamisesta SNTL:n KTpK:n sihteeristön toimitsijakoneistoon ilman tarkastusta hän luisui rappeutumiseen elintavoissa ja vieraiden ainesten suoranaiseen suojelemiseen. Luokkavihollinen osoittautui rappeutunutta liberaali Jenukidzea paljoa ovelammaksi. Se käytti kaikin tavoin hyväkseen hänen poroporvarillista käyttäytymistään ja suisti hänet lopullisesti pois puolueen raiteilta törkeän poroporvarillisuuden ja turmeltuneisuuden kuiluun.

Yliolkainen suhtautuminen rivikommunistien ja rehellisten puolueettomien ääneen, halu esiintyä "hyvänä setänä" työväenluokan avoimia vihollisia kohtaan, puolueen ja vallankumouksen etujen täydellinen hyljeksiminen — se johti Jenukidzen poliittiseen ja elintavoiltaan rappeutumiseen ja SNTL:n KTpK:n sihteeristön toimitsijakoneiston turmeltumiseen.

Kommunistinen puolueemme eroaa kaikista muista maailman nykyisistä puolueista siinä, että se on todellinen voittoisan työtätekevän kansan puolue, että sillä on käsissään sellainen mahtava ase kuin itsekritiikki, että se ei siedä hetkeäkään riveissään ihmisiä, jotka pettävät sen edut, sosialistisen vallankumouksen edut. Päättävästi puhdistaa se rivinsä kaikesta sattumalta mukaan tulleesta, tuulentuomasta, mädäntyneestä ja rämettyneestä. Henkilöön katsomatta se leimaa häpeällä kaikki, jotka asettavat omat yksilölliset etunsa puolueen ja proletaarisen valtion etujen yläpuolelle. Säälimättä se paljastaa kaikki kommunistisuudellaan pöyhkeilevät ja "kiillotetut" kommunistit, kaikki parantumattomat lörpöttelijät ja lurjukset, henkilöt, jotka ovat tottuneet pitämään valtion lakeja perheasioina, henkilöt jotka ovat kadottaneet poliittisen, vallankumouksellisen tuntonsa. Tällaisia henkilöitä vastaan mobilisoimme kaiken bolshevistisen vihamme.

NKP(b):n KK:n täysi-istunnon päätökset valavat kommunisteihin ja Neuvostoliiton koko kansaan uutta tarmoa, uutta taistelun- ja voitontahtoa, ne jälleen kerran kutsuvat meitä vallankumoukselliseen valppauteen ja kestävyyteen.

Kansainvälinen tilanne ja Neuvostoliiton taistelu rauhan puolesta*)

KARL RADEK

NEUVOSTOLIITTO JA TAISTELU RAUHAN PUOLESTA

SAMANAIKAISESTI, kun Saksan ja Japanin imperialismi ovat avoimesti esittäneet ekspansiosuunnitelmansa, Neuvostoliitto on käynyt horjumatonta taistelua rauhan puolesta. Viime vuosina on SNTL kohottanut tämän taistelulipun kansainvälisessä aseriisuntakonferenssissa. Neuvostoliitto astui Kansainliittoon sillä hetkellä, jolloin Japani ja Saksa, saadakseen itselleen vapaat kädet Kansainliiton säädösten sisältämäin erittäin vaatimattomienkin rauhanvelvollisuuksien suhteen, erosivat siitä.

SNTL, liittyessään Kansainliittoon, ilmoitti aivan julkisesti, että tulee taistelemaan rauhantaejärjestelmän voimistamisen, yleisen turvallisuusjärjestelmän lujittamisen puolesta. Koko maailma jännittyneesti seuraa sitä valtavaa luomistyötä, jota Neuvostoliitto suorittaa, seuraavat vihollisetkin, jotka eivät ymmärrä, miten suuri maa voi tulla toimeen käymättä sotaa, taistelematta valtauksien puolesta, viholliset, jotka ovat tämän takia taipuvaiset olettamaan, että Neuvostoliiton rauhanpolitiikan ovat aiheuttaneet väliaikaiset tekijät ja että se on laskettu vain 10—20 vuodeksi.

Tämän takia Saksan diplomatian yrityksen käyttää «neuvostovaaraa» ponnahduslautana aseistautumiselleen, sodanvalmisteluilleen uuden maailmanjaon aikaansaamiseksi, täytyi päättyä romahdukseen. Lontoolaisen Timesin kirjeenvaihtajan kirjoituksessaan, jonka tarkoituksena oli heikentää Saksan tekemiä itsepaljastuksia ja sitä vaikutusta, joka syntyi Simonin ilmoituksien johdosta syvällisistä periaatteellisista ristiriidoista Englannin ja Saksan hallitusten näkökantojen välillä, oli pakko todeta (Times maaliskuun 30 p:ltä):

> "Saksa tulee hyötymään neuvotteluista (sir John Simonin kanssa) jos ymmärtää, että argumentti venäläisestä vaarasta ei englantilaisissa piireissä tee niin syvää vaikutusta kuin saksalaisissa ja että kaikki toiveet välittömästä ja erikoislähentymisestä Iso-Britannian ja Saksan kesken, jotka eristäisivät sen yhteyksistä Ranskan kanssa, ovat vailla maaperää. On myöskin ymmärrettävä, että eräät hra Hitlerin tunnetuista näkökannoista Neuvostoliiton ja Saksan mahdollisista tehtävistä voivat ulkomailla aiheuttaa neuvottomuutta."

Tämä oli kaikkein pidättyväisin ja hillityin formulointi englantilais-saksalaisten neuvottelujen tuloksista, jonka antoi Englannin konservatiivisen puolueen Saksalle myötämielisen virtauksen edustaja ja joka esitettiin Englannin porvariston auktoriteettisimman äänenkannattajan palstoilla. Yritykset saada Englannin imperialismi tässä vaiheessa suostumaan Saksan aseistus- ja Saksan valtaus-ohjelmaan kokonaisuudessaan päättyivät epäonnistuneesti ja tämän lisäksi johtivat vielä sellaiseen Saksan imperialismin paljastamiseen, jota sen kaikki vastustajat eivät voineet saada aikaan.

Neuvostoliitto ei ainoastaan julistanut koko maailmalle politiikkansa rauhallista luonnetta. Neuvostoliitto on todistanut maansa puolustuskyvyn minkälaisilta hyökkäyksiltä tahansa. Neuvostovaltion kasvanut taloudellinen ja sotilaallinen mahti ei ole salaisuutena kapitalistiselle maailmalle. Eroitukseksi Saksasta, joka on salannut aseistustaan, Neuvostoliitto ei ainoastaan ole ollut salaamatta, vaan vieläpä avoimesti tuonut ne näkyville, varoituksena vihollisille. Neuvostoliitto voi

*) Kirjoituksen alkuosa julkaistu Kommunistin 5 numerossa.

sen tehdä, sillä sen rauhanpolitiikka ei ole jättänyt pientäkään epäilystä siitä, että nämä varusteet tulevat palvelemaan yksinomaan maanpuolustusta hyökkäyksen sattuessa. SNTL:n mahti, yhtyneenä rauhan politiikkaan, on pakoittanut useat valtiot, jotka pelkäävät Saksan hyökkäystä, kääntymään Neuvostoliiton puoleen sekä hakemaan siltä apua ja turvaa.

Tämä pakoitti osan Iso-Britannian johtohenkilöistä ymmärtämään, että jos heidän omat etunsa vaativat lähentymistä Ranskaan ja sen liittolaisiin, niin ne pakoittavat myöskin vastaavalla tavalla suhtautumaan Neuvostoliittoon, jonka kanssa nämä maat pyrkivät läheisempiin suhteisiin. Japanin valtaustoiminnan pelko kaukaisessa idässä pakoitti huomattavan osan Englannin valtiomiehistä, jotka tähän asti vaalivat ajatusta, että sota kaukaisessa idässä Neuvostoliiton ja Japanin välillä vapauttaisi heidät vaarasta Japanin taholta ja samalla heikentäisi Neuvostoliittoa, epäilemään tällaisen vaarallisen leikin tarkoituksenmukaisuutta. Englannin imperialismin johtavat elimet nykyään korostavat sitä ajatusta, että sodan paikallistuttaminen on mahdoton, missäpä se sitten syttyisikään.

Tällaisessa tilanteessa Englannin hallituksen edustajain ilmoitusta ei ainoastaan siitä, että heillä ovat rauhalliset aikeet Neuvostoliittoon nähden, vaan myöskin siitä, ettei Englanti avusta muidenkaan valtojen SNTL:n vastaisia sotapyrkimyksiä, on pidettävä poliittisena askeleena, joka täydelleen vastaa Iso-Britannian etuja.

Kirjoituksessa, joka oli omistettu Neuvostoliiton liittymiselle Kansainliittoon, analysoidessa kesällä v. 1934 Englannin politiikassa tapahtunutta käännettä, me osoitimme tämän politiikan pyrkimysten ristiriitaisuuteen. Silloin me kirjoitimme:

"Englannin imperialismi puhuu Baldwinin suulla Ranskan porvaristolle: me olemme kanssasi solidaarisia Ranskan alueen suojeluksessa. Mutta Ranskan porvaristo ei aio tyytyä oman alueensa puolustamiseen. Se taistelee asemansa puolesta Euroopassa ja koko maailmassa. Englannin imperialismi ilmoitti, että se suhtautuu myötämielisesti ranskalais-neuvostovaltalaisiin suunnitelmiin itäisestä sopimuksesta, mutta kannattaen niitä diplomaattisesti, ei voi ottaa mitään vastuuta näistä suunnitelmista. Ranskalais-neuvostovaltalainen ehdotus itäiseksi sopimukseksi velvoittaa sen solminneet vallat molemminpuoliseen puolustukseen hyökkäyksen sattuessa. Jos tämän sopimuksen perusteella Ranska vedettäisiin sotaan Saksan kanssa, niin Englannille kävisi välttämättömäksi ratkaista — salliiko se Ranskan hävitä sodassa, joka on aiheutunut taistelusta Saksan levittäytymistä vastaan itään tai kaakkoon.

Näinollen me näemme, että Englannin Euroopan politiikka on muutosten, käymistilan ja eri virtausten välisen taistelun kaudessa. Se ilmestyy sekä siirtymisessä Locarnon asemista baldwinilaisiin asemiin, mutta samalla myöskin pyrkimyksessä säilyttää vanha periaate, jonka mukaan Itä-Euroopan kohtalo ei koske Englannin imperialismin etuja (käytännössä se merkitsi toimintavapauden myöntämistä Saksalle Itä-Euroopassa). Se on syvästi ristiriitainen asenne, jossa Englannin imperialismi ei kykene pysyttelemään.

Vieläkin ristiriitaisempi on Englannin imperialismin asema Japanin agressiivisuuden kehityksen yhteydessä kaukaisessa idässä".

Me kirjoitimme edelleen:

"Englannin imperialismin ulkopolitiikka elää horjumiskautta, etsii uutta orientoitumista. Olisi väärin olla näkemättä niitä uusia aineksia Englannin politiikassa, jotka voisivat johtaa Englannin imperiumin vihamielisyyden heikkenemiseen Neuvostoliittoa kohtaan, jotka voisivat voimistaa Englannin politiikan rauhanpyrkimyksiä. Mutta vielä virheellisempää olisi ajatella, että voidaan luottaa Englannin politiikan rauhalliseen suuntaan läheisessä tulevaisuudessa. Englannin politiikassa on käynnissä tendenssien taistelu ja sellaisissa tapauksissa Englannin hallitsevat luokat yrittävät voittaa aikaa, ollen tekemättä päätöksiä. Mutta tämä päättämättömyys voimistaa seikkailuhaluisia imperialistisia aineksia, jotka voivat yrittää vaikuttaa Englannin politiikkaan asettamalla sen tapahtuneen tosiasian eteen".

"Bolshevik" N:o 17, syysk. 15 p. v. 1934, sivu 32)[1]).

---

[1]) Suomeksi: "Kommunisti", n:o 12, ss. 577—579. — **Toim.**

Neuvostohallituksen tiedonanto huhtikuun 1 päivältä valtionsinetin säilyttäjän, lordi Edenin keskusteluista tt. J. V. Stalinin, V. M. Molotovin ja M. M. Litvinovin kanssa on asiapaperi, joka kuvastaa Englannin politiikan edelleen siirtymistä rauhanainesten voimistumisen suuntaan, Neuvostoliiton osuuden tunnustamisen suuntaan eräänä tärkeimpiä rauhantekijöitä Euroopassa ja Aasiassa sekä yhteistyöskentelyn suuntaan sen kanssa kollektiivisten rauhantakeiden järjestämisasiassa. Olisi väärin ajatella, että nämä Englannin hallituksen ilmoitukset poistavat kysymyksen Englannin porvariston niiden ainesten roolista, jotka tervehtisivät taikka joka tapauksessa pitäisivät pienempänä pahana Saksan ja Japanin sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Nämä ainekset eivät ole lakanneet olemasta ja tulevat ne käyttämään hyväkseen pienintäkin poliittisen kriisin kärjistymistä Euroopassa ja Aasiassa.

Olisi väärin ajatella, että Englannin hallitus on ottanut noudatettavakseen suoran ja horjumattoman kurssin rauhan järjestämiseksi ja säilyttämiseksi Euroopassa. Rauhan järjestäminen kohtaa valtavia vaikeuksia. Englannin suurporvariston huomattavat kerrokset toivovat ansaitsevansa sodan valmisteluista ja heidän käsissään on riittävästi vipusimia, saadakseen aikaan horjuntaa Englannin hallituksen politiikassa, horjuntaa, jota kiertämättä tulevat käyttämään hyväkseen imperialistiset seikkailijaklikit niin Saksassa kuin myöskin Japanissa. Iso-Britannian suurporvariston luokkaviha Neuvostoliittoa kohtaan on voimakkaampi kuin muissa maissa, sillä siihen liittyy kapitalistisen riistäjän ja siirtomaiden orjainomistajan viha ja pelko Neuvostoliiton vaikutuksen edessä Euroopassa ja Aasiassa.

Mutta olisi väärin myöskin sen tosiasian aliarvioiminen, että Englannin hallituksen ensi kertaa, kansainvälisen poliittisen kriisin erittäin kärkevänä ollessa, oli pakko tarttua neuvostohallituksen sille ojentamaan käteen, yhteistyöskentelyä varten rauhan lujittamisessa.

Neuvostoliiton ja Ranskan välinen ennakkosopimus keskinäisestä avunannosta on askeleena eteenpäin Saksan hyökkäysuhkan alaisten kansojen puolustuksen järjestämisen tiellä. Niinkauan, kun tämä ennakkosopimus ei tule täytetyksi konkreettisella sisällöllä ja lopullisesti muovailluksi, ei voida vielä täydellisesti arvioida sen merkitystä[1]).

Pysähdymme vielä yleisten kysymysten asettamiseen, jotka ovat yhteydessä Neuvostoliiton jatkuvan taistelun kanssa rauhan lujittamisen puolesta ja keskinäisen avun puolesta hyökkäyksen sattuessa.

Valtojen edessä on pääasiallisesti seuraava alternatiivi[2]): ne voivat hakea turvallisuutta joko sotaliittojen taikka kollektiivisen turvallisuuden järjestämisen tietä. Neuvostoliitto on avoimesti julistanut olevansa kollektiivisen turvallisuuden järjestämisen kannalla. Elin, jonka tehtävänä on turvallisuuden järjestäminen, on Kansainliitto. Sen säännöt velvoittavat kaikkia sen jäseniä kunnioittamaan kaikkien muiden valtojen kokonaisuutta ja itsenäisyyttä ja ratkaisemaan kaikki riitakysymykset rauhallisen harkinnan tietä. Kansainliiton jonkin jäsenen taikka valtion, joka ei kuulu sen jäsenyyteen, hyökätessä on Kansainliitto velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin ei ainoastaan hyökkääjämaan taloudellisen ja finans-

---

[1]) Tätä suomennettaessa, toukokuussa 1935 on Neuvostoliiton ja Ranskan välinen keskinäisen avun sopimus jo tosiasia. Se on allekirjoitettu Pariisissa toukokuun 2 p:nä ja on se todettu mitä tärkeimmäksi tekijäksi rauhan säilyttämisasiassa Euroopassa ja koko maailmassa. Muutamaa päivää myöhemmin solmittiin samanlainen sopimus myöskin Neuvostoliiton ja Tshekko-Slovakian välillä — Suom. huom.

[2]) Alternatiivi—vaihtoehto — Toim.

sisaarron aikaansaamiseksi, vaan myöskin sotilaallisen avun järjestämiseksi sille valtiolle, joka on joutunut hyökkäyksen alaiseksi.

Valitettavasti ei Kansainliiton 15-vuotinen historia ole täyttänyt niitä toiveita, joita huomattava osa koko maailman kansanjoukoista siihen nähden asetti. Sen selvittää kokonainen sarja syitä. Kaikkein yleisin niistä on se, että suurvallat, jotka kriitillisenä hetkenä ovat ensi kädessä velvolliset suojelemaan Kansainliiton päätösten täyttämistä, pitivät toimintaohjeenaan vain omia etujaan. Jos hyökkäysuhka ei ole koskenut niiden omia etuja, eivät ne ole olleet taipuvaiset työskentelemään rauhan suojelemiseksi. Kapitalistinen maailma muodostaa valtioidenvälisessäkin suhteessa syvällisesti ristiriitaisen järjestelmän ja kunkin kapitalistisen maan on jokaista askelta ottaessaan pidettävä silmällä sitä, miten tätä askelta voivat käyttää hyväkseen sen vastustajat.

Mutta paitsi näitä yleisiä syitä oli olemassa vielä kaksi konkreettista syytä. Hyökkääjävaltiota vastaan kohdistettavan merisaarron toteuttajana piti ensi kädessä toimia Iso-Britannian, jolla on voimakkaampi laivasto kuin muilla Kansainliiton jäsenillä. Mutta Amerikan Yhdysvallat, joilla on voimakkuutensa puolesta toisella tilalla oleva laivasto, ei ole Kansainliiton jäsen. Yhdysvallat on tähän asti esiintynyt «merten vapaus»-aatteen puolustajana ja Iso-Britannia on pelännyt, että jonkin suurvallan saartoa toteuttaessaan Kansainliiton päätöksen mukaisesti se joutuu yhteentörmäykseen Yhdysvaltojen kanssa. Toiseksi, Aasiassa on ainoastaan yhdellä suurvallalla, Japanilla, suuret sotavoimat mantereella sekä merellä. Iso-Britannia on pelännyt, että täyttäessään Kansainliiton päätöksiä, jotka on tähdätty rauhan säilyttämiseen Aasiassa, voi se joutua tilanteeseen, joka johtaa sotaan Japanin kanssa, ilman että Englannilla olisi takeet avusta Kansainliiton jäsenvaltioiden taholta ja sitä vähemmin Yhdysvaltojen taholta, joka ei ole Kansainliiton jäsen.

Tässä konkreettiset syyt, jotka tähän mennessä ovat tehneet kollektiivisen turvallisuuden epävarmaksi ja sysänneet maita, jotka tuntevat itsensä vaaranalaisiksi, sotaliittojen tielle. Herää kysymys: löytävätkö nykyään suurvallat, jotka ovat ensi kädessä vastuussa rauhan säilyttämisestä, metodit kollektiivisen turvallisuuden järjestämiseksi? Ellei tätä keinoa löydetä, on maailmansota lähivuosina kiertämätön.

Neuvostoliitto esittää turvallisuuden lujittamista keskinäisen avun sopimusten solmiamisen tietä, jotka solmittaisiin Kansainliiton sääntöjen perustalla. Yleinen sodanvaara, jonka imperialismi on synnyttänyt, ja jota sodanjälkeinen kapitalismin kriisi on kärjistänyt, ilmeneikse uusien sodanvaarapesäkkeiden syntymisessä. Riittää, kun viittaamme Englannin ja Amerikan, Ranskan ja Saksan, Italian ja Ranskan välisiin ristiriitoihin, Balkanin maiden välisiin ristiriitoihin, niihin ristiriitoihin jotka ovat syntyneet Saksan imperialististen pyrkimysten takia, ristiriitoihin, jotka Japanin imperialismi valtauksillaan on luonut kaukaisessa idässä. Yksikään näistä ristiriidoista ei ole puhtaasti paikallista laatua, vaan niillä on pyrkimys yhtyä muihin sodanvaarapesäkkeihin ja laajeta yleismaailmalliseksi sodanvaaraksi. Taistelua uuden maailmansodan vaaraa vastaan voidaan diplomaattista tietä helpoimmin käydä siten, että heikennetään ristiriitoja kussakin konkreettisessa pesäkkeessä, jossa kykeessäolevalla hetkellä voi syttyä sota.

Ainoat vakavat diplomaattiset sopimukset kapitalististen suurvaltojen välillä sodan jälkeen olivat Washingtonin ja Locarnon sopimukset. Washingtonin sopimus oli niiden valtojen sopimus, jotka olivat kiinnostettuja vaikkapa väliaikaisesta status-quon säilyttämisestä kaukaisessa idässä. Sillä pyrittiin luomaan kehykset näi-

den valtojen väliselle «rauhalliselle» taistelulle ja tämän sopimuksen perusteella määrittelemään aseistautumis-«normit» kaukaisessa idässä. Locarnon sopimuksen tarkoituksena oli sodan estäminen Reinillä, turvaamalla avunannon hyökkäyksenalaiseksi joutuneelle maalle. Kumpikaan sopimus ei osoittautunut pitkäikäiseksi. Kapitalismin kehitys, muuttaen voimasuhteita kaukaisessa idässä, johti Washingtonin sopimuksen häviämiseen, mutta se kesti kuitenkin 10 vuotta ja auttoi välttämään sodan, joka v. 1921 uhkasi syttyä Japanin ja Yhdysvaltojen välillä. Locarnon sopimus, joka, vaikkakin väliaikaisesti, heikensi Ranskan ja Saksan välisen sodan vaaraa, on nykyään uhattuna, voimasuhteiden muututtua Euroopassa.

Mikäli kapitalismi on olemassa, sikäli rauhan vakinainen järjestäminen pysyy haaveena. Mutta tästä ei johdu, että olisi ylenkatsottava sodan lykkäytymisiä, jotka myöntävät aikaa konfliktien purkamisyrityksiin ja antavat aikaa niiden voimien kypsymiselle, mitkä kykenevät turvaamaan ihmiskunnalle rauhan. Keskinäisen avun sopimukset ovat vissinä keinona rauhan lujittamiseksi, sillä ne koskevat voimasuhteiden selvää piiriä määrätyllä alueella, koskevat määrättyä konfliktia ja tämän vuoksi on otettujen itsesitoumusten täyttämisen taikka täyttämättä jättämisen kontrolloiminen paljon helpompaa. Kysymys on siitä, että useampien sodanvaarapesäkkeiden ollessa, joista voi kehittyä maailmansota, on pyrittävä keskinäisen avun sopimusten solmiamiseen kaikissa tärkeimmissä punkteissa, joissa sota uhkaa.

Kuta paremmin onnistutaan selvittämään ristiriitojen vyyhdit toinen toisensa jälkeen ja vaikkapa väliaikaisesti turvaamaan rauha ratkaisevilla paikoilla, sitä helpommaksi käy päästä yleisen turvallisuuden lujittamiseen Kansainliiton sääntöjen edellyttämien vastaavien velvollisuuksien täsmällistyttämisen ja konkretisoimisen tietä.

Neuvostoliitto ei voi näinollen olla Kansainliiton jäsenten yleisten velvollisuuksien täsmällistyttämisen ja voimistamisen vastustajana toinen toisiinsa nähden, mutta on sangen vähän luultavaa, että tämä tie olisi lyhyempi kuin keskinäisen avun sopimusten tie. Tätä olettamusta vastaan puhuvat ei ainoastaan yleiset näkökannat rauhan järjestämisen vaikeuksista kapitalismin vallitessa; optimismista tässä kysymyksessä varoittaa myöskin Iso-Britannian pyrkimys olla, mahdollisuuksien mukaan, tunnustamatta niitä velvollisuuksia, jotka voisivat sen vetää sotaan Reiniä kauempana. Vieläpä siinäkin tapauksessa, jos Iso-Britannian hallitus itse asiassa ja lopullisesti kieltäytyy Saksan ja Japanin politiikan tukemisesta, ja sen jälkeen, kun Iso-Britannia tulee aseistetuksi, Iso-Britannian pyrkimys tehdä päätöksiä ja ottaa sitoumuksia vasta viime tingassa, jolloin voimasuhteet selvenevät täysin konkreettisesti, tulee vielä kauan häiritsemään kansainliiton roolin vakavaa lujittumista ja sen sääntöjen täsmällistyttämistä.

Pyrkimys keskinäisen avun sopimusten solmiamiseen on kohdannut vakavaa vastarintaa niiden maiden taholta, jotka haluavat säilyttää vapauden valtauspolitiikan harjoittamiseen. Sitä ei tarvinnut lainkaan epäillä eikä se ole ollenkaan odottamatonta. Voidaan odottaa myöskin sitä, että Englannin hallitus, joka sanoissa puoltaa rauhan kollektiivista järjestämistä, tulee tämän järjestämisen ymmärtämään verrattain abstraktisesti sekä vastustamaan sen täsmällistyttämistä. Mutta tästä ei ollenkaan tarvitse tehdä johtopäätöstä, että on kieltäydyttävä pyrkimyksestä keskinäisen avun sopimusten solmiamiseen sekä Kansainliiton sääntöjen täsmällistyttämiseen.

Keskinäisen avun sopimusten solmiaminen ei laisinkaan ole sotaliittopolitiikkaa. Jos esim. Ranska ja sarja sen liittolaisia solmiavat keskinäisen avun sopimukset Neuvostoliiton kanssa, niin nämä sopimukset tulevat pe-

rinpohjin eroamaan sotaliitosta. Niiden ensimmäisenä eroavaisuutena tulee olemaan se, että ne tulevat olemaan todellisia puolustussopimuksia. Neuvostoliitto ei periaatteellisesti pyri mihinkään valtauksiin. Ranska ja sen kapitalistiset liittolaiset eivät tätä nykyä pyri valtauksiin. «Ranskan unelmana on ensi kädessä järjestetty maailma, jossa jokaisen valtion rauha olisi turvattu ankarien kansainvälisten lakien, kansainvälisen suojeluspoliisi-laitoksen ja valloitussotien kiellon avulla. Me olemme väsyneet kaikista seikkailuista», — näin määrittelee Ranskan kannan eversti Cahrl de Gol suurta huomiota herättäneessä kirjassaan Vers l'armèe de metier.

Miten kriitillisesti suhtauduttaisiinkaan Ranskan imperialismiin, niin ei ole epäilystä, että historian tässä vaiheessa nämä sanat vastaavat todellisuutta. Siitä tosiasiasta, että eroituksena niistä liitoista, jollaisia olivat Entente ja Kolmiliitto, eivät keskinäisen avun sopimukset aseta itselleen mitään valloitustarkoituksia, johtuu niiden perinpohjainen eroavaisuus vanhoista sotaliitoista. Jos kerran kysymys on puolustuksesta, niin tällaisten sopimusten allekirjoittajat eivät ole kiinnostettuja konfliktien jouduttamisesta, eivät hae hetkeä musertavan iskun antamiselle vihollisille. Päinvastoin, ne ovat kiinnostettuja riitakysymysten rauhallisesta ratkaisusta. Tämän takia nämä sopimukset eivät pyri ketään syrjäyttämään. Ne ovat päinvastoin avoimia jokaiselle valtiolle, joka haluaa niihin osallistua. Näinollen ne eivät muodosta kahta toinen toiselleen vastakkaista leiriä, eivät pyri yleistämään ristiriitoja ja muodostumaan niiden «konveijeriksi». Ne ovat ristiriitojen heikentämisen, vaikkakin väliaikaisen, välineitä.

Minkä suurempi määrä valtioita päättää astua keskinäisen avun sopimusten tielle, sitä enemmän vallat, jotka pyrkivät sodan alkamiseen, varmistuvat siitä, että eristävät itse itsensä.

Neuvostoliiton politiikka perustuu Leninin oppiin imperialismista, Leninin ja Stalinin oppiin kapitalistisen kehityksen epätasaisuudesta, ja me vallan hyvin tiedämme, ettei ikuista rauhaa voida taata minkäänlaisilla diplomaattisilla asiakirjoilla, että kysymys voi olla ainoastaan sodan lykkäyksestä, väliaikaisista päätöksistä.

Historialliset voitot, joihin Neuvostoliitto on päässyt toveri Stalinin johdolla, sosialistisen rakennustyön voitot ovat tehneet SNTL:n tänä kriitillisenä historiallisena hetkenä valtavaksi itsenäiseksi voimaksi, joka kaikkien täytyy ottaa huomioon. Tsaarin hallituksen, jolla ei ollut vakavaa teollista pohjaa, oli pakko pyytää apua muilta valloilta ja liittoja solmiamalla muodostui suurten imperialististen valtojen lisäkkeeksi, myyden niille lainoista Venäjän talonpoikien ja työläisten verta. Pyrkien riistovaltauksiin, tsaarin hallitus avusti rosvouksissa voimakkaampia imperialistisia valtoja. Neuvostoliitto, nojaten proletariaatin ja talonpoikaiston tarmoon ja itseuhrautuvaisuuteen, on omin voimin luonut mahtavan teollisuuden, kollektivisoituneen maaseudun, joka turvaa maan elintarpeilla ja raaka-aineilla.

Neuvostoliitto taistelee rauhan puolesta itsenäisenä suurvaltana, joka kykenee antamaan musertavan iskun mille suurvallalle tahansa, joka uhkaa Neuvostomaan rajojen rauhaa. Yleismaailmallisen konfliktin kehittyessä Neuvostoliitto tulee nojaamaan ei ainoastaan neuvostoproletariaatin ja kollektivisoituneen talonpoikaiston valtion voimiin, vaan myöskin Lännen eturivin proletariaatin ja kansallisen vapautuksensa puolesta taistelevien siirtomaiden raatajajoukkojen voimiin. Sotakriisi kiertämättä johtaa kaupunki- ja maaseutuporvariston laajojen takapajuisten joukkojen kääntymiseen proletariaatin puoleen, sillä verisestä kokemuksestaan nämä joukot varmistuvat fasismin todellisesta sisällöstä ja porvarillisen demokratian avuttomuudesta.

Tässä ne perusvoimat, joihin Neu-

vostoliitto nojautuu. Mutta Neuvostoliitto järjestää yhteen omia toimenpiteitään niiden kapitalististen valtojen kanssa, jotka erilaisten syiden takia eivät tällä hetkellä halua sotaa. Se muodostaa reservin, joka auttaa sodanvaaran lykkääntymistä. Keskinäisen avun sopimuksilla proletaarinen valtio lujittaa rauhan kannattajien asemia ja vaikeuttaa imperialismin seikkailuhaluisten voimien työtä sodanlietsomisessa.

Erikoislaatuisesta depressiosta*)

L. MENDELSON

IV.

PERUSPÄÄOMAN uudistamisesta ei saa etsiä selitystä ylituotantopulien kiertämättömyyteen kapitalismin vallitessa eikä myöskään selitystä näiden pulien toistuvaisuuteen, kuten tekevät muutamat porvarilliset taloustieteilijät (Aftalion) sekä heidän jäljessään vastavallankumouksellisen trotskismin ylistyslaulujen soittaja E. Preobrazhenski. Aikajaksottaisten pulien kiertämättömyys aiheutuu itse kapitalismin olemuksesta, sen perusristiriidoista. Peruspääoman pitkäikäisyydellä, sen kuoletusajan pituudella on oleellinen vaikutus aikajakson pituuteen. Mutta ne eivät tietenkään kokonaisuudessaan määrää aikajakson vaihteen muuttumisaikaa, sillä ratkaisevana tekijänä peruspääoman joukkouusintamiseen ei ole niinkään paljon sen fyysillinen kuluminen kuin sen moraalinen kuoletus.

Peruspääoman korvaamisen hyppäyksellisyyttä ja ylituotantopulia ei voida pitää syynä ja seurauksena. Sillä se, että peruspääoman uusintaminen tapahtuu samanaikaisesti joukkomitassa, on *tulos* pulista, jotka tekevät käteispääoman arvottomaksi ja pakottavat sen ennenaikaiseen uusimiseen ennen sen fyysillisen kulumisen määräaikojen päättymistä. Ja jos pulat kaikesta huolimatta vain peruspääoman vissillä kehitystasolla tulevat kapitalistisen todellisuuden säännöllisesti toistuviksi ilmiöiksi, niin se johtuu siitä, että peruspääoman uusiminen on kapitalistisen aikajakson aineellinen perusta.

1) Peruspääoman joukkouusintaminen on vilkastumisen ja nousun selkäranka; se saa ulkoisen ilmauksensa siinä, että ne alat, jotka tuottavat peruspääoman elementtejä, tavallisesti kasvavat eniten nousujen kausilla.

Peruspääoman tämä merkitys johtuu siitä, että sen uusintamisen mittasuhteet ja vauhti kuvastavat teknillisen edistymisen mittasuhteita ja vauhtia sekä tuotantovoimien kasvua. Kapitalismin kehityksen yhteydessä suurin ja yhä kasvava osa kasaantuneesta lisävoitosta käytetään peruspääomaan. Yhdysvalloissa lankeaa raskaan teollisuuden eri aloilla noin 60 % koko sijoitetusta pääomasta peruspääoman osalle. Ja jos kapitalismi kasaantuessaan itse luo itselleen lisämarkkinat, niin koskee se ennenkaikkea peruspääomamarkkinoita. Yleisten kulutustarpeiden kysynnän laajeneminen työväenluokan taholta vain auttaa peruspääoman kysynnän laajenemista. Pääoman elimellisen kokoonpanon kasvun yhteydessä ehdottomasti laskee se kasaantuneen arvon osa, joka kulutetaan työvoimaan ja on työväenluokan lisäkysynnän lähteenä.

2) Siirtyminen noususta pulaan, huolimatta siitä, mikä on välittömänä ulkonaisena sysäyksenä tähän siirtymiseen, tapahtuu silloin, kun nousun aikana peruspääoman uusin-

¹) Kirjoituksen alkuosa julkaistu Kommunistin 5 numerossa.

tamisen ja sen laajenemisen prosessi saavuttaa määrätyn rajan. On oleellista, että kapitalistisen tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja kapitalistisen omistamismuodon välinen ristiriita, kapitalismin tuotantovoimien saavuttaman tason ja joukkojen kulutuskyvyn rajoittuneisuuden välinen ristiriita tulee esiin nimenomaan jatkuvan kasaantumisen, s.o. jatkuvien sijoitusten teon esteenä, ja ennenkaikkea esteenä sijoitusten teolle peruspääoman uusintamisen ja laajentamisen alalla.

3) Pula ja depressio raivaavat tietä uudelle vilkastumiselle ja nousulle siinä määrin, missä ne raivaavat tietä uusille sijoituksille, peruspääoman uudelle laajalle uusintamiselle ja laajentamiselle.

Pula painaa hintoja alas, alentaen siten voittonormia. Samalla ovat teknillisesti takapajuiset laitokset — muiden ehtojen ollessa samanlaiset — tuomitut häviöön. Tämä kiihoittaa sitä laitosryhmää, jolla on toiveita kohota k.o. kauden kehittyneen tekniikan tasolle, laitosten uudestivarusteluun.

Koneiden ja muiden peruspääomaan kuuluvien varusteiden hintojen aleneminen voimistaa näitä pyrkimyksiä.

Pula kohtaa erilaisella voimalla eri tuotantoaloja. Sentähden pulien tuloksena aina voimistuu pääomien virtaus yhdeltä alalta toiselle, mikä on tavallisesti sidottu peruspääoman uusiin sijoituksiin. Sama tulos on myöskin laitosten uudestijärjestämisellä uusien tuotelajien tuotantoa varten, mikä liittyy niiden sovelluttamiseen määrättyjä markkinoita, määrätyn kuluttajaryhmän kysyntää palvelemaan j.n.e.

Lopuksi laitosten kannattavaisuuden kohoaminen uuden, entistä alemman hintatason vallitessa pääoman arvon alenemisen ja erikoisestikin työväenluokan riiston voimistumisen pohjalla antaa kiihoketta kasaantumiselle ja uusille pääomasijoituksille. Koko tämä pulan ja lamakauden suorittaman uuden kukoistuksen valmistelun mekanismi on loistavasti osoitettu seuraavissa Marxin sanoissa:

"Tuotannon pysähtyminen riistäisi työn osalta työväenluokkaa ja tämän seurauksena saattaisi sen toisen osan, jolla on työtä, sellaisiin olosuhteisiin, joissa sen olisi tyydyttävä työpalkan alentamiseen alle keskitasoakin, — seikka, mikä tekee pääomaan aivan samanlaisen vaikutuksen, kuin jos keskityöpalkan vallitessa kohoaisi suhteellinen tai absoluuttinen lisäarvo... Toiselta puolen hintojen aleneminen ja kilpailu kiihoittaisi jokaista kapitalistia alentamaan koko tuotteen individuaalisen arvon alle sen yleisen arvon käyttämällä uusia koneita, uusia kehittyneitä työmuotoja, uusia kombinatioita... Edelleen, vakituisen pääoman elementtien arvon aleneminen tulisi itse tekijäksi, joka tuo mukanaan voittonormin kohoamisen... Alkanut tuotannon pysähtyminen valmistaisi sen myöhäisempää laajenemista kapitalistisissa rajoissa.

Ja tällä tavoin ympyrän kehä olisi jälleen täyttynyt. [1])

Tästä ei lainkaan johdu, että tämä peruspääoman joukkouusintaminen realisoituu itse pulassa, päinvastoin ei yksikään tuotannon ala joudu pulissa niin ankaran puristuksen alaiseksi kuin peruspääoman aineksien tuotanto.

Henkilökohtaisten kulutustarpeiden kysyntä ei voi laskea määrättyä minimiä alemmaksi, vaikkapa vain äärimmäisen pieni osa proletariaatista säilyttää työansionsa. Porvarisluokan, pikkuporvariston, työväenluokan sen osan kysyntä, jolla on vielä työtä, sekä niiden työttömäin kysyntä, joilla on jollaisiakin säästöjä, — sellainen on kulutustarpeiden kysynnän alin raja. Minkäänlainen taloudellisen elämän epäjärjestys ei voi lopettaa henkilökohtaista tuotteiden kulutusta niiden taholta, joilla on siihen käyttövaroja.

Mutta tällainen epäjärjestys voi

[1]) Marx "Pääoma", III osa.

väliaikaisesti pysähdyttää uusien sijoitusten teon. Vieläpä kuluneiden varusteiden uusiminen voi supistua siihen minimiin, mikä on välttämätöntä tuotannon pysyttämiseksi sillä alhaisella tasolla, mikä on ominainen pulalle. Pulan ensimmäisellä asteella on epäedullistakin ostaa uusia koneita, sillä hintojen aleneminen avaa mahdollisuudet ostaa niitä myöhemmin kuluttamalla vähemmän pääomaa. Pulan ensimmäisellä asteella myöskin luoton kalleus on esteenä uusille sijoituksille. Tulevaisuuden mahdollisuuksien epäselvyys tuotannon jatkuvan laskun oloissa myöskin heikentää pyrkimystä uusien pääomasijoitusten tekoon. Pulan ensimmäisellä asteella ei myöskään ole selvänä se uusi hintataso, johon on mukauduttava, että tuotantohintojen alentamisen avulla säilytettäisiin tuotanto voittoa tuottavana. Eikä myöskään yhtäkkiä saada selville niiden laitosten ryhmää, jotka toiselta puolen osoittautuivat pulassa niin vakaviksi, että säilyttävät finanssimahdollisuudet rekonstruointia varten, ja joille taas toiselta puolen on ehdottoman välttämätöntä teknillinen nykyaikaistaminen, etteivät joutuisi tuhon partaalle.

Kaikki tämä yhdessä otettuna merkitsee, että pula tasoittaa tietä peruspääoman uudelle laajassa mitassa tapahtuvalle uusintamiselle, vietyään ensin tämän uusintamisen rajaminimiin. Pulan voima ja pitkäaikaisuus ovat suoraan verrannollisia niiden aiheuttaman peruspääoman uusimis- ja laajenemis-prosessin halvaantumisen asteeseen ja pitkä-aikaisuuteen. Juuri sentähden sen iskut kohtaavat eniten tuotantovälineitä tuottavia aloja.

Jos peruspääomalla on näin oleellinen osa aikajakson kausien vaihtumisessa, niin ei siitä vielä lainkaan seuraa se, että ne konkreettiset sysäykset, jotka välittömästi auttavat tätä vaihtumista, jotka auttavat siirtymistä aikajakson yhdestä vaiheesta toiseen, eivät voisi olla lähtöisin muilta talouden aloilta. Kato, maatalousraaka-aineiden hintojen aleneminen, ulkomaankaupan ehtojen muuttuminen y.m. seikat voivat olla tekijöinä, jotka voimistuttavat tai heikentävät kasaantumisprosessia. Mutta aikajakson vaiheiden vaihtumisen aineelliseksi perustaksi jää jokatapauksessa peruspääoman uusiminen, sillä näiden tekijäin tehoisuus riippuu ennenkaikkea siitä, miten suuri on niiden vaikutusaste peruspääoman uudistamisen ja laajentamisen mittasuhteisiin.

V.

Katsokaamme, missä määrin tuotantovoimain konkreettinen kehitys Yhdysvalloissa vahvistaa teesin murroksesta Amerikan talouden kehityksessä. Koettakaamme paljastaa peruspääoman kehityksessä se, mikä on esteenä uuden teollisen nousun tulolle. Suurta mielenkiintoa herättävät seuraavat numerotiedot:

Muutokset vuosina	Rautatieverkoston pituus (tuh. kilometriä)	Sulatusuunien teho (milj. tonneissa)	Hiilikaivosten teho (milj. tonneissa)	Puuvillatehtaissa värttinöitä (milj. kappaleissa)
1900—1907	+ 59	+ 12	+ 249	+ 6,9
1907—1914	+ 36	+ 10	+ 153	+ 5,8
1922—1929	— 2	— 2	— 224[1]	— 2,1

[1]) Vuosina 1923—1929

Vuosina 1907—1908 Yhdysvallat kärsivät ylituotantopulasta, joka oli ankarimpia, ellei kaikkein ankarin pula sodanedellisellä kaudella, ja joka sen lisäksi vallitsi oloissa, jolloin monopooli jo oli tullut vallitsevaksi voimaksi taloudessa. Ulospääsy pulasta uuteen nousuun löydettiin kuitenkin suhteellisen pian. Joukko vuosilta 1907—1914 esitettyjä numerotietoja osoittaa tämän ulospääsyn tiet. Kahdeksana vuotena rakennettiin uusia rautatielinjoja, joiden pituus tekee 60 % koko nykypäivien Saksan korkealle kehittyneen rautatieverkoston pituudesta, rakennettiin uusia sulattimoja, joiden tuotantoteho oli melkein yhtä suuri kuin vuosisataisen historian omaavan Englannin teollisuuden teho ennen sotaa; avattiin uusia kaivoksia, joissa voitiin tuottaa hiiltä yhtä paljon kuin Saksa tuotti vuonna 1913 nykyisissä rajoissaan. Tämä rautateiden, metallurgisten, kivihiili- ja kutomateollisuuslaitosten rakennustöiden valtava laajuus oli sen nousun perusakselina, joka seurasi vuosien 1907—1908 pulaa ja auttoi pääsemään ulos pulasta. Riittää kun mainitsee, että pulan ollessa pahimmillaan jatkettiin tarmokkaasti Garyn metallurgisen kombinaatin rakennustöitä ja että kahdessa vuodessa (1907—1908) rakennettiin noin 15.000 kilometriä uusia rautateitä.

Amerikan teollisuus on nyt suunnilleen 2,5 kertaa suurempi kuin vuonna 1907. Sentähden, jotta uudet rakennustyöt käsitellyillä aloilla tekisivät koko teollisuuteen samanlaisen vaikutuksen kuin vuosina 1907—1913, niitä olisi suoritettava vähintään kaksi kertaa laajemmassa mitassa.

Mutta jo vuosina 1922—1929, niin sanotun "prosperitin" aikana, tilanne oli aivan toinen: rautatieverkoston pituuden, kivihiilikaivosten tuotantotehon ja puuvillateollisuuden värttinäin luvun absoluuttinen supistuminen, sulatusuunien tehoisuuden viisi kertaa pienempi kasvu. Tämän jyrkän murroksen syynä oli kapitalismin kykenemättömyys käyttää hyväksi jo olevaa tuotannon tehoa.

Vuoteen 1923 mennessä Amerikan hiiliteollisuuden tuotantoteho oli kasvanut liki 1 miljaardiin tonniin (ilman antrasiittia), mutta tuotannon ennätysmäärä ncusi vain 579 milj. tonniin vuonna 1918 eikä ole sen jälkeisenä 16 vuotena kertaakaan noussut samalle tasolle. Uusien kaivosten rakentamista tapahtuu tällaisissa oloissa tietenkin mitättömän pienessä määrin. Sensijaan kaivosten hävittämisprosessi tapahtuu paljon voimakkaammin. Vuosina 1923—1932 tuotannosta poisheitettyjen kaivosten tuotantoteho on yli 1/4 miljaardin tonnin. Ja kuitenkin Yhdysvaltain hiiliteollisuus kykenee vieläkin tuottamaan hiiltä 1,5 kertaa enemmän kuin vuonna 1929. Todellinen hiilituotanto oli vuonna 1934 32 % alempi kuin vuonna 1929.

Yhtä voimakkaina vallitsevat samat ristiriidat valuraudankin tuotannossa. Amerikan sulatusuunien tuotantoteho laskettiin jo vuonna 1934 54 miljoonaksi tonniksi. Mutta ennätys raudanvaluussa saavutettiin vasta viiden vuoden kuluttua, vuonna 1929, ja oli se 10 miljoonaa tonnia tätä lukua pienempi. Kiihottimet tuotantotehon laajentamiseen näissä oloissa ovat mitättömän vähäiset, ja päinvastoin ryhdytäänkin toimenpiteisiin tuotantotehon supistamiseksi. Vuosina 1920—1934 on hävitetty ja hylätty pois käytännöstä 213 sulattimoa. Uusien sulattimojen rakentaminen on jyrkästi supistunut. Neljänä sodanedellisenä vuotena — 1909—1912 — rakennettiin 28 sulatusuunia; yksistään vuonna 1917 rakennettiin 14 uunia, mutta 13 vuoden aikana, vuosina 1922—1934, rakennettiin vain 17 uunia. On kyllä totta, että sodan jälkeen on otettu laajasti käytäntöön vanhojen uunien uudestirakentaminen, niiden nykyaikaistaminen ja tuotantotehon suurentaminen. Mutta uusien sulatusuunien rakentamisen jyrkkä lasku kuitenkin kuvastaa uusien työlaitosten rakentamisen voimakasta supistumista — tä-

män rakennustyön ollessa eräs oleellisimpia sodanedellisten nousujen perusteita, eräs peruspääoman markkinain laajenemislähteitä.

Rautatieverkoston heikko kuormitus, mitä kasvava autoliikenteen kilpailu yhä syventää, johtaa mahdollisimman vähäiseen uusien rautateiden rakennustoimintaan. Vuonna 1929 teki Yhdysvalloissa uusien rautateiden pituus vain 1000 kilometriä. Samalla tulee sodan jälkeen esiin uusi ilmiö — kannattamattomien rautateiden hylkääminen pois käytännöstä. Yksistään vuosina 1930—1934 poishylättyjen rautateiden pituus oli 9000 km suurempi kuin samana aikana rakennettujen uusien rautateiden pituus.

Yhdysvaltain puuvillateollisuudessa ovat uudestirakennustyöt sodanjälkeisellä kaudella liittyneet pääasiassa teollisuuden siirtämiseen pohjoisista valtioista eteläisiin, puuvillaa tuottaviin valtioihin, missä työvoima ja raaka-aine on halvempaa. Mutta tuotantovoimain kehityksen ja kasaantumisen mittasuhteiden kannalta tällainen rakennustyö luonnollisesti eroaa syvästi siitä rakennustyöstä, mikä oli havaittavissa puuvillateollisuuden myrskyisän laajenemisen kaudella. Tavallisesti tehtaat yksinkertaisesti siirretään toiseen valtioon. Mutta värttinäin yleinen lukumäärä laskee vuodesta 1925 alkaen jatkuvasti:

Muutokset puuvillatehtaiden värttinäin lukumäärässä Yhdysvalloissa (miljoonissa).

V. 1900-1913	V. 1913-1921	V. 1921-1925	V. 1925-1929	V. 1929-1935.
+12,1	+4,5	+1,3	—3,1	—4,0

Tästä ei lainkaan seuraa, että luetelluilla aloilla ei sodanjälkeisinä vuosina olisi tehty pääomasijoituksia peruspääoman uusintamiseksi ja laajentamiseksi. Sellaisia sijoituksia on tehty, ja, kuten näemme, vielä sangen huomattavia. Kilpailu pakottaa mukautumaan tekniikan uuteen tasoon, ja se vaatii pääomasijoituksia, usein hyvinkin suuria, minkä ohessa sen tuloksena tuotantoteho tavallisesti kohoaa, vaikka markkinatilanne ei vaatisikaan tätä kohoamista. Tuotantokoneiston alikuormitus siinä määrin, missä se kärjistää kilpailua, vieläpä kiihoittaa mainitunlaisiin sijoituksiin. Ei saa kuitenkaan aliarvioida seuraavaa, sangen tärkeää seikkaa:

a) Kaikkien aikajaksoisten nousujen historia osoittaa, että niissä tavallisesti esittää ratkaisevaa osaa yhden tai muutamien tärkeiden alojen tuotantokoneiston laajeneminen, joille aloille markkinasuhteet tai teknillinen edistys turvaavat tämän laajenemismahdollisuuden. Nämä alat tavallisesti ovat uusia pääomasijoituksia puoleensa vetävinä keskuksina ja kehityksellään laajentavat muiden alojen levittäytymismahdollisuuksia. Useissa sodanedellisissä aikajaksoissa oli tässä suhteessa erittäin voimakas rautateiden rakennustöiden osuus, mikä puolestaan kiihoitti raskaan teollisuuden rakennustöitä. XX vuosisadalla, oikeammin vuosien 1914—1918 sodan jälkeen, tätä osaa esittävät pääasiassa n.s. uudet alat: sähkötekniikka, autot, kemia. Mitä suurempia ovat olemassaolevan teollisuuden mittasuhteet, sitä suurempia tulee olla näiden nopeasti kehittyvien alojen, jotta niiden kehitys voisi olla vipusimena koko talouden kohottamiseksi uudelle asteelle. Tältä kannalta katsoen sillä seikalla, että Yhdysvaltain rautatieverkoston ja raudanvalu-, kivihiili-, ja puuvillalaitosten tehon jatkuva laajeneminen, mikä oli nousujen ratkaisevana perustana vuosina 1900—1913, kohtasi jo vuosina 1922—1929 jonkinlaisen rajan, on merkitys, jota ei saa aliarvioida. Se vaikuttaa oleellisesti myöskin erikoislaatuisen depression kehityksen perspektiiveihin.

b) Vastaavien alojen laajenemisen hidastumisen tai pysähtymisen voi luonnollisesti asteessa tai toisessa tasoittaa, peruspääoman kysynnän kannalta katsoen, jo olemassaolevien laitosten uudestivarustelun voimista-

minen teknillisen edistyksen kiihtymisen ja kilpailutaistelun kärjistymisen yhteydessä. Tämän tasoittamisen aste voi olla mitä erilaisin. Mutta pääomasijoitukset, joiden tarkoituksena on tuotantotehon laajentaminen sellaisen kysynnän tyydyttämistä varten, mitä eivät voi tyydyttää olemassaolevat laitokset, ei aiheuta tai aiheuttaa mahdollisimman vähäisessä määrin käsilläolevan peruspääoman arvon alenemista. Jos taas uusia agregaatteja, työhuoneita, tehtaita otetaan käytäntöön silloin, kun entisiäkään koneistoja ei käytetä täydellisesti hyväksi, — niin peruspääoman arvon aleneminen suurissa mittasuhteissa on kiertämätön. Tämä arvon alenemisen uhka on mitä voimakkaimpana uusien sijoitusten jarruna. Mitä korkeammalla on tällä asteella tuotannon keskittäminen ja monopolisointi, sitä voimakkaampaa on tämä jarrutus, sillä sijoitusten teko käy yhä vaikeammaksi niille kapitalisteille, jotka ensi kertaa tulevat vastaavalle teollisuusalalle ja jotka eivät ole jo olemassaolevien laitosten omistajia ja sentähden voivat aliarvioida käsilläolevien pääomien arvonalenemisen uhkan. Edelleen on itsestään selvää, että vanhan peruspääoman jarruttava vaikutus kohoaa sen absoluuttisen kasvun yhteydessä, sen ominaispainon suuretessa liikkeessä olevan pääoman yleisessä määrässä.

Katsokaamme nyt, missä laajuudessa tapahtuu jo olemassaolevan tuotannollisen koneiston uudestivarustelu käsitellyillä aloilla ja millaiset perspektiivit on tällä uudestivarustelulla. Sitten siirrymme tarkastelemaan tilannetta niillä aloilla, missä laajeneminen on ollut eräänä tärkeimpänä vuonna 1929 päättyneen nousun ravintolähteenä.

Huolimatta uusien rautateiden rakennusten minimaalisista mittasuhteista, ovat ne kuitenkin esittäneet Yhdysvaltain sodanjälkeisessä taloudessa hyvin tärkeää osaa tekijänä, joka määrää konjunktuurit, sillä jo pelkkä vanhojen rautateiden pysyttäminen nykyaikaisen tekniikan tasolla, puhumattakaan kuluneiden varusteiden uusimisesta, vaatii suuria pääomasijoituksia ja on lähteenä raskaan teollisuuden tuotteiden huomattavalle kysynnälle. Yhdysvaltain rautateiden kokonaiskulut pulan edellisenä viisivuotiskautena — vuosina 1925—1929 — uusien veturien, vaunujen, kaluston ja uusien tie- ja siviilivarusteiden ostoon olivat noin 4 miljaardia dollaria. Tämän lisäksi käytettiin 2,2 miljaardia dollaria metallurgisen teollisuuden tuotteiden, 0,85 miljaardia puutavaran ja 2,1 miljaardia polttoaineen ostoon j.n.e. Rautatiet ovat suurin valssiraudan kuluttaja; viimeisen pulanedellisen viisivuotiskauden aikana ne nielivät noin 22 % koko Yhdysvaltain valssiteräksen menekistä. Näissä oloissa on ymmärrettävää, että Yhdysvaltain rautateiden peruspääoman uusintamis- ja laajentamisperspektiiveillä on mitä oleellisin merkitys Yhdysvaltain yleisen konjunktuurin perspektiiveille. Mutta yksinkertainen tutustuminen perustosiasioihin ei tee mahdolliseksi väittää, että rautatietalous alkaa läheisessä tulevaisuudessa toteuttaa peruspääomansa joukkouusintamista, että se antaa sysäyksen Amerikan teollisuuden nousulle.

Pula on alentanut pääomasijoitukset Yhdysvaltain rautateillä sellaiselle tasolle, että kulunuttakin peruspääomaa on uusittu minimaalisessa määrässä. Vuosina 1932—1933 vaihdettiin vanhoja kiskoja uusiin enemmän kuin neljä kertaa vähemmän ja ratapölkkyjä kaksi kertaa vähemmän kuin pulanedellisellä kaudella. Uusia vetureita tilattiin näinä vuosina noin 54, tavaravaunuja noin 3.500. Vuonna 1934 tilanne jonkinverran parani. Veturitilaukset kasvoivat yli nelinkertaisesti, tavaravaunujen 13-kertaisesti ja kiskoja tilattiin 80 % enemmän kuin vuonna 1933. Saadaksemme reaalisen käsityksen uudestivarustelun mittasuhteista, rinnastamme nykyisen kauden vuoden 1921 pulan kauteen:

	V. 1929	V. 1933	V. 1934	V. 1921	V. 1922	V. 1923
Veturitilauksia	1,212	42	183	239	2.600	1.944
Tavaravaununtilauksia .	111.218	1.685	24.611	23.346	180.154	94.471
Asetettu kiskoja (tuhans. tonn.)	1.958	324	570	1.464	1.390	1.730

Rautateiden uudestivarustelun voimakas nousu vuosina 1922—1923 oli oleellisena tekijänä siirtymisessä vuoden 1921 pulasta uuteen nousuun. Nyt emme näe sellaista rautateiden uudestivarustelun kasvua. On kyllä totta, että pulan vuosina on kasaantunut huomattava määrä kiskoja ja ratapölkkyjä, jotka normaalisissa oloissa olisi vaihdettu uusiin, on kasvanut keski-ikää vanhempien veturien prosenttimäärä, samoin kuin myös vioittuneiden veturien prosenttimäärä. Mutta luonteenomaista sille uudestivarustelulle, jota nyt suoritetaan Yhdysvaltain rautateillä, on se tosiasia, että 75 % siitä suoritetaan valtion varoilla (146 miljoonaa 200 miljoonasta vuonna 1934.) Rautatieyhtymät eivät halua sellaisissa oloissa, jolloin rautateiden kuormitus on 60 % vuoden 1929 kuormituksesta, jolloin niiden tulot ovat jyrkästi laskeneet, jolloin monet yhtymät säilyvät vararikolta vain valtion avustusten turvin, — näissä oloissa ne eivät halua uskaltautua uusiin pääomasijoituksiin. Rautateiden monopoliyhtymät pidättyvät sijoituksista silloinkin, kun valtio tarjoaa niiden käytettäväksi pääomat näitä sijoituksia varten. Kuten tunnettua, suostuivat rautatieyhtiöt hyvin vastahakoisesti, pitkien neuvottelujen ja Rooseveltin harjoittaman mitä voimakkaimman painostuksen jälkeen joulukuussa v. 1934 käyttämään hyväksi yhteiskunnallisten töiden hallinnon välityksellä annettaviia lainoja, joita oli myönnetty 200 miljoonaa dollaria yksinomaan uusien perustöiden suorittamista varten. Rautatiemagnaatit eivät nähneet itsellään olevan mitään etuja uusista rakennustöistä pulan aiheuttaman rautateiden poikkeuksellisen alhaisen kuormituksen vallitessa, ja heidän vastarintansa murrettiin vasta silloin, kun rautatiet saivat hallituksen avulla aikaan rautatietarpeiden hintojen alentamisen ja kun myönnettiin poikkeuksellisen edulliset lainaehdot (4 prosentin lainat 15—30 vuoden ajaksi, minkä ohessa ei ensimmäisinä vuosina lasketa lainkaan korkoa).

Suurten sijoitusten puuttuminen on sitäkin luonteenomaisempaa, kun on olemassa sangen suuria mahdollisuuksia liikenteen teknilliselle rekonstruoinnille. Eräs tärkeimpiä teknillisen kehityksen suuntia rautatieliikenteen alalla on liikenteen nopeistaminen ottamalla käytäntöön umpinaismalliset veturit, kevytrakenteiset vaunut, ylinopean matkustajaliikenteen. Tämän realisoiminen laajassa mitassa merkitseisi mitä suurinta muutosta rautatieliikenteen alalla. Tämän pyrkimyksen toteuttamisen alalla onkin tehty huomattavia edistysaskeleita. Vuonna 1934 otettiin Yhdysvalloissa liikenteeseen kolme ylinopeata junaa ja vuodeksi 1935 on tilattu 7 tällaista junaa. Näiden junien keskimääräinen tuntinopeus on 125—135 km, mutta suurin nopeus nousee 192 kilometriin tunnissa. Näin ollen ylinopeat junat yrittävät kilpailla jopa lentoliikenteenkin kanssa. Pensylvanian rautatie tilasi vuonna 1934 ja laski vuoden 1935 alussa käytäntöön 57 ylinopeata puoliumpinaismallista sähköveturia. Niiden yhteinen hinta oli 18 miljoonaa dollaria; veturien nopeus on 164

km. tunnissa. Ne välittävät liikennettä New Yorkin—Philadelphian—Baltimoren—Washingtonin sähköistetyllä linjalla. Rakenteilla on muutamia suuria dieselmoottoreilla varustettavia vetureita. On osoitettu mahdolliseksi ja edulliseksi suuresti keventää junien kuollutta painoa keventämällä liikkuvan kaluston rakennetta ja käyttämällä dyraluminia ja kevyitä teräslajeja. On todettu, että tavaravaunujen kuollutta painoa voidaan alentaa 30—40 %. Kuitenkaan kaikkien näiden uutuuksien realisoimisella ei ole joukkoluonnetta, vaan kokeilu- tai episoodinen luonne, minkä ohessa se suurimmaksi osaksi tapahtuu valtion lainojen varassa. Tässä esiintyvät samat vaikeudet kuin rautateiden sähköistämisessäkin. Rautateitä omistavat monopooliyhtymät eivät ryhdy kulkulaitoksen laajempaan rekonstruointiin, sillä se vaatii valtavia peruspääomasijoituksia, se aiheuttaa niiden valtavien pääomien arvon alenemista, jotka on sijoitettu käytännössä oleviin vetureihin, vaunuihin ja tietalouteen.

Ja kuitenkin on aivan selvää, että kuljetuslaitoksen vakava uudestivarustelu voisi antaa mitä voimakkaamman sysäyksen koko Amerikan teollisuuden nousulle. Näin ollen ei uusien rautateiden rakentamisen alalla, mikä oli tärkeänä tekijänä ulospääsyyn vuoden 1907 pulasta, eikä rautateiden uudestivarustelun ja niiden liikkuvan kaluston uusintamisen alalla, mikä oli tärkeänä tekijänä ulospääsyyn vuoden 1921 pulasta, nyt ole syytä odottaa sellaista suurta kasvua, joka voisi olla huomattavana tekijänä teollisuuden siirtymiselle pulasta nousuun.

Yhdysvaltain *mustan metallurgian* alalla suunnitellaan tehdä vuonna 1935 peruspääomasijoituksia noin 135 milj. dollaria, mistä terästrusti 47 milj., Betlehem Steel Corporation 25 milj. dollaria j.n.e. Edellisiin vuosiin verraten on huomattavissa melkoista sijoitusten kasvua. Mutta kuitenkin kulut vuonna 1935 ovat useita kertoja pienemmät vuoden 1930 kuluja, jolloin yksin terästrusti sijoitti uusiin rakennustöihin 144 milj. dollaria ja korjaustöihin 95 milj. dollaria.

Sijoitusten pää-ala vuonna 1935 samoinkuin muutamina edellisinä vuosina, on valssirautatuotanto ja ennenkaikkea levyvalssausosastot. Se johtuu sekä valssaustekniikan nopeasta kehityksestä viime vuosikymmenenä, että myöskin siitä, että autoteollisuudessa ja muutamilla muilla teollisuuden aloilla on huomattavissa suunta ohuen levymetallin käytön kasvuun ja että nämä teollisuusalat asettavat sopimuksissa entistä suurempia vaatimuksia valssaustuotteisiin nähden. Ei ole mahdotonta myöskään se, että tässä esittää vissiä osaa ohuen levymetallin kysynnän kasvu säilyketeollisuuden taholta sodanmahdollisuuden varalta. Oleellista kuitenkin on, että rekonstruointisuunnitelmat eivät juuri lainkaan koske perusaloja — sulattimoja ja martinuuneja. Niinsanottu kunniallisen kilpailun koodeksi, joka on monopooliyhtymien laatima, suoraan kieltää suurien sulattimojen, martenuunien ja bessemeerien rakentamisen. Sulattimoihin nähden tämä koodeksi eli lakiasetus vain laillistutti vallitsevan tilanteen. Jo ennen pulaa, vuosia 1926—1928 lukuunottamatta, rakennettiin vuosittain korkeintaan 1—2 sulattimoa. Vuonna 1931 ei rakennettu yhtään uutta sulatusuunia. Mutta pulan vuosina supistui voimakkaasti myöskin vanhojen uunien uudistaminen. Vuosina 1926—1930 vuosittain uusittiin keskimäärin 15—16 sulatusuunia, mutta vuosina 1931—1934 vain 5 sulatusuunia. Suurempi vilkastuminen sulatusuunien uusimisen alalla tuskin on mahdollista. Huolimatta siitä, että viimeisen vuosikymmenen aikana on tuhottu ja hylätty pois käytännöstä yli 200 sulatusuunia, on yli tarpeen menevä tuotantotehoisuus vielä hyvin suuri. Huolimatta siitä, tullaanko lähimpien vuosien aikana uusimaan parikymmentä sulatusuunia enemmän tai vähemmän, jää valurau-

tateollisuuden merkitys sangen pieneksi sellaisena tekijänä, joka sijoituksillaan kiihottaa yleistä nousua. Ne laajenemisen ajat, jolloin seitsemässä vuodessa rakennettiin niin paljon sulatusuuneja, että niiden tuotantoteho oli yhtä suuri kuin koko Englannin sodanedellisen valurautateollisuuden, ovat jääneet kauaksi taakse.

Yhdysvaltain *terästeollisuudessa* ei tilanne ole paljoakaan parempi. Vuosina 1913—1920 rakennettujen martenuunien tuotantoteho oli noin 20 milj. tonnia, mutta seuraavana 8 vuotena (vuodet 1922—1929) rakennettujen vain noin 6 miljoonaa tonnia. Sodan aikana oli teräksenvaluteollisuuden tuotantokoneisto paisunut. Terästeollisuuden tuotantoteho oli jo vuonna 1924 62 milj. tonnia, mutta kuuden vuoden kuluttua, ennätysvuonna 1929, oli tuotanto 5 miljoonaa tonnia tätä lukua pienempi ja 8—10 milj. tonnia vuoden 1929 tuotantotehoa pienempi. On kyllä totta, että päinvastoin kuin rautateollisuudessa, tekniikan uuteen tasoon soveltautuminen tapahtui tällä alalla huomattavassa määrin uusien agregaattien rakentamisen perustalla eikä ainoastaan eikä niin suuressa määrin vanhojen agregaattien uudestivarustelun avulla. Tässä tuli näkyviin myöskin martenteollisuuden nopeampi teknillinen kehitysprosessi, martenuunien halvemmat rakennuskustannukset sekä niiden lyhempi kuoletusaika. Senlisäksi terästeollisuudessa kilpailu on paljon ankarampi, sillä martenverstaita ei ole vain varsinaisilla metallurgisilla yhtymillä, vaan myöskin suurilla teräksen kuluttajilla. Terästeollisuuden kuormitus oli vuonna 1929 suhteellisesti korkeampi kuin sulatusuunien. Sen tuloksena martenuunien rakentaminen joutui pienemmän puristuksen alaiseksi kuin sulatusuunien rakennustoiminta. Vuosina 1928—1929, jolloin teräksenvaluteollisuus saavutti tuotannon ennätyslaajuuden, suurimmat monopooliyhtymät — terästrusti ja Betlehem Steel Corporation — laativat suuren suunnitelman uusien martenuunien rakentamiseksi. Pulan puhkeaminen jonkinverran hidastutti, mutta ei pysähdyttänyt tämän ohjelman toteuttamista. Vuosina 1929—1931 rakennettujen martenuunien tuotantoteho teki 5 miljoonaa tonnia, minkä ohessa suurin osa niistä saatiin valmiiksi vuonna 1931. Tämän ohjelman toteuttamisen jälkeen Yhdysvaltain terästeollisuuden tuotantoteho nousi 71 miljoonaan tonniin, samalla kuin korkein valumäärä vuonna 1929 teki 57 milj. tonnia. On selvää, että teräksen faktillisen valumäärän ollessa vuonna 1934 25—26 milj. tonnia, samalla kun hyväksikäyttämättömän tuotantokoneiston teho nousi huimaaviin numeroihin — 44—45 miljoonaan tonniin — ei ole tilaa uusien suurien rakennustöiden suunnitelmille, uusille suurille pääomasijoituksille.

Puuttuvat myöskin tulevaisuudenmahdollisuudet *koksiuunien* suuremmalle rakennustoiminnalle. Sodanjälkeisinä vuosina tämä rakennustoiminta oli kuitenkin sangen voimakasta. Tämän rakennustoiminnan perustana oli siirtyminen vanhentuneista, kaasut hukkaan laskevista uuneista uuneihin, jotka kokoavat kaasut. Vuonna 1918 oli uusityyppisten koksiuunien tuotantoteho sellainen, että se voi tyydyttää vain puolet Yhdysvaltain kulutuksesta. Mutta sen jälkeen on tämä teho kaksinkertaistunut. Vuosina 1918—1930 hävitettiin 60.000 vanhan tyypin uunia, joiden tuotantoteho nousi 36 miljoonaan tonniin, ja rakennettiin 4.000 uusityyppistä uunia, joiden teho tekee 28 milj. tonnia. Vuonna 1929 tuli koksituotannosta vanhentuneiden uunien osalle vain 10 %. Nykyisin on uusityyppisten uunien teho niin suuri, että se kykenee takaamaan tuotemäärän, joka on suurempi kuin vuoden 1929 tuotanto. On luonnollista, että uusien koksiuunien rakennustyö tulee määrätyssä laajuudessa jatkumaan edelleenkin. Niinpä vuosi 1934 antaa, rakennustöiden oltua kokonaan pysähdyksissä

Uusien koksiuunien rakentaminen Yhdysvalloissa.

	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Lukumäärä	310	578	68	138	0	140
Vuotuinen tuotantoteho (tuh. tonneissa)	1.954	3.493	428	1.021	0	1.030

vuonna, 1933, jälleen 1 miljoonan tonnin lisäyksen uunien tuotantotehoon. On kuitenkin aivan ilmeistä, että mikäli siirtyminen uusityyppisiin koksiuuneihin on pääpiirtein suoritettu loppuun, rakennustöitä tullaan suorittamaan pienemmissä mittasuhteissa kuin pulanedellisinä vuosina.

Yhdysvaltain *kivihiiliteollisuudessa* tapahtui uusien kaivosten rakentamista jo pulanedellisinä vuosina mitättömän vähän, sensijaan kuin sen tuotannollinen koneisto oli vuosina 1913—1923 kasvanut voimakkaasti, kaivosten tuotantotehon noustessa 355 miljoonaan tonniin vuodessa. Ei olekaan ihmeteltävää, että uusia kaivoksia avataan nyt vain yksityistapauksissa. Ennen pulaakin koskivat perussijoitukset kivihiiliteollisuudessa tuotannon, ylösnostamisen ja lajittelun mekanisoimista. Mekanisoiduilla keinoilla tuotetun hiilen osuus kasvoi Yhdysvalloissa 60 prosentista vuonna 1920 70 prosenttiin vuonna 1925 ja 75 prosenttiin vuonna 1929. Kilpailua kärjistänyt pula pakottaa etsimään keinoja kannattavaisuuden kohottamiseksi myöskin jatkuvan mekanisoinnin voimistamisen avulla. Spesialiaikakauslehdet vuodelta 1934 kertovat paljon yksityistapauksia uusien voima-asemien rakentamisesta, hiilen kuljetuksen mekanisoimisen voimistuttamisesta j.n.e. Mutta yleensä pääomasijoitukset ovat pieniä. Ne eivät millään tavoin korvaa sitä suurta kaivosten rakennustoimintaa, mikä oli eräänä oleellisena perustana Yhdysvaltain teollisuuden suurelle nousulle vuosina 1900—1913 ja erikoisesti eräänä tekijänä, joka joudutti ulospääsyä vuosien 1907—1908 pulasta.

Yhdysvaltain *puuvillateollisuudessa* ovat uudet sijoitukset, värttinäin luvun nopean supistumisen yhteydessä, perusteiltaan sidotut teollisuuden edelleen tapahtuvaan sijoittamiseen etelävaltioihin[1]) ja entistä kehitetympien värttinäin jatkuvaan käytäntöönottamiseen. On kuvaavaa, että pula-ajan viisivuotiskautena (vuosina 1930—1934), huolimatta värttinäin yleisen luvun supistumisesta 4 miljoonalla, kuitenkin asetettiin 1,5 miljoonaa uutta värttinää (aivan uudestaan ja vanhojen tilalle). Samalla vuonna 1934 asetettiin 530.000 värttinää, vastaavan luvun ollessa pulanedellisenä viisivuotiskautena keskimäärin 330.000 vuodessa. Mutta näiden numerotietojen merkitystä ei saa yliarvioida. On otettava huomioon, että puolen miljoonan värttinän uusiminen vaatii suhteellisen pieniä sijoitussummia. Uusien automaattisten kutomakoneiden käytäntöönottamista pulavuosina ei havaita.

Mittasuhteet, joissa uudestivarustelu tapahtuu, ovat pienet, eivätkä ne voi olla huomattavan suuria oloissa, jolloin perussuuntana ei ole tuotantokoneiston laajentaminen, vaan sen supistaminen.

Näin ollen rautatiet, metalli, hiili, kutomateollisuus — nuo perusalat, joiden nopea kehitys auttoi vapautumaan vuoden 1907 pulasta —, eivät voi nyt olla tekijänä uuteen nousuun siirtymiseen. Mutta mahdollisesti tätä osaa näyttelevät niin sanotut "uudet" teollisuusalat: autot, kemia, nafta, sähkötekniikka? Näiden alojen merkitys on Yhdysvalloissa suurempi kuin missään muussa kapitalistimaassa. Niiden nopea kehitys on ollut oleellisena tekijänä Yhdysvaltain sodanjälkeisessä "kukoistuksessa". Tilannetta näillä aloilla ja uusien pääomasijoituksien mahdollisuuksia niillä tarkastelemme seuraavassa artikkelissa.

[1]) Vuosikymmenenä 1922—1933 värttinäin luku etelävaltioissa kasvoi 3 miljoonalla kappaleella, mutta koillisvaltioissa supistui 7,5 miljoonalla kappaleella.

Tov. Martynovin muistolle

Y. S

KESÄK. 5 p. meni manalle mies, jolla Venäjän vallankumousliikkeen ja kansainvälisen työväenliikkeen historiassa on erikoinen paikka: menshevismin johtavilla paikoilla ollen oli hänellä rohkeutta, joku vuosi Lokakuun jälkeen, tunnustaa, että oli ollut väärässä ja että Lenin oli kaikessa ollut oikeassa. Ja loppuikänsä, puolentoista vuosikymmentä, hän taisteli bolshevikkien riveissä, kansainvälisellä arenalla, porvariston agentuuria, sosialidemokratiaa, kansainvälistä menshevismiä vastaan.

Aleksander Samoilovitsh Piker (puoluenimeltä Martynov) syntyi v. 1865 kauppiaan poikana Pinskissä. Realikoulussa liittyi vallankumoukselliseen kerhoon. Jekaterinoslavissa (nyk. Dnjepropetrovsk) hän joutui yhteyteen narodnovoltsien kanssa ja tultuaan ylioppilaaksi (1884) liittyi Pietarissa "Narodnaja Voljaan", toimien sen sotilasjärjestössä ja työläisryhmässä. Erotetaan yliopistosta 1885 ja karkotetaan Pinskiin. Pian taas vangitaan, istuu Odessassa ja tuomitaan karkoitettavaksi itä-Siperiaan 10 vuodeksi. Matkalla, Butyrkin vankilassa ottaa osaa vankien kapinaan.

Siperiassa tutustuu v. 1895 sosialidemokraatteihin ja liittyy heihin. Leninin "Mitä tehdä?" kirjasta (s. 65—72) tiedämme, että Martynov silloin oli ekonomismin näkyvimpiä edustajia. Ja kirjassaan "Kaksi taktiikkaa" (s. 111) Lenin taas käsittelee häntä aika kovakouraisesti. Tämän jälkeen esiintyy M. yhtenä menshevismin johtajista. Imperialistisen sodan aikana kuului hän menshevikki-internationalisteihin". Näiden edustajana saapui kesällä 1917 Tukholmaan, jossa allekirjoittanut silloin oli. Tapasimme Zimmerwaldin toimistossa ja muutenkin. Martynov ja hänen mukanansa oleva puoluetoverinsa Jermanski (nyk. neuvostoprofessori Moskovassa) selittelivät puolueensa kantaa. Arvostelivat oikeistomenshevikkejä, ministerisosialisteja ja pitivät bolshevikkien politiikkaa epärealisena. Mutta kysymykseeni, mitä he sitten käytännöllisessä politiikassa tahtovat, eivät he osanneet antaa tyydyttävää vastausta. Tämä synnytti minussa epäilyksiä, vaikka yleensä totesinkin, että Suomen sosialidemokratia oli kutakuinkin näiden ideologisella ja poliittisella linjalla.

Martynovin tapasin sitten kesällä 1918 Moskovassa. Jälestäpäin olen lukenut, että hänessä jo silloin oli vakavia epäilyksiä menshevikkien kannan oikeellisuuden suhteen. Pian hän kuuluukin matkustaneen Moskovasta pois, Ukrainaan, jossa työskenteli opettajana Jaltushkovin sokeritehtaan ammattiliittokoulussa. Tällöin tutki hän huolellisesti puolueen historiaa ja Leninin teoksia, tullen nyt siihen tulokseen, että menshevikkinä oli ollut väärässä. V. 1922 julkaisi hän kirjasen "Ukrainalaisia vaikutteitani ja mietelmiäni", jossa uudestiarvioi koko menneisyytensä ja teki pesäeron menshevikeistä. Samana vuonna oli hän Tiflisissä, Grusian menshevikkien likvidoimiskonferenssissa. Siellä taisteli hän tiukasti menshevismiä vastaan. Tämän matkansa kokemuksista kirjoitti hän lentokirjasen, joka julaistiin eri kielillä. Tov. Martynovin itsekritiikki ja kääntyminen vaikuttivat huomattavasti, vapauttaen lukuisia työläisiä sosialidemokratian pauloista.

Bolshevikkipuolue tunnusti XII puoluekokouksessaan v. 1923 t. Martynovin itsekritiikin tyydyttäväksi ja hyväksyi hänet riveihinsä. Tov. Martynov osoitti ansainneensa tämän luottamuksen, työskennellen sen jälkeen 12 vuotta Kommunistisen Internationalen toimeenpanevan komitean töissä. Kominternin johtavat toverit (Pjatnitski, Dimitrov, Manuilski y.m.) ovat julkaisemassaan lausunnossa todenneet, kuinka tov. M. "korkeassa ijässä päättävästi ja peruuttamattomasti teki pesäeron menshevismistä, II Internationalesta ja vanhoista ystä-

vistään... tultuaan vakuutetuksi, minkälaiseen vastavallankumouksen suohon reformismi johtaa." Hänen elämäntiensä on miljoonille esimerkkinä siitä, "miten on tehtävä pesäero reformismista, menshevismistä ja täydellisesti, loppuun saakka, siirryttävä kommunismin puolelle".

"Nykyisellä sosialismin Neuvostoliitossa saavuttamien maailmanhistoriallisten voittojen kaudella ja kansainvälisen proletariaatin suurten vallankumoustaistelujen kypsyessä, jolloin sosdem. työläiset alkavat kääntyä Kominternin puoleen, saattaa tov. Martynovin kirkkaan elämän esimerkki, kuinka hän löysi tien kommunismiin, olla esimerkkinä kaikille niille reformismin kannattajille, jotka etsivät pelastusta fasismin ja kapitalistisen riiston kauhuista."

Toverit päättävät muistokirjoituksensa: "Miten kiihkeästi hän iloitsikaan jokaisesta sosialistisen rakennustyömme uudesta otteesta. Miten kiihkeästi hän luottikaan työläisten suuriin vallankumoustaisteluihin fasismia vastaan ja odotti niitä!"

Tov. Martynov on julaissut lukuisia kirjoituksia "Kommunistisessa Internationalessa" ja kirjasina. Niiden pääsisältö on armoton taistelu sosialidemokratiaa vastaan, sen johtajien paljastaminen niiden tuoreimpien tekojen perusteella. Pari vuotta sitten ilmestyi lentokirjanen "Bolshevismin suuri voitto ja vararikkoisten sosialidemokraattien manööverit". Varsinkin kaikille meille, jotka olemme sosialidemokratiasta, ratkaisevan taistelun kautta, löytäneet tiemme bolshevismiin, olivat tov. Martynovin kirjoitukset tervetulleena apuna ja olemme niitä käyttäneet taistelussa Suomen sosdem johtajia vastaan.

Kunnioituksella muistaa kansainvälinen proletariaatti taistelijaa, joka jo nuorena liittyi mainehikkaiden "kansantahtolaisten" vallankumousjärjestöön ja sen jälkeen raivasi tiensä, raskaiden virheiden kautta, taistelevan proletariaatin etujoukon, leniniläisten bolshevikkien riveihin, siten antaen kasvaville polville oikean itsekritiikin, päättävän vallankumousmiehen ja uupumattoman taistelijan esimerkin.

NKP(b):n KK ilmoittaa syvällä surulla erään tsaarin-Venäjän vallankumousliikkeen vanhimman osanottajan, NKP(b):n jäsenen ALEKSANDER SAMOILOVITSH MARTYNOVIN (PIKERIN) kuolemasta, joka tapahtui kuluvan vuoden kesäkuun 5 p:nä.

Suomen kommunistinen puolue syvästi suree tov. A. S. MARTYNOV-PIKERIN, yhden Kommunistisen internationalen aktiivisimman työntekijän, kapitalistista orjuusjärjestelmää, fasismia ja sotaa vastaan uupumatta taistelleen vallankumoustaistelijan kuoleman johdosta.

Suomen Kommunistisen puolueen Keskuskomitean valtuuttamana O. V. KUUSINEN.

„Materialismin ja empiriokritisismin" merkitys kommunististen puolueiden bolshevisoinnille *)

GEORG LUKATSH

MATERIALISMIN ja empiriokritisismin" merkitys ei läheskään rajoitu siihen, että siinä esitetään machilaisen idealismin murskaava arvostelu. Machilaisuuden arvostelussaan Lenin samalla arvostelee imperialistisen kauden koko taantumuksellista idealismia. Hän alleviivaa erikoisen terävästi dialektisen materialismin puolesta käytävän taistelun uuden muodon välttämättömyyden tällä kaudella. Feuerbach ja monet hänen vähäpätöisistä seuraajistaan olivat "materialisteja alhaalla, idealisteja ylhäällä". Machilaisiin nähden on asiain tila päinvastainen. "Ylhäällä" on Bogdanovilla historiallinen materialismi, tosin vulgaari ja idealismin vahvasti tärvelemä, "alhaalla" — idealismi puettuna marxilaisiin termeihin, jäljiteltynä marxilaisiksi sanasiksi"[1]). Täten Lenin samalla esittää porvarillisen filosofian pääasiallisimpien virtausten perustavan luonnehtimisen ja arvostelun imperialismin kaudella ja mitä kiinteimmässä yhteydessä tämän kanssa — marxismista poikkeamisien luonnehtimisen ja arvostelun työväenliikkeen tällä kaudella. Ne virheet, joihin minä olen langennut kirjassani "Historia ja luokkatietoisuus", kulkevat täydellisesti näiden poikkeamain linjaa. Minun tekemäini virheiden kaltaisten virheiden arvostelun on Lenin jo perinpohjaisesti esittänyt kirjassaan. Näiden virheiden seikkaperäisen luonnehtimisen ja arvostelun tulen esittämään vasta puheeni lopussa, vasta sen jälkeen, kun olen yrittänyt paljastaa näiden virheiden juuret myöskin niiden yleisessä muodossa.

Verrattomalla selvyydellä Lenin osoitti, että bogdanovilais-machilainen "materialismi ylhäällä" on valematerialismia, itsepetosta, petosta, demagogiaa j.n.e. Imperialistisen kauden idealistisen filosofian tällaisten virtausten objektiivisena olemuksena on taistelu materialismia vastaan ja lisäksi sellaisessa muodossa, jossa sekoitetaan lukijoita väitteellä, että tässä me mukamas olemme tekemisissä filosofien kanssa, jotka ovat kohonneet materialismin ja idealismin välisen ristiriidan yläpuolelle. Lenin sanoo: "K a i k k i e n machilaisten k a i k k i e n kirjoituksien lävitse kulkee punaisena lankana tylsä kehuminen materialismin ja idealismin "yläpuolelle kohoamisesta", tuon "vanhentuneen" ristiriidan voittamisesta, mutta t o d e l l i s u u d e s s a koko tuo veljeskunta hairahtuu joka hetki idealismiin, käy lakkaamatta horjumatonta taistelua materialismia vastaan"[1]). Tämä machilainen valetaistelu (muka kahdella rintamalla: materialismia ja idealismia vastaan), jonka muodossa suoritetaan idealistista hyökkäystä materialismia vastaan, kehittyy kaikkein laajimmassa muodossa imperialistisella kaudella. Subjektiivis-idealistisen uuskantilaisuuden muuttuessa objektiiviseksi idealismiksi (uushegeliläisyydeksi j.n.e.), irrationalistisen elämän filosofian kehittyessä nämä virtaukset yhä voimakkaammin ja voimakkaammin kehkeytyvät porvarillisen tietoteorian keskeisiksi probleemoiksi. Tämä kysymysten asettelun samankaltaisuus machilaisuuden kanssa on sitäkin enemmän hämmästyttävä, kun suurin osa näistä suunnista on kehittynyt machismista riippumatta. Niinpä jo Nietzchellä esiintyy voimakkaana tämä ulkokultainen, näennäinen taistelu idealismia vastaan. Ja tosiaankin tähän Nietzchen "anti-idealistiseen" katsantokantaan, hänen "sankarilliseen realismiin-

*) Georg Lukatshin puheenvuoro, jonka hän piti Leninin teoksen "Materialismi ja empiriokritisismi" ilmestymisen 25-vuotispäivälle omistetussa Kommunistisen akatemian filosofisen instituutin tieteellisessä istunnossa kesäk 21 p:nä v. 1934. Suomennettu aikakauslehden "Pod znamenem marxisma" n:ssa 4 v. 1934 julkaistusta venäjänkielisestä käännöksestä. Tarkoituksena oli julkaista kirjoitus lehtemme t.v. tammikuun numerossa, mutta eri syistä aiheutuneen jatkuvan tilanpuutteen vuoksi on sen julkaiseminen jäänyt aina tähän saakka.

[1]) Lenin "Materialismi ja empiriokritisismi", suom. painos s. 284.

[1]) Lenin "Materialismi ja empiriokritisismi", suom. painos s. 294.

sa" (Beumler) välittömästi liittyy sodanjälkeisenä aikana porvarillisen filosofian yhä voimistuva fasistisoiminen.

Ehkäpä kaikkein jyrkimmän määrittelyn tästä tietoteoriasta esittää Ludwig Klages. Hänen sanojensa mukaan on tietoteorialla kaksi perusmahdollisuutta. Toiselta puolelta, logosentrismi (jolla ymmärretään sekä materialismia että idealismia), toiselta puolelta, uusi, korkein, materialismin ja idealismin välisen "vanhettuneen" ristiriidan yläpuolelle kohoava elämän filosofia — biosentrismi. Tälle tietoteorialle fasismi antaa mitä tärkeimmän merkityksen, sillä koko fasistinen rotutaru perustuu tämäntapaisen tietoteorian, intuisionistisen, biologisoivan mystiikan pohjalle. Tämän takia taistelu materialismin puolesta, demagogisesti muodostettujen rintamain naamioinnin paljastaminen, ainoa oikean filosofisen rintaman muodostaminen: materialismi idealismia vastaan — kaikki tämä on, kuten sen on tyhjentävästi osoittanut Lenin, puoluefilosofian perustava, ratkaiseva kysymys, tällä kertaa bolshevismin taistelun peruskysymys fasismia vastaan ideologisella rintamalla.

Näin ollen imperialistisen idealismin valematerialismi ei ole mitään muuta, kuin yritys teeskennellä mätänevän kapitalismin filosofian yhä voimistuvain mystillisten virtausten tieteellisen, knoseologisen todistelun vaikkapa vain ulkonaista näennäisyyttä. Myöskin tämä tendenssi imperialismin porvarillisen filosofian kasvamiseen fasismin ideologiseksi valmisteluksi jo varhaisimmissa iduissaan selvästi osoitetaan ja murhaavasti arvostellaan Leninin kirjassa. Lenin osoittaa terävästi kuinka machilaisten subjektiivinen idealismi, agnostisismi kasvaa mystiikaksi (empiriosymbolismi, hieroglyyfi-teoria, symbooli-teoria j.n.e. materialistisen heijastusteorian asemesta). Lenin esittää myöskin niiden uskonnollisten tendenssien tyhjentävän luonnehtimisen ja arvostelun, jotka välttämättömästi ja elimellisesti kasvavat tästä tietoteoriasta (jumalanetsintä j.n.e.). Hän merkitsee sen erikoisen vaarallisuuden, jonka muodostaa "pappi ilman kaapua, pappi ilman tökeröä uskontoa, aatteellinen ja demokraattinen pappi, joka saarnaa jumalan luomista ja synnyttämistä" (kirje Gorjkille marraskuun 14 p:ltä v. 1913). Imperialistisessa kehityskulussa nämä tendenssit tavattomasti voimistuvat. Tämän yhteydessä esittää huomattavaa osaa jo machilaisten aloittama taistelu syysuhteellisuutta vastaan, yritykset perustella uusia, "ei-kausaalisia" tieteitä. Kysymystä syysuhteellisuuden karkoittamisesta luonnontieteistä on jo perusteellisesti käsitelty tässä istunnossa ja tullaan käsittelemään vielä seikkaperäisemmin. Minä rajoitun merkitsemään vain muutamia imperialistisen idealismin yleisen metodologian tärkeitä kohtia. Aluksi kysymys rajoittuu siihen, että keksitään erikoisia syysuhteellisuuden heikentyneitä muotoja (Rickert) taikka kausaalisten tieteiden rinnalle asetetaan vielä ei-kausaalisia (Dilteyn analyyttinen ja kuvaava psykologia). Sitten irrationalistisen "elämän filosofian" kasvava hyöky asettaa "kuollutta" syysuhteellisuutta vastaan ei-kausaalisen "elämän" alan (Bergson). Spengler asettaa tieteen korkeimmaksi päämääräksi historian ei-kausaalisen "yleisen morfologian" vaatimuksen j.n.e. Kaikki nämä tendenssit kohoavat huippuunsa fasismin virallisen filosofian elektisessä mystiikassa (Beumler, Rosenberg).

Imperialistisen filosofian valematerialistinen verho katoaa heti, kun keskustelu siirtyy nykyajan konkreettisiin kysymyksiin ja erikoisesti, kun on filosofisesti paneteltava proletariaatin luokkataistelua. Sodanedellinen imperialismi pääsi vasta "arvojen hierarkiaan", jossa talous on viimeisimmällä sijalla, ja ylhäälle on sijoitettu etiikka, uskonto. Tämä "arvojen hierarkia" oli perustana kaikenlaiselle "keltaiselle" liikkeelle työväenluokan keskuudessa. "Elämän filosoofit" asettavat "kuollutta ekonomiikkaa" vastaan elävän "hengen" (Simmel, Rathenau j.n.e.). Fasistinen idealismi omaksuu tämän vastakkain asettamisen, mutta kärjistää sen sillä tavalla, että kuolleeksi kuvataan oleva, kapitalismi, jota vastaan demagogisesti "hyökätään" ja jota "arvostellaan" (tähän kuuluu vielä, toiselta puolelta, kapitalismin demagoginen samaistaminen liberaalisen ideologian kanssa, ja, toiselta puolelta, liberalismin samaistaminen marxismin ja materialismin kanssa), kun taas fasistinen liike ja fasismin luoma "uusi yhteiskunta" demagogisesti maalataan "eläväksi kansan yhteisyydeksi" (Freyer, Junger, Rosenberg j.n.e.). Samaan tapaan kuin

machilaiset väittivät, taistellakseen tuloksellisemmin materialismia vastaan, että he muka ovat kohonneet materialismin ja idealismin välisen ristiriidan yläpuolelle, aivan samoin fasistinen demagogia julistaa, että fasismi kohoaa kapitalismin ja marxilaisen sosialismin vastakohtaisuuden yläpuolelle ja luo jotakin "uutta", jotakin "kolmatta", jotta tällä tavalla voisi tuloksellisemmin puolustaa mätänevän monopolistisen kapitalismin olemassaoloa, jota uhkaa proletaarinen vallankumous. Idealismi muodostuu fasistisen ideologian erääksi tärkeimmäksi aseeksi.

Tässä kehityskulussa on sosialidemokratian osana, toiselta puolelta, järjestelmällisesti hajoittaa marxismia sekä ylhäältä että alhaalta päin (ajan puutteessa voimme tässä kosketella, ja vain lyhykäisesti, ainoastaan knoseologista probleemaa), ja toiselta puolelta se, että sosialifasismiksi kasvava opportunismin politiikka suo fasisteille mahdollisuuden marxismin panettelullaan väliaikaisesti johtaa harhaan pettyneitä ja takapajuisia työläisiä ja erikoisesti kiihtyneitä, maan jalkainsa alta menettäviä pikkuporvareita. Me voimme tässä vain lyhyesti luetella tärkeimmät kohdat, joissa sosialidemokraattinen filosofia yrittää knoseologisesti järkyttää marxismia.

Ensinnäkin, sen kieltäminen, että dialektinen materialismi on maailmankatsomus. Marxismin "sosiologian" ja "poliittisen taloustieteen" eroittaminen eri tieteiksi (porvarillisessa mielessä) materialistisesta tietoteoriasta. Marxin esittäminen epäjohdonmukaiseksi idealistiksi, jolla oli positivistinen syrjäpyrintö (Max Adler).

Toiseksi, materialistisen tietoteorian salaa vaihtaminen porvarillisen filosofian idealistisiin muotisuuntiin: kantilaisuuteen (Bernstein, Max Adler), machilaisuuteen (Friedrich Adler), myöhemmin — hegeliläisyyteen (Siegfried Mark).

Kolmanneksi, tämä tietoteoria tekee yhä suurempia myönnytyksiä irrationaaliselle elämän filosofialle: Simmelin vaikutus sodanedellisen imperialismin kaudella, Dilthey'n filosofian, fenomenologian j.n.e. hyväksyminen viime aikoina. Jo Max Adlerilla etiikka on puhtaasti irrationaalisella tavalla tietoamisen ulkopuolella.

Neljänneksi, on mainittava marxismin "täydentäminen" etiikalla. Tässä me näemme evolution, joka täysin vastaa porvarillisen idealismin kehittymistä "keltaisen" liikkeen idelogisesta perustelusta aina fasismin taloudelliseen idealismiin asti. (Tämän evolution seikkaperäisessä tarkastelussa olisi merkittävä lassallelaisuuden jätteiden merkitys sosialidemokratian ideologiassa ja erikoisesti lassallelaisuuden elpymisen merkitys sodanjälkeisenä kautena).

Vain Leninin johtamat bolshevikit käsittivät selvästi aatteellisen taistelun erikoisen välttämättömyyden idealismia vastaan imperialismin kaudella. Vasemmisto-oppositiot II internationalessa, mikäli ne yleensä kävivät tätä taistelua, kävivät sitä vain laimeasti ja heikosti (Mehringin myönnytykset kantilaisuudelle ja machilaisuudelle). Tämän vasemmisto-opposition heikkouden välttämättömänä seurauksena oli se, että III internationalen syntymiskaudella keski- ja länsi-eurooppalaisten sektioiden ideologiselle tilalle oli ominaista tavaton sekavuus. Useimmissa sektioissa olivat laajalle levinneet sekä likvideeraamattoman sosialidemokraattisen idealismin voimakkaat jätteet että ultravasemmistolais-syndikalistiset virtaukset, jotka filosofisessa suhteessa ovat myöskin idealistisia. Väitteet oikeata bolshevistista linjaa vastaan, yritteet asettaa "venäläistä" bolshevismia vastaan "länsimainen kommunismi" nojautuivat ideologisesti näihin idealistisiin virtauksiin. Oikeistovirtaukset Saksan kommunistisessa puolueessa (alkaen Lewy'stä, jatkuen Brandlerin — Talheimerin kautta ja päättyen sovittelijoihin) liittyvät Saksan sosialidemokraattisen puolueen vanhan vasemmisto-opposition maailmankatsomukselliseen eklektismiin. Käyttäen hyväkseen bolshevikkeja vastaan Spartacus-liiton ideologisia traditioita he eivät ainoastaan puolusta luxemburgilaista imperialismin käsitystä leniniläistä käsitystä vastaan, vaan myös kaikissa filosofian kysymyksissä aukaisevat ovet levälleen idealismille. Erilaiset "vasemmistolaiset" suunnat alkaen Pannekoekista — Gorterista aina Kerschiin — Ruth Fischeriin — Masloviin saakka myöskin aina perustelevat lahkolaistaktiikkaansa idealistisesti sonnustetun "marxismin" todisteiden avulla. Idealistiseen tapaan he eroittavat etujoukon perusjoukoista, kieltäytyvät joukkojen valtaamisesta ja siten samalla todellisesta vallankumouksellisesta taiste-

lusta kapitalismia vastaan (tämä tekee heidät sukulaisiksi myöskin poliittisessa suhteessa bogdanovilaisuuden kanssa). Romanilaisissa maissa syndikalistisesta ideologiasta, joka jo alunpitäin on ollut idealistista saadessaan alkunsa Proudhonista ja Bakuninista, ja johon sittemmin (pääasiassa Sorellin kautta) on liittynyt imperialismin kauden erilaisia idealistisia virtauksia, on kehittynyt mitä erilaisimpia oikeistolaisia ja "vasemmistolaisia" opportunistisia ryhmittymiä (Bordigasta Souvariniin — Rosmeriin saakka), jotka aivan samoin ovat perustelleet kaikki teoriansa idealistisella tavalla. Jos hiukan lähemmin tutkitaan kaikkien näiden oikeistolaisten ja "vasemmistolaisten" virtausten ideologiaa, niin ilmenee, että bogdanovilaisen "idealismia alhaalla, materialismia ylhäällä" leniniläinen arviointi sattuu heihin kuin naulan kantaan. Kaikki nämä virtaukset, käyttäen ulkonaisesti erilaisia todisteita, mutta tosiasiallisesti keskenään täydessä sovussa, ovat yrittäneet asettaa "venäläistä" bolshevismia vastaan "länsi-eurooppalaisen kommunismin". Tällä vastakohdaksi asettamisella he, ensinnäkin, ideologisesti raivasivat tietä vastavallankumoukselliselle trotskilaisuudelle, joka materialistis-dialektisen bolshevistisen teorian ja käytännön tilalle asetti idealistisen vallankumouksellisen fraasin, toiseksi, laajensivat vasemmisto-sosialidemokratian manööverimahdollisuuksia. Sosialifasistien vastavallankumouksellisen käytännön vaarallinen demagoginen naamiointi, jota suorittaa vasemmisto-sosialidemokratia, pohjautuu oleelliselta osaltaan marxismin idealistiseen revisointiin, joka esitetään "vallankumouksellisissa" hepenissä. Tämän takia menestyksellinen taistelu tätä demagogista naamiointia vastaan vaatii ehdottomasti marxismi-leninismin kaikenlaisen revisoinnin säälimätöntä paljastamista. "Länsi-eurooppalaisen kommunismin" erilaiset idealistiset virtaukset kuitenkin idealisminsa kautta rakentavat siltoja vasemmisto-sosialidemokratialle. Toitottaen marxismi-leninismin idealistista revisointia ikäänkuin jonakin "uutena", "korkeimpana" kommunismin ideologisena etappina, ne helpoittavat vasemmisto-sosialidemokratialle joukkojen pettämistä. Kaikki nämä virtaukset on juuriaan myöten hävitettävä. Kaikissa Kominternin sektioissa on myöskin taistelua marxismi-leninismin maailmankatsomuksen puolesta käytävä sillä säälimättömällä ankaruudella ja perusteellisuudella kuin taistelua strategis-taktillisen tai organisatoorisen linjankin puolesta. Leninin "Materialismi ja empiriokritisismi" antoi Kominternin sektioille ideologisen aseen tätä taistelua varten. Vasta sen jälkeen, kun tämä kirja tuli käännetyksi kaikille tärkeimmille kielille ja kommunististen puolueiden aktivistit olivat sen tutkineet, vasta siitä lähtien, kun sen sisältö Stalinin "Leninismin kysymysten" avulla alkaa tulla kaikkien puolueen jäsenten ja kommunisteille myötätuntoisten joukkojen yhteiseksi omaisuudeksi (ideologisten kamppailujen, lentokirjasten, luentokurssien j.n.e. kautta), vasta tästä lähtien voidaan tuloksellisesti taistella marxismin idealistisia vääristelyjä vastaan alkaen Brandlerista aina Trotskiin saakka myöskin maailmankatsomuksen rintamalla. Ja taistelu niitä vastaan muodostuukin yhä tuloksellisemmaksi. Taistelu materialismin puolesta, taistelu leniniläisen kauden oikean ymmärtämisen puolesta on Kominternin sektioiden bolshevisoimisen välttämätön elimellinen osa.

Tässä lyhykäisesti esitetyt ideologiset virtaukset ovat määränneet myöskin minun oman kehitykseni. Minä aloin siitä, että olin Simmelin ja Max Weberin oppilas (minä olin filosofian saksalaisten virtausten — "henkitieteiden" — vaikutuksen alaisena) ja kehityin filosofisessa suhteessa subjektiivisesta idealismista objektiiviseen, Kantista Hegeliin. Samanaikaisesti kehitykseeni vaikutti suuresti syndikalismin filosofia (Sorell), joka vahvisti minussa romanttisen antikapitalismin virtauksia. Siinä maailmankatsomukseni kriisissä, jonka aiheuttivat maailmansota ja v. 1917 Venäjän vallankumous, nämä syndikalistiset virtaukset voimistuivat yhä enemmän sen johdosta, että Unkarin syndikalismin kaikkein huomattavin edustaja — Ervin Sabo — vaikutti minuun henkilökohtaisesti. Näin ollen minä liityin v. 1918 Unkarin kommunistiseen puolueeseen omaten maailmankatsomuksen, joka oli melkoisessa määrässä syndikalistinen ja idealistinen. Unkarin vallankumouksen kokemuksista huolimatta minä jouduin Kominternin linjan vastaisen ultravasemmistolaisen syndikalistisen opposition vanave-

teen (1920—1921). Vaikka Kominternin III kongressin jälkeen käsitinkin silloin tekemäni konkreettiset virheet (parlamenttarismi, maaliskuun esiintyminen), v. 1922 valmistamani kirja Historia ja luokkatietoisuus (kirjoitettu vuosina 1919—1922) osoittautui näiden virtausten filosofiseksi yhteenvedoksi. Tämän takia leniniläinen arvostelu "idealismia alhaalla" sattuukin juuri kirjani keskeisimpiin virheisiin, vaikka minä en olekaan milloinkaan ollut kosketuksissa machilaisuuden kanssa. Taisteluni heijastusteoriaa vastaan, marxilais-engelsiläistä luonnon dialektiikan ymmärtämistä vastaan on tällaisen "idealismia alhaalla" tyypillinen ilmenemismuoto. Ja ilman muuta on selvää, että tämän mukaisesti "materialismi ylhäällä" saattoi olla vain idealistisesti väärennettyä ja kuollutta "marxismia". Tämän voisi osoittaa seikkaperäisesti kaikkiin kirjassani käsiteltyihin kysymyksiin nähden, alkaen filosofisista kysymyksistä ja päättyen luokkatietoisuuden määrittelyyn ja pulateoriaan. Käytännöllisen puoluetyöni yhteydessä ja sitä mukaa kuin olen päässyt tutustumaan Leninin ja Stalinin teoksiin ovat nämä maailmankatsomukseni idealistiset perusteet yhä enemmän tulleet horjutetuiksi. Vaikka en olekaan sallinut teokseni (nyt loppuunmyydyn) uuden painoksen julkaisemista j.n.e. niin filosofisten kysymysten täyden selviämisen on minulle tuonut vasta oleskeluni Neuvostoliitossa v. 1930—1931 ja erikoisesti silloin käyty filosofinen väittely. Käytännöllinen työ Saksan kommunistisessa puolueessa, välitön ideologinen taistelu joukkojärjestöissä sosialifasistisia ja fasistisia ideologioita vastaan vahvistivat vielä enemmän minussa vakaumusta, että ideologian alalla idealismin rintama on fasistisen vastavallankumouksen ja sen apureiden — sosialifasistien rintama ja että jokainen, kaikkein pieninkin myönnytys idealismille merkitsee vaaraa proletaariselle vallankumoukselle. Näin ollen minä en ole käsittänyt vain 12 vuotta sitten kirjoittamani kirjan teoreettisen valheellisuuden, vaan myöskin käytännöllisen vaarallisuuden ja olen alituisesti taistellut Saksan joukkoliikkeessä tätä ja kaikkia muita idealistisia virtauksia vastaan. Minun karkoittamiseni fasistisesta Saksasta voi vain muuttaa tämän taistelun paikkaa, kun taas sen voimaperäisyyden tulee voimistua sitä mukaa kuin kasvaa syventyminen leninismiin.

Lopuksi on vielä sanottava yhteenvetona: Leninin "Materialismi ja empiriokritisismi" esittää perustavaa laatua olevan luonnehtimisen imperialismin kauden porvarillisesta idealismista ja sen vaikutuksesta työväenliikkeeseen, marxismista poikkeamisien luonnehtimisen ja arvostelun. Arvostellen murhaavasti idealismia yleensä, Lenin samalla luonnehtii sen erikoiset ilmenemismuodot imperialismin kaudella. Opportunististen, sosialidemokraattisten ja syndikalististen traditioiden poisjuurittaminen Kominternin sektioista, ideologisen rintaman pystyttäminen, teoreettisen taistelun merkityksen tunnustaminen taloudellisen ja poliittisen taistelun rinnalla, kuten sitä vaati Lenin jo kirjassaan "Mitä tehdä" ja kuten hän toteutti sitä bolshevistisessa puolueessa, on käynyt mahdolliseksi vasta tämän kirjan perusteella ja on pantu käytäntöön sen avulla. "Materialismin ja empiriokritisismin" pohjalla, Kominternin avustuksella, tov. Stalinin teosten avulla Kominternin sektiot ovat myöskin luoneet itselleen oikean käsityksen Marxin ja Engelsin opista ja ovat ymmärtäneet marxismin leniniläisen kauden vallankumouksellisen merkityksen. Kominternin avulla, NKP(b).n ja sen johtajan tov. Stalinin avulla Kominternin sektiot asteettain yhä menestyksellisemmin taistelevat sen rautaisen ideologisen sovittelemattomuuden ja periaatteellisen peräänantamattomuuden puolesta kaikkiin marxismi-leninismistä poikkeamisiin nähden, jonka NKP(b) on jo kauan sitten saavuttanut. Vain tällä perustalla, työnsä bolshevisoimisen perustalla kaikilla aloilla ne onnistuvat yhä lisääntyvässä määrässä, yhä menestyksellisemmin käymään myöskin ideologista taistelua fasismia ja sosialifasismia vastaan sekä pääsemään yhä lähemmäksi työväenluokan enemmistön valtaamista ja "liittolaisten" saamista. Leninin "Materialismi ja empiriokritisismi" on ollut ja pysyy sinä lippuna, jonka alla käydään tätä taistelua ideologisella rintamalla.

Julkaisuja Suomen vallankumouksellisen liikkeen historian alalta

Pentti Notkon kirja nuorisoliikkeen historiasta

TÄLLÄ kirjoituksella on tarkotuksena vain kiinnittää lukijan huomio, ei kriitillisesti tarkastaa äskettäin SVT:n toimesta, "Kirjan" kustannuksella ilmestynyttä P. Notkon kirjaa: "Katsauksia Suomen työtätekevän nuorison luokkataisteluliikkeen historiaan. I osa. Suomen sosdem nuorisoliitto." 280 sivua. Hinta 4 ruplaa, kangaskansissa 5 ruplaa.

Syynä siihen, miksi allekirjoittanut ei voi nimittää kirjoitustaan kriitilliseksi tarkasteluksi, on ajan ja voimien puute. Käsittäähän kirja — ei vain Suomen työväen nuorisoliikkeen historian sen alusta 1920-luvulle asti, vaan on siinä samalla lyhyesti Suomen työväenliikkeen historiaa, jolloin on ollut luonnehdittava tärkeimmät, aivan käänteentekevät kohdat Suomen yleisessäkin historiassa. Tov. Notkon kirjan pätevä arvio vaatisi näin ollen käsiksikäymistä kovin laajoihin kysymyksiin, joiden selvittämiseen en nyt ole tilaisuudessa. Huomautan myös, että olen ollut konsultoimassa kirjaa, ja siksikin kuuluu sen arvostelu lähemmin toisille.

Toimitus on koettanut hankkia arvostelua sellaisilta tovereilta, jotka ovat olleet pitemmän aikaa mukana työläisnuorison liikkeissä Suomessa ja sen perusteella voisivat sanoa, kuinka onnistuneesti tekijä on kuvannut todellisuutta ja kuinka oikein sitä arvioinut, mutta kyseessä olevat toverit eivät ole olleet tilaisuudessa tätä tehtävää täyttämään. Nähtävästi täytyykin useiden tovereiden ottaa osaa tähän työhön, kunkin siltä osalta, jonka hän tuntee.

Toimitus pitää kuitenkin jo nyt välttämättömänä kiinnittää lukijain huomion kirjaan, ja siinä mielessä ovat syntyneet nämä rivit.

Heti aluksi sanottakoon, että tov. Notko on suorittanut erittäin arvokkaan uutisraivaustyön. Lukijalle osottamassaan esipuheessa hän viittaa kahteen päävaikeuteen, ensiksi siihen, että ei vain Suomen työväenliikkeen historian, vaan yleensäkin Suomen historian marxilainen arvio on yhä vielä tärkeissä kohdin tarkemmin suorittamatta, ja toiseksi siihen, että nuorisoliikkeen historiaa koskeva aineisto on hyvin puutteellinen.

Joku sana jälkimmäisestä asiasta. Kirjoittaja on koonnut ja huolellisesti seulonut saatavissa olleen aineiston: edustajakokousten pöytäkirjat, sosdem. nuorisoliikkeen johdon päätökset ja ohjeet sekä lehdistön. Lisäksi muistelmakirjoituksista löytämänsä tiedot. Tämän aineiston perustalla on hän kriitillisesti arvioinut nuorisoliikkeen johtoelimien, jopa eri järjestöjenkin otteita eri ajankohtina. Kaikesta näkyy, että kirjoittaja on työssään osottanut mitä suurinta tunnollisuutta. Arvionsa on hän tehnyt varovasti, tunnustellen, kuten luonnollista, kun on kysymyksessä uutisraivaajan työ. Silti ei voi sanoa, että hän olisi aristellut arvostelua. Leniniläisesti käy hän käsiksi virheisiin ja puutteisiin sekä osoittaa, miten niissäkin oloissa olisi voinut ja pitänyt toimia.

Yksi huomautus. Allekirjoittaneesta tuntuu nyt, kuin ei olisi ollut ihan oikein yhdistää yhteen kirjaan "Suomen sosdem. nuorisoliiton historiaa" ennen ja jälkeen luokkasodan. Vaikka olikin nuorisoliitolla vielä v. 1918 jälkeen sama nimi kuin ennen, oli se kuitenkin asiallisesti uusi liitto. Sen uudelleen herättäjät ja järjestäjät, vaikka henkilöllisesti olivatkin entisen liiton jäseniä, jopa toimihenkilöitäkin, olivat useimmat nyt käyneet läpi periaatteellisen uudistuksen, tulleet kommunisteiksi. Ja liittohan yhtyikin Kommunistiseen nuoriso-internationaleen, ollen lakkauttamiseensa asti ainoa julkinen järjestö Suomessa, joka avoimesti kuului kansainväliseen kommunistiseen järjestöön. Tämän takia kuuluu kirjan kolmas luku paremmin kommunistisen nuorisoliikkeen historiaan sen alkulukuna, vaikka sen yhdistääkin luokkasodan edelliseen nimi, eikä vain nimi, vaan myös koko joukko vanhaa sosdem. pakaasia. Mutta eipä silti. Kun tov. Notkolla kerran on riittänyt tarmoa kuvata, kuinka tapahtui uuden kauden alkaminen Suomen työläisnuorisoliikkeessä, samalla kun se tapahtui koko työväenliikkeessä, niin voimme sen tyydytyksellä merkitä ja olla kirjoittajalle kiitolliset.

En yritäkään lähteä lähemmin arvioimaan sitä, kuinka oikein nuorisoliikkeen eri etapit ovat kuvatut. Siinä suhteessa on esitettävä tiukka vaatimus tuossa toiminnassa mukana olleille, että he täyttäisivät velvollisuutensa. Ja siihen velvollisuuteen ei kuulu vain tov. Notkon kuvausten ja arvioiden tarkistaminen, vaan myös sen toiminnan kuvaaminen omien elämysten perusteella. Tov. Notkon esitystä voisi ar-

vostella siitä, että se niin tiukasti pitäytyy asiakirjain ja tapausten asialliseen, etten sanoisi kuivaan esittelyyn. Nyt vaaditaan meikäläiseltä historiankirjoitukselta elävää kertomista. Pitää esittää todellisia ihmisiä, luottamushenkilöitä ja joukkoja toiminnassa. Tämän voi tehdä muistelmien muodossa, tai historiallisena kertomuksena, sekä myös kaunokirjallisesti. Muistutan vain tov. Lulu Kososen "Lippulaulua", jonka esimerkkiä aivan liian vähän on seurattu.

Sitten joku sana kirjassa olevista Suomen työväenliikkeen historiaa ja Suomen yleistä historiaa koskevista kohdista. Tov. Notko on ne esittänyt SKP:n ja SVT:n julkaisuissa olevien niukkojen esitysten ja arvioiden mukaisesti, täydentäen esitystä omilla johtopäätöksillä vain joissakin kohdin, missä enemmän tai vähemmän auktoritatiivisia arvioita on ollut kovin niukalti. Tämä onkin ymmärrettävää. On puolueen asia yksityiskohtaisemmin kuin tähän asti viitata historiankirjoituksen linjat. Kun allekirjoittaneen osuus kirjan konsultoimisessa on enimmin kohdistunut juuri näihin kohtiin, on minun tässä vain todettava, että tov. Notko on tunnollisesti ottanut huomioon arvostelut ja ohjeet. Näin on hänen kirjansa näihin asti paras yhteenveto niistä esityksistä ja arvioista, mitä kirjallisuudessamme on. Tekisi mieli sanoa, että tämä yhteenveto on väliin jäänyt liiankin suppeaksi. Esim. jääkäriliikkeestä, luokkasodan tapauksista ja Muurmannin legionasta, muita mainitsematta, on niin lyhyt esitys, että asiaa tuntematon ei saa täyttä kuvaa siitä, missä oloissa olivat tällöin mukana olleet nuoret työläiset, mitä he ajattelivat, miten toimivat. Esim. jääkäriliikkeestä (s. 154) mainittaessa ei käy selvästi esille, kuinka jääkärien pääjoukko luokkasodan alettua tuotiin Vaasaan, saaden valkoinen armeija siitä päällystönsä selkärangan. Olisi myös ollut syytä mainita, että vaikka vain jokusella yksilöllä tällöin oli rohkeutta kieltäytyä taistelemasta Suomen työväkeä vastaan, oli varsin useilla vakavia epäilyksiä tehtävänsä suhteen, samoin kuin oli ristiriitoja heidän ja mannerheimiläisen johdon välillä, vaikuttaen niihin epäilemättä myös v:n 1878 lain perusteella mobilisoitujen talonpoikaisjoukkojen mielialat.

Kirjassa esitetään kyllä tärkeinä ratkaisukohtina esiintyneitä eri mielipiteitä ja mainitaan nimeltä niiden pääedustajatkin. Tekee kuitenkin mieli huomauttaa, että kirja olisi suuresti voittanut, jos olisi joitakin tyypillisimpiä henkilöitä tarkemmin esitetty, esim. Väinö Vankkoja, E. Hämäläinen ja J. Railo. Kaikki he ovat nyt vainajia, mutta olennoitui heihin aikanaan siinä määrin liikkeen sekä ansiopuolet että heikkoudet, että olisi ollut syytä heitä tarkemmin luonnehtia.

Vaikka tov. Notko onkin usein, ja oikein, korostanut bolshevikkipuolueen, erikoisesti Leninin ja Stalinin merkitystä, niin on kuitenkin eräissä kohdin tietoinen momentti tuotu liian heikosti esille. Esim. siv. 170 sanotaan, että "Vapaus" lehdessä kesällä v. 1918 "vallankumouksellisen ympäristön vaikutuksesta pääsi kommunistinen katsantokanta pian kuitenkin voitolle", kun olisi pitänyt sanoa, että Valpas toimitti lehteä vanhassa sosialidemokraattisessa (menshevistisessä) hengessä, mutta otettiin lehti häneltä pois silloisten elimien (väliaikaisten komiteain) toimesta ja tehtiin siitä kommunistinen lehti, jollaisena alun alkaen yritti esiintyä aikakauslehti "Kumous", vaikka siinä ilmenikin koko lailla puolinasuutta (m.m. allekirjoittaneen kirjotuksissa). Huomattakoon myös, että meidän selkenemisprosessimme kesällä 1918 ei tapahtunut pelkästään vallankumouksemme kokemusten, vaan p ä ä a s i a s s a Leninin oppiin perehtymisen avulla.

Kyseenalaista on, onko aivan oikein puhua v:n 1917 kesän liikehtimisistä pelkästään "luonnonvoimaisina". On totta, kuten tov. Notko esittää, että näitä liikehtimisiä yritti Tokoin hallitus hillitä, eivätkä johtavat siltasaarelaisetkaan niitä johtaneet, mutta useimmissa paikoin olivat ylemmät ja alemmat ammatilliset ja puolue-elimet niiden järjestäjinä ja johdossa, ja työväen lehdet tulkitsivat työväen radikalisoituvaa mielialaa, jopa sitä kiihoittivatkin. Juuri tässä kohdin onkin eräs meidän historiankirjoituksemme suurimpia puutteita. Toverit — sekä toimitsijat että rivimiehet — ovat kovin vähän kertoneet, kuinka he eri tilanteissa käsittivät velvollisuutensa, missä he kiihoittivat, missä hillitsivät ja mitä erimielisyyksiä työväenjärjestöissä toimitavoista oli. Sanalla sanoen: miten alkoi jakaantuminen kehittyä, ja mihin sekä ideologisiin että organisatoorisiin muotoihin se pukeutui. Muistettakoon, että työväen kirjallisuudessa ja lehdissä oli koko joukko marxilaista käyteainetta, lehdissä m.m. bolshevikkien kirjoituksia sekä selostuksia heidän otteistaan. Ei voi sanoa, että tällaisten — ja samanaikaisten kirjoitusten — vaikutusten alaisten rivimiesten ja toimitsijain toiminta olisi ollut pelkästään "luonnonvoimaista" (vaistovaraista). On koetettava määritellä, kuinka voimakas ja minkä laatuinen oli tällöin tietoisuusmomentti ja missä määrin siihen vaikuttivat omat lehdet ja järjestöt sekä bolshevikit — lehtien ja henkilökohtaisten kosketusten kautta (v. 1917 oli Suomessa eri puolilla bolshevikkijärjestöjä, jotka olivat yhteistoiminnassa paikallisten suomalaisten järjestöjen kanssa).

En suinkaan halua vähentää tov. Notkon kirjan merkitystä myös Suomen työväenliikkeen historian oppikirjana. Päinvastoin. Sellaisenakin sitä on tervehdittävä. Mutta se osottaa samalla, kuinka paljon siinä vielä on tekemättä. Mikäli nyt voi arvioida, ei ole lähivuosina odotettavissa

laajempaa esitystä tästä historiasta. Mutta SKP ja SVT sekä Karjalan tieteellinen tutkimus-instituutti jatkavat sen eri momenttien tutkimista ja julkaisevat näiden tutkimusten tuloksia, sikäli kuin niitä valmistuu. Tärkeätä on nyt, kuten sanottu, että toverit tässä auttavat. Pienenkin yksityiskohdan tarkka selostus ja siinä ilmenneiden poliittisten momenttien asiallinen esittely on mitä arvokkainta aputyötä tässä. SVT on alkanut julkaista aikakirjaa, jossa näitä muistelmia ja tutkielmia saatetaan julkisuuteen — oleville esityksille täydennykseksi ja tovereille kehoitukseksi.

On syytä vielä huomauttaa eräistä puutteellisuuksista. Sivulla 15 on epäonnistuneesti sanottu, miksi tsarismilta ei voinut odottaakaan Suomen maakysymyksen vallankumouksellisen ratkaisun edistämistä. Se, että tsarismi ei sitä voinut sallia, on luonnollista. Oikein, vaikka lyhyesti, on sanottu, miksi Suomen porvaristo ei sitä ajatellutkaan. Merkille pantava on, että sosdem. puolueessakin vain ani harvoilla oli oikeaan suuntaan meneviä aatoksia, ei kellään selvää, marxilaista ohjelmaa. Vaikka tästä asiasta on kirjoitettukin (Puro y.m.) ei sitä voida katsoa vielä pätevästi selvitetyksi.

Hyvin puutteellisesti on selvitetty, ja se heijastuu myös tov. Notkon kirjassa, työläisten osallistuminen eräiden porvarispiirien aktiivisen vastarinnan yritteisiin. Tässä on tärkeä eritellä, missä mielessä näitä yritteitä voidaan pitää kansallisreformistisina, jopa joiltakin kohdin (talonpoikain ja työläisten venäl. vallank. liikkeisiin osallistumisessa y.m.) kansallisvallankumouksellisina, mitä niissä oli taantumuksellisuuden siementä (työläiset porvarillisten ainesten vaikutuksen alaisina, nationalistiset piirteet) sekä miten niin monet näihin liikkeisiin osallistuneet joutuivat (Saksa) imperialismin vanaveteen ja vastavallankumouksen puolelle (jääkärit, sosdem. oikeistolaiset).

Pitkä (ja sittenkin epätäydellinen) painovirheiden luettelo osottaa, että teknillisessä toimitustyössä on meillä vielä paljon korjattavaa. Sivulla 46 on alaviitassa virheellisesti Ruotsin satamassa räjäytetyn rikkurilaivan nimi. Se oli "Amalthea".

Sivulla 35 kerrotaan Tampereen sosialistisen nuorisoliiton synnystä v. 1905. Sopii mainita, että sysäyksen siihen saimme tov. J. K. Lehtiseltä, joka tuli Ruotsista ja kertoi sikäläisistä nuorten äkkijyrkistä pyrinnöistä. Meitä innostuttivat silloin erikoisesti tiedot työläisten osallistumisista vallankumouksiin (Ranskan suuressa vallankumouksessa ja v:na 1848 ja 1871) ja Venäjän vallankumousliikkeen nousun ilmaukset. Niistä luettiin, niistä puhuttiin ja kirjoitettiinkin, mikäli sensuuri salli. Tällöin julkaistiin myös aika radikaalisia uskontovastaisia kirjoituksia, joita sensuuri karsi, mutta olivat ne enimmäkseen porvarismaterialistisia tai ylimalkaisesti "vapaa-aatteisia".

Tov. P. Notkon kirja on arvokas saavutus historiankirjoituksessamme. SVT on päättänyt antaa siitä tekijälle palkinnon. Sitä suositetaan luettavaksi, arvosteltavaksi ja — esimerkiksi.

Y. S.

SKP:n päätösten kokoelma

SVT:n toimesta, "Kirjan" kustannuksella on ilmestynyt: "Suomen Kommunistinen Puolue, puoluekokousten, konferenssien ja Keskuskomitean plenumien päätöksiä" 515 sivua. Hinta 5 rpl., kovissa kansissa 6:50.

Suomen Kommunistisen puolueen historiaa ei vielä voida yksityiskohtaisesti kirjottaa, huomauttaa tov. J. Lehtosaari alkulauseessaan. Mutta käyttökelpoista aineistoa sitä varten on lukijoilla tähän asti ollut: "Suomen Työväen Vallankumous. Arviota ja itsekritiikkiä", "SKP:n toiminnasta 15 v. ajalta" sekä tov. Antikaisen toimittama iso kirja "SKP:n taistelun tieltä". Näihin liittyy arvokkaana lisänä nyt kyseessäoleva kokoelma. Siitä nähdään, kuinka puolue on vastuunalaisten elimiensä kautta 1918 jälkeen arvioinut tilanteen ja osottanut toiminnan linjat sekä antanut menettelytapaohjeita. Tässä yhteydessä ei ole tarkotukseni käydä kirjaa lähemmin esittelemään. Tov. Lehtosaari huomauttaa, kuinka SKP:n päätöksiä sodanjälkeisen kapitalismin toiselta kaudelta on luettava pitäen mielessä Kominternin ja puolueen itsensä v. 1930 suorittama itsekritiikki. Vaikka puolue ylipäänsä oikein asettikin tehtävät, niin olisi päätöksissäkin pitänyt näkyä terävämmin taistelu legalismia ja käytännön opportunismia vastaan. Tosin SKP:n osuutta julkisessa vallankumouksellisessa työväenliikkeessä ei läheskään aina sopinut silloin viholliselle paljastaa ja siksi suoritettiinkin puolueen tärkeimmät otteet kirjeiden ja henkilökohtaisten toimiohjeiden muodossa. Mutta kuten sanottu, jotain siitä olisi päätöksissäkin voinut näkyä.

Kirjan arvoa kohottaa suuresti liitteenä olevat Kominternin asiakirjat sekä lyhyt selostus tärkeimmistä vallankumouksellisen liikkeen tapauksista puolueen toiminnan aikana. Myös on puoluekokousten ja konferenssien päätösten edelle pantu lyhyt, ehkä liiankin lyhyt esitys näistä kokouksista.

Tässä on paras korjata eräs häiritsevä painovirhe. Siv. 28 sanotaan, että SKP:n toinen puoluekokous pidettiin 1920; pitää olla 1919. Muita virheitä ja epätarkkuuksia en ole huomannut.

Tuskin tarvitsee huomauttaa, että tällaisia "kuivia" päätöksiä pitää tutkia muiden, edellämainittujen julkaisujen valossa. Sil-

loin ne tulevat oikeaan arvoonsa. Toivottavasti näihin päätöksiin tutustuminen antaa tovereille sysäyksen kirjottaa siitä, tutustuivatko he toimiaikanaan puolueen päätöksiin sekä kuinka niitä noudattivat. Niin kerääntyy arvokasta aineistoa siihen tulevaan historiaan.

Y. S.

Viaporin kapina v. 1906

(Kirj. W. N. Sokolov, tov. E. Haapalaisen kirjoittamalla liitteellä varustettuna. Valtion kustannusliike Kirja, Petroskoi).

TÄNÄ vuonna tulee kuluneeksi kolmekymmentä vuotta 1905 vallankumouksesta ja Suomen suurlakosta joiden loppunäytöksenä esiintyivät Kronstadtin ja Viaporin kapinat. On sentähden kaikin puolin tervehdittävä otsikossa mainitun kirjan ilmestymistä suomenkielellä. Kirjan on Karjalan tieteellisen tutkimus-instituutin toimeenannosta toimittanut tov. Lauri Letonmäki, joka on myöskin varustanut sen arvokkaalla alkulauseella.

Toveri Sokolovin kirja on erityisen arvokas siinä suhteessa, että siinä esitetään lyhyt ja tiivis, mutta kuitenkin yhtenäinen kuvaus Viaporin kapinasta sen valmistelukaudesta kukistumiseen saakka. Tässä suhteessa eroaa kirja huomattavasti edukseen itse kapinaan osallistuneen tov. Fedorovskin samaa asiaa käsittelevästä kirjasesta, josta suurin osa on julkaistu kirjassa "Bolshevikkien toiminta Suomessa ja Viaporin kapina". Perustuen kirja pohjaltaan, kuten kirjoittaja kertoo, osanottajain kertomuksiin, on tov. Sokolov täydentänyt niitä myöhemmin arkistoista käsiin saatujen virallisten asiakirjojen tiedoilla. Yhdessä aikaisemmin julkaistun aineiston kanssa on suomenkielisellä lukijallakin jo näin ollen mahdollisuus saada jotenkin täydellinen kuva Viaporin matruusien sankarillisesta taistelusta v. 1906. Liitteenä kirjaan liitetyt silloisen bolshevikkien Suomessa suorittaman sotilastyön johtajan toveri Trilisserin kaksi puhetta Tampereen sotilasjärjestön konferenssissa ovat erittäin arvokas osa tästä aineistosta. Niistä, samoin kuin Leninin kirjoittamasta Pietarin komitean päätöksestäkin, käy selville, millä päättäväisyydellä ja samalla suurella edesvastuuntunnolla bolshevikit toimivat silloisessa tilanteessa.

Toisen puolen kirjan tekstistä käsittävät toverien Haapalaisen ja Yrjö Sirolan kirjoittamat kirjoitukset suomalaisten työläisten osanotosta Viaporin kapinaan ja puolueen johdon toiminnasta sen aikana.

Toveri Eero Haapalaisen kirjoitus "Suomen punakaartilaisten osanotosta Viaporin kapinaan" esittää yhteen kerättynä yleensä siitä saatavissa olevat tiedot persoonallisten muistitietojen valaisemana. Olihan toveri Haapalainen silloin itse tapausten keskuksessa. Selostus on suurin piirtein huolella laadittu, esittäen myös pääpiirteissään oikean kuvan silloisista tapauksista. Eräitä pieniä muistutuksia tekee kuitenkin mieli esittää sen lisäksi, mitä tov. Sirola on jo kirjoituksessaan eräitä kohtia oikaissut.

Sivulla 138 lähtiessään kuvaamaan tilannetta ennen Viaporin kapinaa Suomessa esittää toveri Haapalainen esim. ensin vuoden 1906 alusta muka alkaneet taloudelliset taistelut, jonka jälkeen hän vasta siirtyy kuvaamaan poliittista taistelua. Luonteenomaista kysymyksessä olevalle ajalle kuitenkin on, jos tarkastellaan tilannetta vuoden 1906 alusta lähtien, korkea poliittinen jännitys. Puolue ja työväenluokka epäilivät suuresti porvariston aikovan pettää suurlakon aikana parlamenttiuudistuksesta antamansa lupauksen. Sentähden kehoitti puolue alituisesti työväenluokkaa olemaan valveillaan, hälyytti siitä lehdissään, järjesti kokouksia ja mielenosoituksia porvariston painostamiseksi, uhaten uudella suurlakolla, jos vallassaolevat yrittävät syödä sanansa. Sitä varten säilytettiin puoluejohdon kehoituksesta myös 1905:n suurlakkokomitea yhä koossa ja annettiin erityiset suurlakko-ohjeet. Tämä jännitys kyllä jonkin verran laukesi, kun säätyvaltiopäivät keväällä 1906 hyväksyivät lait yksikamarisesta eduskunnasta ja yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta. Mutta Viaporin kapinan syttyessä vallitsi teollisuuskeskuksien työväen keskuudessa siitä huolimatta vielä verraten kiihtynyt mieliala. Se olisi kaikesta päättäen tehnyt mahdolliseksi saada aikaan suurlakon yleiseksi Helsingissä ja ehkä joissakin muissakin teollisuuskeskuksissa. Mitään selittämätön ja osittain vääräkin on sentähden s. 140 alussa puolueeseen kohdistettu kritiikki, että "työläiset olisivat olleet sosdem puolueen kutsusta valmiit ryhtymään suurlakkoon ja punakaartinsa avulla tämän lakon kehittämään aseelliseksi taisteluksi vallassaolijoita vastaan". Tekemään siis vallankumouksen. Tässä on asia otettu liian yksinkertaisena. Asian näin selittäminen merkitsee, että tilanne olisi ollut ilman muuta vallankumouksellinen. Suomen työ-

väenluokan päävaatimukset kohdistuivat silloin poliittisten oikeuksien laajentamiseen ja palkankoroituksiin ja työpäivän lyhennyksiin. Näillä aloilla saavutti se myös melkoisia voittoja. Herättääkseen laajoissa joukoissa vallankumouksellisen kiihkon olisi pitänyt olla puolue, joka olisi osannut antaa sille kauemmaksi tähtäävät päivän tunnukset ja joka jo aikaisemmin olisi tehnyt niitä tunnetuksi. On nimittäin huomattava, että kun parlamenttiuudistus lopultakin saatiin, niin tyydytti se työläisjoukkojakin suurin piirtein. Ne odottivat siltä saavansa jotakin. Eihän niillä ollut vielä kokemusta porvarillisen parlamenttarismin petollisuudesta. Taistelukiihko ei siis ilmeisesti ollut enää niin korkealla kuin vuoden vaihteessa.

Toveri H. on luonnollisesti aivan oikeassa viitatessaan siihen nousuun, joka esiintyi taloudellisten taistelujen alalla. Mutta ne eivät alkaneet lisääntyä vasta 1906 alusta, vaan miltei heti 1905 suurlakon päätyttyä. Suurlakko oli herättänyt liikkeelle kaikki passiivisetkin ainekset. Taloudelliset taistelut olivat luonnollisesti myöskin yksi osa työläisten liikehtimisistä ja antamillaan kokemuksilla edistivät vallankumouksellisen tietoisuuden kasvamista joukkojen keskuudessa. Mutta, kuten sanottu, poliittiset taistelutunnukset olivat vielä 1906 alkupuolella määräävät.

Epäonnistunut on tov. Haapalaisen sanonta siv. 139: "Poliittinen taistelu kävi yhtä rintaa tämän (taloudellisen taistelun) kanssa. Työläisjoukot valppaina seurasivat kamppailua ja olivat siinä aina tarvittaessa mukana". Vaikka parlamenttiuudistuskamppailua hyvin suuressa määrässä käytiinkin lehtien palstoilla, niin ei se silti ollut mahdollista siten, että työläiset olisivat olleet siinä vain ohimennen mukana, kuten tämä sanonta tahtoo väittää. Päinvastoin vedottiin tällöin joukkoihin yleisten kokousten ja mielenosoitusten kautta huomattavasti useammin kuin mitä tehtiin sitten myöhempinä vuosina, ja mobilisoitiin niitä painostamaan porvaristoa joukkoliikkeillä.

Toveri Haapalainen ei nähtävästi ole tullut ennen kirjoittamista tarkemmin ajatelleeksi, oliko tilanne Suomessa Viaporin kapinan aikana kypsä vallankumoukselle tai ei. Useasti näyttää hän pitävän ilman muuta selvänä, että niin todella oli asianlaita. Se käy selville jo edellä tekemästämme huomautuksesta. Siten hän myös sivulla 146, selostettuaan Helsingin poliisien lakkoa, sanoo, että se oli "omansa osottamaan vallankumouksellisen tilanteen vaikutuksia". Luonnollisesti tällainen tapaus oli mahdollinen vain 1905 vallankumouksen jälkimainingeissa. Mutta sen ei silti tarvitse todistaa sitä, että suomalaisten työläisten laajempi osallistuminen Viaporin kapinaan olisi suorastaan johtanut vallankumoukseen Suomessa. Se olisi kyllä edistänyt tilanteen kehittymistä siihen suuntaan.

Ilman lähempää asioihin tutustumista esitetty ja niin ollen myöskin osaksi väärä on sivulla 137 Oulun kokouksen menettelytapapäätöksen selitys, että kaikki sosialidemokraatit olisivat siihen aikaan vastustaneet porvarillis-demokraattista vallankumousta. Puoluekokouksen päätöskin on pyöreämpi kuin puolueen todellinen kanta. Mutta esiintyy siinä myös eri ryhmien keskinäisen sopuilun jälkiä. Että tov. H:n arvio koko sosialidemokratiasta on epätarkka, näkyy useista tov. Kuusisen ja Sirolan kirjoituksista "Sosialistisessa aikakauslehdessä" vv. 1906—07. Niissä nimenomaan kehoitetaan varustautumaan Suomessakin vallankumoukseen edessä olevan Venäjän vallankumouksen yhteydessä. Joissakin toveri Kuusisen kirjoituksissa vilautetaan joskus myöskin sosialistista vallankumousta porvarillista vallankumousta seuranneen demokratian kauden jälkeen. Mutta siinä tov. H on oikeassa, että eivät edes "siltasaarelaiset", puhumattakaan puolueen oikeistosta, käsittäneet porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvamista sosialistiseksi.

Epäselvyyttä synnyttävä on myös siv. 143, 149, 184 ym. tavattavat selitykset porvarillisten aktivistien suhteesta Viaporin kapinaan. Siv. 143 kirjoittaja aivan oikein esittää, miten porvarillisista aktivisteista tuli 1905 suurlakon vaikutuksesta vastavallankumouksellisia ja häikäilemättömiä työläisten vihollisia, mutta siv. 148—49 hän esittää taas asian siten, kuin olisivat aktivistit kuitenkin olleet aluksi mukana. Jos ei heillä ollut tekoja muuta kuin mitä mainitaan sivulla 184, kuten allekirjoittaneenkin tietojen mukaan on asianlaita, niin ei sitä voi sanoa vallankumouksellisen taistelun kannattamiseksi.

Tällaisia ristiriitaisuuksia esiintyy myöskin torpparikysymyksen käsittelyssä s. 140—143. Sivulla 141 osotetaan aivan oikein torpparikokousten päätösten vaatimattomuus, mutta Laukon lakon yhteydessä siv. 142—43 sanotaan kuitenkin vallinneen Suomen maaseudulla "laaja ja syvä kumouksellinen liike". Näistä ei kumpikaan ole aivan oikein. Vaikka torpparien vaatimukset olivatkin verraten vaatimattomia, niin kohdistuivat ne kuitenkin voimassa olevia sopimuksia vastaan vaatien niiden korjaamista kesken sopimusajan. Sikäli olivat nuo vaatimuksetkin jo vallankumouksellisluontoisia. Torpparilakot olivat mielestäni samasta syystä myöskin luonteeltaan väkivaltaisia, koska niissä rikottiin joukkovoimalla porvarillisen lain mukaan vielä voimassa olevat sopimukset joskaan torpparit eivät käyttäneet aseita eikä tulta taisteluaseinaan. Mutta erityisen syväksi ei tätä liikettä vielä voinut sanoa. Siinä on toveri H. oikeassa, että siinä olisi ollut aineksia verraten laajan vallankumouksellisen talonpoikaisliikkeen kehittämiseksi. Toveri Sirolan kirjoituksessa on torpparikysymys esitetty täsmällisemmin,

joskin hänkin kieltää väkivaltaisen luonteen torpparien liikehtimisiltä.

Yhdessä kysymyksessä olisi toveri Haapalaiselta, joka itse oli Viaporin kapinaa valmistelleen komitean jäsen, niinkuin hän itse kertoo, erityisesti odottanut perinpohjaisempaa työtä. En ole nimittäin huomannut hänen kapinan johdossa tehneen mitään eroa bolshevikkien ja mukana olleiden eserrien välillä. Tosiasiahan nimittäin on, että eserrät edesvastuuttomalla touhuilullaan osaksi aiheuttivat sen, että kapina alkoi liian aikaisin ja sellaisena aikana, jolloin yleinen tilanne ei ollut sille suotuisa. Tov. H. ei sanallakaan mainitse, että juuri kapteenit Zion ja Kock olivat eserriä. Zion oli erotettu bolshevikkien sotilasjärjestöstä anarkistina ja mennyt sitten eserrien joukkoon, ja Kock taas tunnustautuu eserräksi Lontoossa kirjoittamassaan päiväkirjassa. Jo ennen 1905 suurlakkoa kerrotaan hänellä olleen yhteyksiä sinne päin. Näiden kummankin miehen hommissa näkyy juuri eserrämäistä edesvastuuttomuutta. Vakava vallankumouksellinen valmistelutyö kuitataan juhlallisilla paraadeilla ja leveillä fraaseilla. Kock ei ollut juuri ollenkaan pitänyt huolta punakaartilaistensa varustamisesta, vaikka olikin vakuuttanut apuaan venäläisille tovereille. Kapteeni Zion taas osottautuu kapinan hetkellä petturiksi. Hän "myöhästyy" Viaporiin lähtevästä laivasta ja niin jää kapina kahden 20 ja 21 vuotiaan upseerin johdettavaksi. Olisi ollut mielenkiintoista kuulla toveri Haapalaisen persoonallinenkin käsitys siitä, miten nämä herrat näyttivät täyttävän vallankumouksellisen velvollisuutensa sillä paikalla, johon heidät historia oli heittänyt. Yleisen poliittisen arvostelun eserrien toiminnasta Viaporin kapinan yhteydessä löytää lukija toveri Murskin puheesta, joka löytyy liitteiden joukossa.

Huolimatta näistä joistakin huomautuksista, voi kirjaa "Viaporin kapina 1906" suositella vallankumousliikkeen historiaa harrastavien toverien luettavaksi, niin itse toveri Sokolovin kirjaa kuin siihen liittyviä liitteitäkin. Useat tässä mainitut epäselvät kohdat käsittelevät juuri niitä kysymyksiä, joita Suomen työväenliikkeen historiassa on vähemmin käsitelty, joten käsityksetkin niistä ovat horjuvia. Tällä jo liian pitkäksi venyneellä esittelyllä onkin yhtenä tarkoituksena yllyttää historian kysymyksiä tutkivia tovereita miettimään, miten ne selvästi ja täysin oikein esitettäisiin.

J. L-ri.

P. Shtshegolev: Gracchus Babeuf

("Kirja". V. 1935. 199 sivua. Suom. E. Telen. Vast. toimittaja V. Kainulainen, tekn. toimittaja A. Alanen.)

KIRJA kuuluu sarjaan "Kuuluisten miesten elämäkertoja". On tervehdittävä tällaista sarjaa, jonka kautta "tutustutaan" "historiaa tehneisiin" henkilöihin. Tämä kirja on erikoisen kiinnostava, sen taustana kun on Ranskan suuren vallankumouksen koko kulku ja sen aikana esiintynyt "työtätekevien demokratian" "todellisen yhdenvertaisuuden" teoreetikko, kapinan ja vallankumouksellisen diktatuurin valmistaja, kommunistisen ohjelman toteuttamisen ensimmäisiä yrittäjiä.

Suomennokseen olisi ollut syytä liittää alkulause, jossa olisi lyhyesti piirretty Ranskan vallankumouksen historiallinen tausta, tai ainakin osotettu, mistä lukija sen löytää (oppikirja), sillä ilman sitä ei kirjasta saa täyttä hyötyä lukija, jolle tuo historia ei ole tuttu.

Aivan välttämätöntä olisi ollut varustaa suomennos selityksillä. Siinä on koko joukko historiallisia nimiä ja termejä, m.m. Ranskan vallankumouksessa käytetyt kuukausien nimet, joita ei ymmärrä ilman selityksiä. En ole tilaisuudessa vertaamaan, käykö suomennoksessa käytetty terminologia yhteen historiakirjoissa olevan kanssa.

Joku sana suomennoksesta. Se tuskin on huonompi kuin meillä yleensä ovat keskitason suomennokset. Mutta se signalisoi osaltaan vakavaa vaaraa. Orjallinen venäläisestä alkuteoksesta suoritettu s a n o j e n kääntäminen on johtanut siihen, että lauseet ovat enimmäkseen puisevia, väliin käsittämättömiä. Esim. sivulla 7 on lause: "Yritykset säilyttää velvollisuuksia täyttäessään tiedonantojen puolueettomuutta ja arvokkuutta johtivat....." Lause: "Kuitenkin tämä osa ei osoittautunut hänen voimiensa mukaiseksi" on myös käsittämätön. Tarkotetaan kai, että tällaisen (ristiriitaisen) tehtävän täyttämiseen ei hänellä "riittänyt voimia". Suomea ei myöskään ole lause: "Paitsi vaimoa ja lapsia, oli hänen huollettava äitiä, veljiä ja sisaria." Eikä (s. 145) "Kansanjoukko on Babeufilla täydelleen kiinnostumatonta "taiteiden kukoistuksesta." Olen merkinnyt joukon tällaisia mauttomuuksia.

Suomennoksessa käytetyistä termeistä

herättävät muutamat vakavaa epäilystä. En ymmärrä, mitä on "näiproskriptio" (s. 76). Puhutaan "thermidooreista", kun tarkotetaan termidorilaisia (jakobinien kukistajia), "montsignardeista", kun on puhe "vuoren" jäsenistä.

Teknillisessä toimituksessa on heikkouksia. Esim. Marx-Engels-sitaatteja esitettäessä viitataan "Koottuihin teoksiin" (mainitsematta, että on kysymyksessä venäläinen painos) silloinkin, kun on suomennos (Kommunistinen manifesti). "Bodson oli ja jäi (s. 127); pitää olla: "Bodson oli oikeauskoinen hebertisti ja pysyi sellaisena."

Ehkä on syytä viitata vielä joihinkin, meillä usein toistuviin suomennosvirheisiin. Käytetään sanaa "kaikkein suurin", silloin kun on kysymys pelkästä superlatiivista: suurin, mitä suurin. "Ei ollut puhe salaliitosta" (s. 187); pitää olla: "Kysymyksessä ei ollut salaliitto, vaan..." Sanotaan (s. 161) "särki... traditiot", kun pitää olla: "murti". Usein on imperfekti, kun pitää olla perfekti (s. 157): "tutustutimme"; pitää olla: "olemme tutustuttaneet". "Vastakkaisuuksia" (s. 144), kun sisällön mukaan pitää olla: "ristiriitoja". — Vastustaisin muotoa "akateemia", miksei: akatemia? Miksi: "ideoloogia" eikä "ideologia"? Sivulla 6 on sana "sensioraatti", jota ilman painovirhettäkään ei ymmärrä ilman selitystä. Teknillisen toimittajan viaksi jää se, että liuskalla "huomattuja painovirheitä" on — painovirheitä.

Y. S.

KATSAUKSIA KANSAINVÄLISIIN TAPAUKSIIN

FASISMIN PROBLEMIIN on Kominternin kongressin valmistelukeskustelussa "Kommunistinen Internationale" lehdessä kiinnitetty huomiota. Englantilainen tov. R. Palme Dutt, joka viime vuonna julkaisi tutkielman "Fasismi ja yhteiskunnallinen vallankumous", on kirjoittanut "KI:n" huhtik. 1 p:n numeroon artikkelin "Eräistä fasismin problemeista". Hän selostaa siinä, kuinka fasismin luonne ja merkitys sodanjälkeisen kapitalismin erikoisilmiönä on puolentoista vuosikymmenen kuluessa laajentunut ja syventynyt.

Tov. Dutt viittaa tunnettuun Engelsin lauseeseen kirjeessä Bebelille v. 1884, kuinka vallankumouksen hetkenä puhdas demokratia esiintyy porvarillisen järjestelmän viimeisenä pelastusankkurina, ja kuinka sen naamion taa silloin kerääntyy koko taantumusjoukkio. Niinkuin tapahtuikin vuosina 1917—21. Fasismi oli silloin porvaristolle toisarvoinen apuväline, joka esiintyy etupäässä vähemmän kehittyneissä maissa.

Tov. Dutt huomauttaa, että olisi virheellistä luulla, ettei Engelsin lause enää sopisikaan, nyt kun vanha "klassillinen" porvarillinen demokratia ei enää ole voimassa missään maassa. Sielläkin, missä sen jätteitä on, tapahtuu fasisoitumisprosessi, ja nykyisessä kapitalismin yleisen pulan vaiheessa on fasismi vallitseva, porvarillisen vallankäytön tyypillisin ilmaus.

Komintern on tätä ilmiötä arvioinut sen jokaisessa vaiheessa: 1) alustava määritelmä fasismin ensi aallon perusteella, Kominternin 6. kongressiin asti; 2) perusmääritelmä 6. kongr. teeseissä ja KI:n ohjelmassa; 3) yksityiskohtainen arvio X ja XII plenumeissa kapitalistisen vakaantumisen horjuessa, fasismin toisen aallon perusteella; (1929—32); 4) XIII plenumin arvio Hitlerin valtaan päästyä.

Kominternin 6. kongressin teesien mukaan: 1) fasismi on porvarillisen talouden rappiokauden ilmiö; 2) sen yhteiskunnallisena juurena on pikkuporvariston, varattoman talonpoikaiston, sivistyneistön ja deklassoituneiden (luokka-asemastaan suistuneiden) ääretön epätoivo; 3) porvariston vanhan byrokraattisen aparaatin avuksi luodaan puollegaalisia järjestöjä taistelua varten työväenluokkaa vastaan; 4) porvaris-demokraattiset muodot murtuvat; 5) yhteiskunnallisen demagogian avulla luodaan joukkoperustaa, kytkien tämä yhteen vastavallankumouksellisen terrorin kanssa; 6) reformismi on vastuussa siitä, että fasismi pääsi kehittymään; ja 7) fasismin uhka on mahdollinen kaikissa imperialistisissa maissa. — Tällaiselle arviolle oli tov. Stalin jo v. 1924 julaistussa kirjotuksessa antanut suunnan.

KI:n ohjelmassa määritellään fasismi "suurpääoman terroristiseksi diktatuuriksi", (ks. s. 21—22) ja osotetaan, kuinka porvaristo käyttää hyväkseen sekä fasistisia toimitapoja että sosialidemokratiaa. Uudet ilmiöt aiheuttavat X, XI ja XII plenumeissa (1929—32) lähemmin tarkkaamaan porvarillisen demokratian ja fasismin suhteita sekä sosialifasismin problemia. XIII plenumissa määritellään fasismi "finanssipääoman taantumuksellisinten, kansalliskiihkoisinten ja imperialistisimpain ainesten avoimeksi terroristiseksi diktatuuriksi" (s. 891). Tov. Dutt huomauttaa, että on tärkeätä osottaa fasismin erikoisuus, erotukseksi vastavallankumouksellisesta, valkokaartilaisesta diktatuurista yleensä, sillä muutoin syntyy vaara, että fasismi-sanaa käytetään liian yliolkaisesti. Fasismin erikoisuus, selittää tov. Dutt, on se yhteiskunta-poliittinen aparaatti, sosiaalisen demagogian systeemi, jonka tarkotuksena on luoda "taantumuksellinen joukkoliike" terrorin käytön avuksi. Siksi keksitään mutkikkaita joukkojen petkuttamisen muotoja. Tämä on kyllä otettu huomioon XIII plenumin teeseissä, mutta haluaa tov. D. korostaa sen puolen merkitystä myös fasismin määrittelyssä, koska juuri se erottaa meidän käsityksemme liberaali-reformistis-sosdem käsityksestä, joka näkee fasismissa pelkän terrorin, demokratian ja laillisuuden tuhoamisen eikä jaksa käsittää fasismia joukkojen petkuttamisen ja väkivaltakeinojen kombinationa.

Sitten käsittelee tov. Dutt fasismin yrityksiä luoda järjestystä kapitalismin rappion oloihin, voittaa sen ristiriidat; siitä puheet "eheydestä", "kokonaisuudesta" (totaalisuudesta). Saksan natsit, jotka ovat tekemisissä marxilaisissa opeissa kasvaneen työväenluokan kanssa, ovat olleet pakotetut "marxismia" vastaan esittämään "sosialismiaan", kun sen sijaan englantilaiset fasistit uskaltavat avoimemmin esiintyä härkäpäisten ("kova-otsaisten") oikeistosiipenä, vedoten pääasiassa pikkuporvaristoon ja koroillaeläjiin, mutta myös teknillisiin työntekijöihin ja takapajuisiin työläisiin. Mutta pohjaltaan on fasismi samaa — keinottelua välikerrosten hädällä finanssipääoman hyväksi.

Erikoisen tärkeä on nyt panna merkille fasismin ilmenemismuotojen moninaisuus ja se, ettei se suinkaan esiinny vain takapajuisissa maissa, kuten s.d. johtajat uskottelivat. Tov. Dutt huomauttaa, että siirtomaissa esiintyvää taantumusta ei ole oikein nimittää fasismiksi, vaikka esim. Kiinassa Tshankaishek, feodaalis-porva-

rillisen taantumuksen edustaja ja samalla kertaa imperialistien agentti yrittääkin kommunismia ja kansallista vapausliikettä vastaan organisoida "sinipaitojen" järjestöä.

Korostettuaan, kuinka tärkeätä on uusien ilmiöiden perusteella tarkemmin määritellä sosialidemokratian ja fasismin suhteita, samoin kuin väliluokkain problemia, tov. Dutt käy tarkastamaan fasismin perspektiivejä maailman taloudellisen tilanteen valossa, pitäen mielessä eräissä maissa esiintyvät tilanteen huonontumisen merkit ja sodan lähenemisen sekä fasismin kriisin merkit. On osotettava virheelliseksi liberaalis-reformistinen käsitys "fasismin ajanjaksosta" ja muka fasismin "kiertämättömyydestä" sekä vakavasti käsiteltävä kysymystä taistelusta fasistidiktatuuria vastaan ja sen kukistamisen ehdoista.

Fasismin toiselle aallolle on ollut ominaista moninaiset "väliasteet", joiden kautta fasismi saavutti voiton esim. Saksassa ja Itävallassa. Huomattava on myös, että tämä aalto on, muodossa tai toisessa, ilmennyt kaikissa imperialistisissa maissa. Kahdesta vaarasta varottaa tov. Dutt: 1) Ei saa ylimenomuotoja toitottaa jo valmiina fasistidiktatuurina; se hämää valppautta ja sekottaa taistelua. 2) Jos vain kiinnitetään huomio tulevaan "kaappaukseen", ei olla kyllin tarkkoja porvarillisen demokratian muodoissa esiintyvien fasisoimisilmiöiden suhteen. Pääasia on raitis, liioittelematon tilanteen arvio ja taistelu fasistihyökkäyksen valmisteluja ja ilmauksia vastaan jatkuvasti.

Tov. Dutt ottaa käytännöllisiä esimerkkejä Englannista, Amerikasta, Ranskasta (jossa helmik. 1934 yhteisrintamalla pysäytettiin fasismin rynnistys, mutta jossa se yhä järjestää joukkojaan) y.m. maista. Huomauttaa, kuinka vain konkreettisella analyysilla voidaan eri maissa saada työläiset vakuutetuiksi uhkaavasta vaarasta ja osottaa niille, että fasismia vastaan voidaan sen joka asteella nostaa pysty. Erikoisen tärkeä on tarkata s.d. johtajien tekoja. Vaikka porvaristo onkin eräissä maissa ne heittänyt sivuun, kun ei enää ole uskonut niiden kykyyn pidättää joukkoja, niin ei suinkaan ole poissuljettu mahdollisuus, että ne vielä kutsutaan apuun.

Uusia ilmiöitä on nykyisin: 1) suurten s.d. puolueiden romahdus (Saksa, Itävalta), 2) s.d. puolueiden yhtyminen kommunistien kanssa yhteisrintamaan (Ranska, Espanja), 3) ristiriitojen kärjistyminen s.d. puolueiden sisällä, 4) ideolooginen hämminki s.d. puolueissa, "vanhan kurssin" arvostelu ja proletariaatin diktatuurin tunnustaminen eräiden ryhmien puolelta, 5) s.d. "vasemmisto-puolueiden" syntyminen. Kaikki tämä osottaa, että sosialidemokratiaa ei saa katsoa entisen kaavan mukaan, vaan on se puolue ja sen ryhmät joka maassa arvioitava erikseen ja sen mukaan määriteltävä taktiikka. Myös on tarkistettava lausetta sosialidemokratiasta "porvariston yhteiskunnallisena päätukena." Tov. Dutt on sitä mieltä, että ei se nyt sovi Saksaan nähden. Mutta yhäkin sen ideologia ja passiivisuus-perinteet vaikuttavat ja on se vielä porvariston potentsiaalinen reservi (jonka se voi kutsua avukseen). Ja yhä ovat sosdem periaatteet mitä vakavin vaara työväenluokalle. S.d. puolueiden nykyistä tilaa on pidettävä siirtymisasteena. Esim. englantilais-hollantilais-skandinaavilainen s.d. puolueiden ryhmä yhä noudattaa Saksan s.d:n vanhaa kurssia. — Tässäkin asiassa on siis merkille pantava kehityksen suuri epätasaisuus, joka vaatii kommunisteilta mitä suurinta tarkkuutta ja konkreettisuutta arviossa.

"Kom. Internationalen" seuraavassa N:ossa (11) on tov. A. De-leow ottanut käsittelyn alaiseksi eräät tov. Duttin väitteet. Ensin hän arvostelee amerikalaista prof. Scott Nearingiä (joka kymmenkunta vuotta sitten joutui komm. puolueen ulkopuolelle), joka sosdem tapaan, pitää fasismia luokkaluonteeltaan pikkuporvarillisena, jopa "pikkuporvarillisena vallankumouksena". Samanlaista teoretisoimista on useilla englantilaisilla (Breilsford, Calverton y. m.). Scott Nearing asettaa kysymyksen: mihin veisi fasismi? ja tulee tulokseen, että se veisi autarkiaan (omavaraistalouteen), joka johtaa luontaistalouteen, koneitten häviämiseen, jonka tuloksena olisi sekä porvariston että proletariaatin häviäminen. Kävisi niin kuin muinaisen Rooman tuhoutuessa. Toteutuisi Oswald Spenglerin "länsimaiden päivänlasku".

Tov. De-leow osottaa, että vaikka tov. Dutt ei hyväksy määritelmää, että fasismi on "pikkuporvarillinen vallankumous" niin hänkin tulee samantapaiseen johtopäätökseen kuin Scott Nearing. Hän nim. asettaa mekaanisesti kaksi mahdollisuutta, alternatiivia (vaihtoehtoa): joko voittaa työväenluokka tai fasismi. Ja jos fasismi lopullisesti voittaa — mikä esitetään **reaalisena** mahdollisuutena, —, silloin toteutuu S. Nearingin esittämä perspektiivi!

Tällaista kysymyksen asettamista pitää tov. De-leow virheellisenä. Ei ole oikein väittää, että kapitalismi johtaa absoluuttiseen pysähdystilaan. Eihän Italiassa ole lopettu suurtuotannosta! Eikä fasismi ylipäänsä merkitse uutta etappia kapitalismin taloudellisessa kehityksessä. Ei ole oikea teoria kapitalismin "permanentista kriisistä", ehdottomasta romahduksesta. — Tov. De-leow huomauttaa myös, että tov. Dutt ei pane kyllin huomiota sodan uhkaan. — On muistettava, että fasismi samalla kertaa vaikeuttaa ja jouduttaa vallankumouksen kehitystä. Porvaristo kasvattaa haudankaivajaansa. Eikä voi puhua "kahdesta mahdollisuudesta" reaalisina. Muistettakoon sosialismin voitto Neuvostoliitossa! Ei voi porvaristo fasisminkaan avulla pitkää aikaa valtaa pitää.

JAPANIN SUUNNITELMAT POHJOIS-KIINASSA. Japanin tykit jymisivät Pekingin ja Tientsinin edustalla viimeksi v. 1933. Japanilaisten joukkojen tunkeutumisen Pekingiin pysähdytti silloin vain toisten imperialististen valtain (Englanti, Yhdysvallat) tarmokas painostus. Kumminkin Japanin sotilaspiirit saivat kiinalaiset militaristit allekirjoittamaan toukokuussa v. 1933 "rauhansopimuksen". Tämän sopimuksen mukaan muuttui Chakharin ja Hopehin maakunnat käsittävä valtava alue "demilitarisoiduksi vyöhykkeeksi". Sen lisäksi kiinalaiset vallanpitäjät veivät, japanilaisten vaatimuksesta, pois sotajoukkonsa Pekingin-Tientsinin piiristä.

Poliittisesti ja taloudellisesti tärkein osa Pohjois-Kiinaa täten oleellisesti siirtyi pois Nankingin hallituksen vaikutuspiiristä. Japanilaiset sotilaspiirit muuttivat koko "demilitarisoidun vyöhykkeen" puskuripiiriksi, joka eroittaa miehitetyn Mantshurian ja Jeholin maakunnan Kiinasta. Samalla tämä vyöhyke muuttui perustukikohdaksi, josta Japanin sotilaskoneiston tuntosarvet ulottautuivat ei vain Pekingiin ja Tientsiniin, vaan myös Chakharin maakuntaan.

Japanilaiset kauppiaat, jotka seuraavat armeijaa kaikilla sen hyökkäyksillä Kiinaan, ovat myös käyttäneet hyväkseen "demilitarisoitua aluetta". He ovat tullivapaasti kuljettaneet tälle alueelle erilaisia tavaroita useiden kymmenien miljoonien jenien arvosta. Koko Pohjois-Kiina on nykyisin täynnä japanilaisia tavaroita, jotka tunkevat pois markkinoilta muiden maiden tavarat. Eikoisesti merkittäköön, että japanilaiset ovat tuoneet "demilitarisoidulle alueelle" sellaisen määrän ooppiumia ja muita narkoottisia aineita, että ne yllinkyllin riittäisivät koko Pohjois- Kiinan väestön myrkyttämiseen.

Japanin imperialismin strategisissa suunnitelmissa Pohjois-Kiinaan nähden ei viimeisten kahden vuoden aikana ole tapahtunut mitään oleellisia muutoksia. Japanin sotilaspiirien ja niiden asiamiesten (jotka on värvätty kiinalaisen porvariston ja virkamiehistön keskuudesta) on onnistunut melkoisessa määrin valmentaa maaperää Japanin kontrollin voimaansaattamiselle Pohjois-Kiinaan nähden. Nekin niukat tiedot, mitkä pääsevät Kiinan porvarillisen lehdistön palstoille, todistavat, että Japanin sotilaspiirit jo tosiasiallisesti kontrolloivat Chakharin maakuntaa. Chakhariin rajoittuva Suijanin maakunta, jolla on poikkeuksellisen tärkeä strateginen merkitys sotatoimien kehittämiseen nähden Länsi-Kiinan ja erittäinkin Mongolian kansantasavallan rajojen suuntaan, on tulvillaan Japanin agentteja, urkkijoita ja tihutyöntekijöitä.

Japanin perussuunnitelmat Pohjois-Kiinaan nähden jakaantuvat kahteen osaan. Toinen osa näistä suunnitelmista tähtää Chakharin ja Suijanin maakunnissa asustavien monilukuisten mongolilaisten heimojen yhdistämiseen siinä tarkoituksessa, että muodostettaisiin "Mongolian valtio", joka kuuluisi "Mantshurian imperiumiin". Konkreettisesti puhuen näiden suunnitelmien toteuttaminen antaa Japanin sotilaspiireille mahdollisuuden luoda Chakharin ja Suijanin maakuntiin suuria sotilaallisia tukikohtia (erikoisesti otetaan huomioon ilmailutukikohtien järjestämisen välttämättömyys).

Toinen osa Japanin strategisia suunnitelmia käsittää koko ryhmän Japanin ja Kiinan suhteita koskevia kysymyksiä.

Japanin imperialismin herruus Pekingin-Tientsinin piirissä turvaa sille suoran pääsyn läntisiin ja keskipiireihin. Kontrollin voimaansaattaminen Pekingin-Tientsinin ja Tientsinin-Pukouskin rautateihin nähden antaa Japanin sotilaspiireille mahdollisuuden tarpeen vaatiessa heittää joukkojaan Nankingiin, Hankouhun, Tsinaniin (Shantung), Kaifyniin (Honan) ja Shanghaihin. Toisaalta Pekingin-Tientsinin piiri on perustukikohtana myöskin siinä tapauksessa, että aletaan toteuttaa Japanin imperialismin huolella valmistaman "suuren sodan" "pohjoista vaihtoehtoa".

Ei ole sattuma, että Japanin sotilaspiirit ovat päättäneet esiintyä Pohjois-Kiinassa juuri nyt. Saksan fasismin voimistetun aseistamisen mutkistaman kansainvälisen tilanteen vuoksi on muiden imperialististen valtioiden aktiivisuus Kiinassa huomattavasti heikentynyt. Se vapauttaa Japanin kädet.

Japanin sotajoukkojen toisen Pohjois-Kiinaan tunkeutumisen päätarkoituksena on pakottaa Kiina tunnustamaan Mantshurian valtaus ja yhdistää Pekingin-Tientsinin piiri 'demilitarisoituun vyöhykkeeseen", mikä täten tulisi käsittämään koko Pohjois-Kiinan, saattaen sen Japanin kontrollin alaiseksi.

Japanin sotilaspiirien viittaus kiinalaisten kapinallisten japanilaisvastaiseen aktiivisuuteen Jeholissa ja Honanin maakunnan kuvernöörin "vehkeilyihin" on vain Pekingin-Tientsinin piirin valtaamisen "perustelemiseksi" käytettävä veruke.

*

TAISTELU ABESSINIASTA. Viime kuukausina on Italian-Abessinian välinen selkkaus jatkuvasti kärjistynyt. Paimentolaisheimojen asumissa piireissä tavallisia rajatapahtumia pitävät abessinialaiset vähäpätöisinä väärinkäsityksinä. Italia sitävastoin on lietsonut näistä tapahtumista vakavan selkkauksen, joka voidaan ratkaista vain aseiden voimalla. Kiireellisessä järjestyksessä suoritettiin useiden italialaisten divisioiden mobilisatio ja joukkojen lähettämistä Afrikkaan on seurannut raju propaganda lehdistössä. Kummallakin taholla, niin Italian kuin Abessiniankin, on

avoimesti puhuttu ja puhutaan sodan mahdollisuudesta.

Tähän Itä-Afrikassa kehkeytyvään konfliktiin ei osallistu vain Italia ja Abessinia, vaan myöskin Englanti ja Ranska sekä viime aikoina osaksi myös Japani. Monia vuosia kestäneen taistelun aikana Englanti, omien etujensa ja tarkoitusperiensä mukaan, on milloin kannattanut Italiaa, milloin taas ollut sitä vastaan. XIX vuosisadan puolivälissä, senjälkeen, kun Englanti oli tuhonnut Abessinian armeijan ja turvannut asemansa Egyptissä ja Sudanissa, se kehoitti Italiaa valtaamaan Abessinialle kuuluvat Assabin ja Massauan satamat. Täten tuli Abessinian pääsy Punaiselle merelle ehkäistyksi ja maa oleellisesti eroitetuksi muusta maailmasta. Italia käytti asemaansa Abessiniassa hyväkseen ja saattoi siellä voimaan protektoraattinsa.[1]) Ja kun abessinialaiset v. 1896 voittivat italialaiset joukot ja kukiistivat Italian protektoraatin, ei Englanti millään tavoin auttanut Italiaa. Englanti on aina ollut sitä vastaan, että jokin muu suurvalta saattaisi Abessiniassa voimaan oman herruutensa.

Pohjois-Abessiniassa on runsasvetinen Tsana-järvi, josta Sininen Niili saa lähdevetensä. Englannin politiikan määrittelee tunnus: "Valkoinen Niili Egyptille ja Sininen Niili Sudanille". Suurvalta, joka saattaisi Abessiniassa voimaan herruutensa ja pääsisi määräämään Tsana-järvestä ja Niilin lähdevesistä, tulisi samalla Egyptin ja Sudanin — tuon Englannin puuvillatukikohdan — kohtalon ratkaisijaksi. Abessiniassa isännöivä suurvalta voisi käyttää hyväkseen Abessinian peltoja ja Tsanajärven vesiä puuvillaviljelysten kehittämistä varten ja alkaa maailman markkinoilla kilpailun Egyptin ja Sudanin puuvillan kanssa. Sen ohella Englanti pelkää, että jonkin suurvallan herruus Abessiniassa saattaisi muuttaa maan sotilasleiriksi, mikä uhkaisi ei vain Englannin siirtomaita Afrikassa ja erikoisesti Sudania ja Egyptiä, vaan myös Englannista Intiaan johtavia teitä. Suurvallan järjestämä ja aseistama miljoonalukuinen abessinialainen armeija muodostuisi valtavaksi vaaraksi Suezin kanavaan nähden.

Jo v. 1902 Englanti solmi Abessinian hallituksen kanssa sopimuksen, jossa viimemainittu sitoutui olemaan tekemättä minkään valtion kanssa sopimuksia Tsanajärven hyväksikäytöstä. Samalla Englannissa alettiin laatia luonnoksia, jotka tähtäsivät Tsana-järven vesistöalueen asteettaiseen, ellei muodolliseen, niin tosiasialliseen haltuunottamiseen.

[1]) Protektoraatti — valtioyhdistys, jossa heikompi valtio on voimakkaamman "suojeluksen" alaisena ja viimemainitulla on edellisen alueella tavallisuudesta poikkeavia oikeuksia vallankäyttöön y.m. nähden.

Kun Abessinian hallitus alkoi etsiä Amerikasta pääomia Tsana-järven vesien hyväksikäyttöä varten, solmi Englanti v. 1925 Italian kanssa sopimuksen, jota ei voi nimittää muuksi kuin sopimukseksi Abessinian jaosta. Se solmi tämän sopimuksen siitä huolimatta, vaikka se v. 1906 Ranskan ja Italian kanssa tehdyn sopimuksen perustalla oli sitoutunut noudattamaan Abessinian riippumattomuutta ja alueellista koskemattomuutta. V. 1925 sopimuksessa Italia sitoutui kannattamaan Englannin vaatimusta Tsana-järven vesistöalueen liittämisestä Englannin siirtomaa-alueisiin ja Englanti puolestaan sitoutui kannattamaan Italian vaatimusta rautatien rakentamisesta Abessinian alueelle Massauasta Italian Somali-maahan. Tämän rautatien avulla Italia saattaisi huomattavasti laajentaa vaikutuspiiriään ja lisätä siirtomaansa, Somalin, aluetta. Etelä-Abessiniassa on keskushallituksen valta vielä heikko. Siellä asustaa paimentolaisheimoja, mikä huomattavasti helpottaa sopimuksentekoa paikallisten heimopäälliköiden ja feodaalien kanssa.

Italian siirtomaat Eritrea ja Somali ovat vain avaimena Abessiniaan. On tunnettua, että Italia kipeästi tarvitsee puuvillaa ja yleensä raaka-aineita. Italian yritys ryhtyä viljelemään puuvillaa Somalissa ei tuottanut, maaperän epäsuotuisuuden vuoksi, mitään tuloksia. Suotuisa maaperä on lännenpänä, juuri niissä paimentolaisheimojen asumissa piireissä, joissa viimeaikoina on syntynyt rajakahakoita, mitkä ovat johtaneet nykyiseen Italian ja Abessinian välien kärjistymiseen. Italian huomio on kohdistettu niihin piireihin, mihin se aikoo rakentaa rautatien. Italia laskee, että täällä on rikkaat varastot hiiltä, rautamalmia, vaskea, kultaa ja platinaa ja että näissä piireissä voidaan kehittää karjanhoitoa ja vehnän, puuvillan, tupakan, kautsukin ja kahvin viljelystä, s.o. tuottaa kaikkia niitä tuotteita, joita Italiassa niin kipeästi tarvitaan.

Italian ja Englannin v. 1925 tekemä sopimus meni rikki. Ranska, peläten Italian ja Englannin sopimusta ilman sen osanottoa, sai jo v. 1923 aikaan Abessinian hyväksymisen Kansainliittoon. Ranskan tukemana Abessinian hallitus vaati Kansainliitolta tutkimusta Italian ja Englannin sopimuksen johdosta. Kumminkin Abessinian oli, Englannin painostamana, kieltäydyttävä enempää neuvottelemasta amerikkalaisten kanssa Tsana-järven käytöstä. Englanti saavutti tarkoitusperänsä ja perui sopimuksensa Italian kanssa. Kadotettuaan toivonsa Englannin avusta, Italia v. 1928 solmisi Abessinian kanssa ystävyyssopimuksen, jossa se velvoittautui vastaisuudessa ratkaisemaan kaikki kiistakysymykset rauhallista tietä. Senlisäksi Italia myönsi Abessinialle vapaan kulkutien Assabin satamaan ja lupasi rakentaa autotien Assa-

bista sisä-Abessiniaan. Mutta käytännössä ei tämä sopimus tuonut minkäänlaisia tuloksia. Italian haaveet särkyivät pahvilinnan tavoin.

Italian politiikka Abessiniassa on jatkuvasti kohdannut vastarintaa sekä Englannin että Ranskan taholta. Tämän vuoden tammik. 7 p:nä tehty Ranskan- Italian sopimus on huomattavasti muuttanut tilannetta ja epäilemättä voimistanut valtausmielialoja Italiassa. Englannin lehdistö väittää tämän sopimuksen edellyttävän, että Ranska luovuttaa Italialle osan ranta-aluetta aina Bab el Mandeb- lahteen saakka sekä saattaa voimaan Italian kontrollin Duneirin saarella, mikä hallitsee tätä ahdasta salmea, ja että Italia osallistuu Djibutin-Addis- Abeban rautatieyritykseen. Kaikki tämä, kirjoittaa "Times", antaa Italialle vakavia etuoikeuksia lounais-Arabiassa ja koko Abessiniassa. Vastikkeeksi Italia, Timesin ilmoituksen mukaan, on luopunut vaatimuksistaan Tunisiin nähden. Tämä tietysti koskee Englannin etuja. Mutta samalla Englanti ei halua sotaa Abessiniassa, sillä se ei halua Italian voittoa eikä tappiota. Italian voitto aiheuttaisi seurauksia, joista edellä oli puhe. Sen tappio taas voimistaisi kansallista vapaustaistelua ei vain Sudanissa ja Egyptissä, vaan myös Arabiassa. Eurooppalaisen imperialistisen vallan tappio sodassa idän kansojen kanssa vaikuttaisi myös Intiaan. Sen vuoksi Englanti niin voimakkaasti asetti etutilalle kysymyksen saattamisen Kansainliittoon.

Kansainliiton päätös toukok. 25 p:ltä siirsi joksikin aikaa aseellisen selkkauksen vaaran. Italiaa ja Abessiniaa on kehoitettu v. 1929 sopimuksen 5 pykälän mukaisesti sopimaan kahden kuukauden aikana. Samalla Italia kuitenkin keskittää yhä suurempia sotavoimia Abessinian rajalle. Englanti peläten, että Italia tätä seikkaa hyväkseen käyttäen pakoittaa Abessinian neuvotteluissa pitkälle meneviin myönnytyksiin, vaati Kansainliiton päätökseen otettavaksi pykälän, että jos sopimusta ei saavuteta, on asia annettava puolueettomalle välitystuomarille. Englanti toivoo täten voivansa säilyttää kontrollin Italian toimintaan nähden ja pidättää sen itsenäisistä esiintymisistä.

On epäilemätöntä, että samalla kun Italian ja Abessinian välillä käydään neuvotteluja, samalla tulee myös Rooman, Pariisin ja Lontoon välillä tapahtumaan mielipiteiden vaihto, joka loppukädessä määrää Italian ja Abessinian välisen selkkauksen ratkaisun. Ja jos sota merkitsee Abessinialle vaaraa, niin ei myös tämä mielipiteiden vaihto lupaa sille mitään hyvää. Sekä Englannin että Ranskan lehdissä on viime aikoina esiintynyt lausuntoja, joista selvästi kuultaa ajatus Abessinian uudestijaosta vaikutuspiireihin, mutta Englannin suostumuksella ja sen etuja vastaavasti.

Italia hyväksyi Kansainliiton päätöksen, haluten säilyttää itselleen Englannin ja Ranskan kannatuksen Itävallan kysymyksessä. Kun kumminkin ottaa huomioon, että Kansainliiton istunnon jälkeen Italian lehdistö on kiukkuisesti hyökkäillyt Englantia vastaan ja että on alkanut yhä useammin liikkua huhuja joistakin "uusista langoista" Rooman ja Berlinin välillä, niin syntyy olettamus, että Roomassa aiotaan joko suorittaa "arvojen uudestiarviointi", jotta saataisiin vapaat kädet Abessiniassa, tai uhata tällaisella "uudestiarvioinnilla", jotta voitaisiin puristaa suurempia myönnytyksiä Englannin ja Ranskan taholta.

Taistelu Abessiniasta käy kärkeväksi kansainväliseksi probleemaksi, joka jo vaikuttaa Euroopan politiikan kehitykseen.

*

VAALIT TSHEKKO-SLOVAKIASSA. Touk. 19 pnä toimitetuissa Tshekko-Slovakian parlamenttivaaleissa oli kommunistisella puolueella huomattava menestys. Se sai kaikkiaan 850 tuh. ääntä, kun sen saama äänimäärä v. 1929 vaaleissa oli 753 tuh. Merkittäviä voittoja oli kommunisteilla tshekkiläisissä piireissä, missä heidän äänimääränsä eri piireissä kohosi 15-30 %:lla. Erittäin huomattava oli kommunistien menestys Slovakiassa, kohoten heidän äänestäjäinsä luku täällä eräissä piirikunnissa 50 %. Vielä huomattavampi oli kommunistisen puolueen voitto Karpaattientakaisessa Ukrainassa; täällä sen äänestäjäin lukumäärä kohosi 32 tuhannesta 80 tuhanteen, eli 150 %.

Fasistisista puolueista oli huomattavin menestys saksalaisella fasistipuolueella, joka esiintyi nyt vaaleissa ensi kertaa. Se keräsi 1250 tuh. ääntä, muiden saksalaisten puolueiden (sosialidemokraattien, klerikaalien ja agraarien) äänimäärän suuresti laskiessa. Tämä Saksan porvariston rahastama puolue saavutti voittonsa laajalla kansallisella ja yhteiskunnallisella demagogialla, jonka avulla sen onnistui tuottaa vaaleissa tappio m.m. sosialidemokraateille ja saksalaisille agraareille.

Ainoa puolue, mikä vaaleissa julisti sovittamatonta taistelua fasismia vastaan, oli Tshekko-Slovakian kommunistinen puolue. Saksalaisten fasistien nationalistiseen propagandaan se vastasi selittämällä, että Tshekin kansan kansallinen itsenäisyys ja Tshekko-Slovakian kaikkien muiden kansallisuuksien vapaus voidaan taata vain kaikkien kansallisuuksien työtätekevien yhteisellä taistelulla, jonka ilmauksena on yhteisrintama.

Kommunistisen puolueen voitto vaaleissa on sitä huomattavampi, kun puolue asiallisesti on puoleksi maanalaisessa tilassa. Kaksi kolmasosaa sen lehdistä on lakkautettu ja useilla paikkakunnilla estettiin puolueen vaalikokousten pito ja vangittiin sen parlamenttiehdokkaat.

LASTEN SUOJELUS. Kesäk. 1 p:nä julkaistiin KKN:n ja NKP(b):n KK:n päätös lasten turvattomuuden ja huollottomuuden poistamisesta.

Päätöksessä todetaan, että useimmat lastenkodeista ovat taloudellisesti ja kulttuurisesti epätyydyttävässä kunnossa, että järjestelmällinen taistelu huliganismia ja rikoksellisia aineksia vastaan lasten keskuudessa on useilla paikkakunnilla puutteellista tai sitä ei ollenkaan käydä, että ei ole tehty taatuksi syystä tai toisesta huollottomiksi jääneiden lasten viipymätöntä huoltoon saattamista eikä ole vaikutettu lapsiinsa huolimattomasti suhtautuviin vanhempiin eikä saatettu heitä edesvastuuseen.

Lastenlaitosten ja työsiirtolain tilan parantamiseksi m.m. säädetään seuraavat lastenlaitosten tyypit:

a) liittotasavaltojen valistusasiain kansankomissariaattien alaisiksi normaalityyppiset lastenkodit toimeentulomahdollisuuksia vailla olevia lapsia varten, lastenkodit, jotka pidetään yllä vanhusten varoilla ja lastenkodit vaikeasti kasvatettavia lapsia varten;

b) liittotasavaltojen terveysasiain kansankomissariaattien alaisiksi — erikoiset lastenkodit pitempiaikaista sairashoitoa tarvitsevia lapsia varten;

c) liittotasavaltojen yhteiskunnallisen huollon kansankomissariaattien alaisiksi — erikoiset lastenkodit invaliidilapsia varten;

d) Neuvostoliiton sisäasiain kansankomissariaatin alaisiksi — eristyslaitokset, työsiirtolat, vastaanotto- ja jaottelupaikat.

Vastaanotto- ja jaotteluasemilla ei lapsia saa pitää yhtä kuukautta kauemmin ja on niissä järjestettävä tiukka kuri. Mainitun määräajan umpeenkuluttua vastaanotto- ja jaotteluasema lähettää lapsen vastaavantyyppiseen lastenlaitokseen, mikä on velvollinen ottamaan hänet vastaan.

Kaikissa lastenkodeissa ja siirtoloissa on otettava käytäntöön lasten ikää vastaava työnteettojärjestys niin, että lapset tottuvat työntekoon ja jättäessään laitoksen hallitsevat määrätyn ammatin. Tässä tarkoituksessa on järjestettävä lastenkotien ja siirtolain yhteyteen verstaita sekä käytettävä lapsia tuotannollisella praktiikalla tuotantolaitoksissa. Parhaiten työssä ja opiskelussa kunnostautuneita lapsia on aineellisesti hyvitettävä.

Edelleen säädetään päätöksessä toimenpiteitä lastenlaitosten tilan parantamiseksi ja niiden henkilökunnan vahvistamiseksi.

Kansallisten kommunististen puolueiden KK:t ja aluepiirien ja alueiden puoluekomiteat velvoitetaan kehittämään kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen kunniapäällikkyyttä lastenkotien ja työsiirtolain suhteen ja muodostamaan jokaisessa lastenkodissa ja työsiirtolassa näiden järjestöjen edustajista erikoisen valvontaneuvoston, taaten täten vakinaisen yhteiskunnallisen kontrollin lastenkotien kunnossapitoon nähden ja tarpeellisen avustuksen niille.

Kaupunkineuvostojen kansanvalistus- ja terveydenhuoltosektsioissa on järjestettävä erikoisia vapaaehtoisten tarkastajain ryhmiä systemaattisesti tarkastamaan lastenkotien työskentelyä sekä valvomaan, onko lapsille turvattu vastaava hoito ja kasvatus.

Lasten huollottomuuden estämiseksi säädetään m.m. asetettavaksi kaupunkien ja kyläneuvostojen puheenjohtajain vastuulla orpolasten aikanaan huoltoon saattaminen. Huoltajat, jotka käyttävät huollettaviaan oman edun tavoitteluun ja jättävät huollettavan lapsen valvontaa ja tarpeellista aineellista apua vaille, on saatettava rikosoikeudelliseen edesvastuuseen. Kollektiivitalouksien yhteisten avustuskassojen erääksi tärkeimmäksi velvollisuudeksi asetetaan orpolasten ja väliaikaisesti puutteeseen joutuneiden kollektivistien lasten avustaminen. Neuvostoliiton KKN:n vararahastosta v:ksi 1935 luovutetaan liittotasavalloille erikoiset lisämäärärahat — yhteensä 5.000.000 ruplaa — kollektiivitalouksien yhteisten avustuskassojen avustamista varten. Viimemainituille maksetaan näistä lisämäärärahoista 30 ruplaa jokaista 100 ruplaa kohden, minkä ne kuluttavat orpojen tai väliaikaisesti huollottomiksi jääneiden lasten avustamiseen. Yhteiskunnallisen vakuutuksen budjetista luovutetaan erikoiset määrärahat orpojen ja väliaikaiseen puutteeseen joutuneiden vanhempien lasten sekä erityisesti yksityisten äitien lasten avustamiseksi kaupungeissa.

Lasten kaduilla harjoittaman huliganismin ehkäisemiseksi velvoitetaan TT-miliisin päähallitus tehostamaan taistelua sitä vastaan. Suurten kaupunkien neuvostojen ja piirineuvostojen yhteyteen on järjestettävä sektiat, joiden tehtävänä on taistella lasten huollottomuutta ja turvattomuutta vastaan ja järjestää yhteiskunnallisuus tehtaissa, laitoksissa ja asuntotaloissa taistelun lasten ja alaikäisten huliganismin poistamiseksi.

Lasten vanhempien vastuun tehostamiseksi lapsiinsa nähden säädetään m.m., että miilisielimille annetaan oikeus hallinnollisessa järjestyksessä sakottaa lasten vanhempia aina 200 ruplaan saakka lasten huliganismista kaduilla. Valistusasiain kansankomissariaatin ja miliisielimet velvoitetaan ilmoittamaan asianomaisten työpaik-

kojen yhteiskunnallisille järjestöille, milloin näissä työpaikoissa työskentelevien vanhempain taholta ilmenee valvonnan puuttumista lasten käyttäytymiseen nähden. Jos vanhemmat eivät kunnollisesti valvo lasten käyttäytymistä, ovat valistusasiain kansankomissariaatin elimet velvolliset asettamaan oikeuslaitoksille kysymyksen lapsen poisottamisesta vanhemmilta ja sijoittamisesta lastenkotiin, suorittamalla maksun hänen ylläpidostaan vanhempien laskuun.

NKP(b):n KK:n kulttuuri- valistustyöosastolle, sanomalehtiosastolle ja kustannusosastolle sekä kansallisten kommunististen puolueiden KK:lle annetaan tehtäväksi voimistuttaa lasten kirjallisuuden ja elokuvafilmien valvomista, sallimatta kirjallisuutta ja filmejä, joilla voi olla turmiollinen vaikutus lapsiin (rikollisten seikkailut j.n.e.). Puolue- ja neuvostokontrollikomissia velvoitetaan systemaattisesti tarkastamaan tämän päätöksen täyttämistä.

*

KOMBAINIT. Hallitus on raskaan teollisuuden kansankomissariaatin esityksestä vahvistanut kombainiteollisuudelle täksi vuodeksi lisätyn ohjelman, kohottaen kombainien tuotantomäärää 20:stä 25:teen tuhanteen. Tämä päätös perustuu kombainiteollisuudessa vuoden ensipuoliskolla saavutettuihin voittoihin. Viidessä kuukaudessa ovat tehtaat valmistaneet 12053 kombainia. Viime vuonna samana aikana valmistettiin vain 1899 kombainia.

Viime vuoden lopussa ja tämän vuoden alussa on kombainitehtaissa suoritettu perusteellinen uudestijärjestely. "Kommunar"-tehtaassa on eri järjestelytoimenpiteillä huomattavasti kohotettu työn tuottavaisuutta. Kuivaus- ja maalausosastot on maksimaalisesti mekanisoitu. Saratovin kombainitehtaassa on otettu käytäntöön uudet vuorot ja pantu käyntiin valurautavalimo. Rostovin maatalouskonetehtaassa on laajasti käytetty hyväksi tehtaan kaikkien osastojen sisäisiä mahdollisuuksia. Kombainien tuotannon lisäys onkin saavutettu pääasiassa tehtaiden sisäisten mahdollisuuksien hyväksikäytön pohjalla.

Toukokuussa viime vuonna oli kaikkien kolmen tehtaan keskimääräinen vuorokautinen tuotanto 36 kombainia, mutta tämän vuoden toukokuussa 135.

Puolueen ja hallituksen päätös 15.000 kombainin valmistamisesta vuoden ensipuoliskolla tulee täydellisesti toteutetuksi. Kesäkuun aikana on tehtaiden valmistettava 2947 kombainia. Jos kombainitehtaat työskentelevät yhtä tehokkaasti kuin toukokuussa, tulee ensimmäisen vuosipuoliskon ohjelma ylittäen täytetyksi.

*

VAUNUT JA VETURIT. Vaunurakennustehtaat ovat menestyksellä täyttäneet toukokuun suunnitelman. Toukokuussa on valmistettu 7545 vaunua, 107,8 % kuukausisuunnitelmasta. 19 tehtaasta on 16 täyttänyt toukokuun suunnitelman. Vuoden alusta lähtien on vaunurakennusteollisuus valmistanut 27017 vaunua, täyttäen 5 kuukauden suunnitelman 104,6 %:lla. V. 1934 valmistettiin koko vuonna 26830 vaunua.

Veturiteollisuus on täyttänyt 5-kuukauden suunnitelman 103,3 %:lla, valmistaen 658 veturia. Toukokuun suunnitelma täytettiin 99,2 %:lla. Suunnitelman edellyttämän 127 veturin asemesta valmistettiin 126.

*

RAUTATIET. Toukokuun lastaussuunnitelma koko rautatieverkostossa tuli täysin täytetyksi jo toukok 29 p:nä. Kumminkin, niinkuin todetaan kulkulaitosasiain kansankomissariaatin, tov. Kaganovitshin, päiväkäskyssä toukok. 29 p:ltä, osa itäisiä teitä — Permin, Tomskin, Samaro-Zlatoustovskin, Itä-Siperian ja Ussurian radat — työskentelevät vielä epätyydyttävästi, ja teillä, jotka ovat täyttäneet ja ylittäneet lastaussuunnitelmansa, on joukko asemia ja rata-osia, jotka työskentelevät huonosti.

Kesäkuuksi hyväksytyn suunnitelman mukaan on rautatielaitoksen tässä kuussa lastattava 65700 vaunua vuorokaudessa.

Mainitsemassamme tov. Kaganovitshin päiväkäskyssä merkitään, että rautatielaitoksen saavuttamat menestykset ovat epäämättömiä. Tiet, samoinkuin enemmistö rautatieläisistä, toimivat ja työskentelevät paremmin. Kumminkaan ei voida pysähtyä jo saavutettuun. On mentävä eteenpäin. Perustehtävänä on täyttää ja ylittää lastaussuunnitelma, elimellisesti parantaen rautatielaitoksen kaikkien alojen toimintaa, lujittaen saavutetut menestykset, ja kesän kuluessa kuukausi kuukaudelta, valmistautuen talven varalta.

TOIMITUSKOLLEGIO: **J. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, J. Lemetti ja Y. Karppanen. Toimituskollegion sihteeri P. Notko. Karjalan-osaston toimittaja E. Mäkinen** (os. АКССР гор. Петрозаводск, ул. Гюллинга 14).

Отв. редактор И. К. Лехтинен. Техн. ред. П. Нотко.

Кирья № 86 Jätetty kirjapainoon 10/VI kirj. painett. 21/VI-35 г.
Ленгорлит № 18229 4 авт. л. Кол. зн. 181.500 ф. б. 82×110. Тираж 1788 Заказ 1556.

Типография „Кирьяпая", Ленинград, Харьковская 9.

Hinta 75 kop.

Финский журнал
„КОММУНИСТИ“

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „КИРЬЯ“
ЛЕНИНГРАД 1935